

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอกะสีซัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

มนตรี บูชาพรรณ

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
กันยายน 2560
ลิขสิทธิ์นี้เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

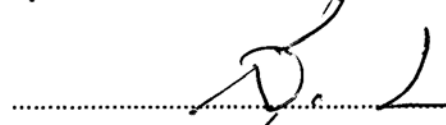
คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ มนตรี บูชาพรรณณ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยูร อิ่มสวาสดี)

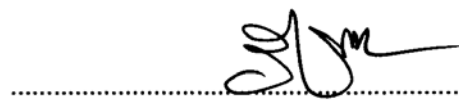
คณะกรรมการสอบงานนิพนธ์

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประยูร อิ่มสวาสดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเมธ งามกนก)

..... กรรมการ
(ดร. ชัยพจน์ รุ่งงาม)

คณะศึกษาศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. วิจิต สุรัตน์เรืองชัย)

วันที่ ๒๖ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖

กิตติกรรมประกาศ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษาและแนะนำแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิ่มสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลักงานนิพนธ์ ที่ให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ ตลอดจน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ดร.ชัยพจน์ รั๊กงาม ที่ช่วยตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ในการทำงานนิพนธ์ในครั้งนี้จนสำเร็จลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก ดร.ชัยพจน์ รั๊กงาม นางจันทร์ศรี อาจสุโพธิ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ รวมทั้ง ข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย และขอขอบพระคุณคณาจารย์เจ้าของตำราทุกท่านที่ได้นำมาอ้างอิง ตลอดจน ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ที่ให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างขอขอบคุณ เพื่อนนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำที่ดีเสมอมา

ขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ครู อาจารย์ตลอดจนญาติ พี่น้องและเพื่อน ๆ ที่สนับสนุนช่วยเหลือให้กำลังใจมาโดยตลอดทำให้งานนิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์

คุณค่าและประโยชน์ของงานนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่บูชา พระคุณบิดา มารดา และบูรพาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบันที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา อบรมสั่งสอน ให้มีสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม จนประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

มนตรี บูชาพรรณ

58920632: สาขาวิชาการบริหารการศึกษา; กศ.ม. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์/ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

มนตรี บุญาพรณ์: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี (PROBLEMS AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF A PUBLIC RELATINS ADMINISTRATIVE SYSTEM FOR THE NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION CENTER AT KOHSICHANG DISTRICT UNDER THE CHOBURI PROVINCIAL OFFICE FOR NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION) คณะกรรมการควบคุมงานนิพนธ์: ประยูร อิ่มสวาสดี, กศ.ด., 138 หน้า. ปี พ.ศ. 2560.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา เปรียบเทียบและหาแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษากลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ในปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามระดับการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Likert scale) ได้ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .26 -.90 โดยมีค่าความเชื่อมั่น .94 สถิติที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) ผลการวิจัย พบว่า

1. ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดปัญหาและด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุและระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร และด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการกำหนดปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางการพัฒนาปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ทั้ง 4 ด้าน พบว่า ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ชัดเจน ควรดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมายของการประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน ควรจัดกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน และควรจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ด้านการประเมินผล

58920632: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: THE DEVELOPMENT OF A PUBLIC RELATIONS ADMINISTRATIVE SYSTEM/ THE NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION CENTER/ THE CHONBURI PROVINCIAL OFFICE FOR NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION

MONTREE BOOCHAPAN: PROBLEMS AND GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF A PUBLIC RELATIONS ADMINISTRATIVE SYSTEM FOR THE NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION CENTER AT KOHSICHANG DISTRICT UNDER THE CHONBURI PROVINCIAL OFFICE FOR NON-FORMAL AND INFORMAL EDUCATION. ADVISOR: PRAYOON IMSAWASD, Ed.D. 138 P. 2017.

The objectives of this research were to study problems and guidelines for the development of a Public relations administrative system for the Non-formal and Informal Education Center at Kohsichang District under the Chonburi Provincial Office for Non-formal and Informal Education. According to the Krejcie and Morgan table, the minimum sample size in this study was determined as 118 students at the Non-formal and Informal Education Center at Kohsichang District during 2017 academic year. Stratified random sampling technique was used to identify the participants in this study. The data collection instrument in this study was a five-point-rating-scale questionnaire. The questionnaire has its item discriminating power between .26-.90. The reliability of this questionnaire was .94. The statistical methods used in this study were Percentage, Average ($\bar{X}$), Standard Deviation (SD), t -test, One way ANOVA and Scheffe's method of multiple comparison test.

The research reached the following conclusions:

1. Problems regarding the Public relations administration in the Non-formal and Informal Education Center at Kohsichang District under the Chonburi Provincial Office for Non-formal and Informal Education were at a moderate level. The major problems involved evaluation, planning and operations, and following up work.

2. The comparison of the Public relations administrative system for the Non-formal and Informal Education Center at Kohsichang District under the Chonburi Provincial Office for

Non-formal and Informal Education as classified by the gender of the participants showed a statistically significant difference at 0.05 level in the areas of identifying problems and planning. This study reported no statistically significant difference in the areas in relation to operations and communications as well as evaluation.

3. The comparison of the Public relations administrative system for the Non-formal and Informal Education Center at Kohsichang District under the Chonburi Provincial Office for Non-formal and Informal Education as classified by age and educational background of the participants showed no statistically significant difference in the areas of planning, operations and communication, and evaluation. However, there was a statistically significant difference at 0.05 level in the area of problem identification.

4. Guidelines for the development of a Public relations administrative system for the Non-formal and Informal Education Center at Kohsichang District under the Chonburi Provincial Office for Non-formal and Informal Education included setting up a committee who are in charge of setting up objectives and goals, making a clear outline regarding work process and setting up a committee team to help evaluate the work of Public relations.

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) อยู่ในห้วงเวลาของการปฏิรูปประเทศเพื่อแก้ปัญหาพื้นฐานหลายด้านท่ามกลางสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วและเชื่อมโยงกันใกล้ชิดมากขึ้น การแข่งขันด้านเศรษฐกิจจะเข้มข้นมากขึ้น สังคมโลกจะมีความเชื่อมโยงใกล้ชิดกันมากขึ้นเป็นสภาพไร้พรมแดน การพัฒนาเทคโนโลยีจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและจะกระทบชีวิตความเป็นอยู่ในสังคมและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมาก ขณะที่ประเทศไทยมีข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานเชิงยุทธศาสตร์เกือบทุกด้าน ช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 นับเป็นจังหวะเวลาที่ท้าทายอย่างมากที่ประเทศไทยต้องปรับตัวขนานใหญ่ โดยต้องเร่งพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรมให้เป็นปัจจัยหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกด้านเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ดังนั้นภายใต้ข้อจำกัดของปัจจัยพื้นฐานสำหรับการพัฒนาประเทศไทยในทุกด้าน ท่ามกลางแนวโน้มโลกที่มีการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และประเทศต่าง ๆ กำลังเร่งพัฒนานวัตกรรมและนำมาใช้ในการเพิ่มมูลค่าผลผลิตและเพิ่มผลิตภาพการผลิตเพื่อเป็นอาวุธสำคัญในการต่อสู้ในสนามแข่งขันของโลก และการใช้ในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน จึงเป็นความท้าทายอย่างยิ่งสำหรับประเทศไทยที่จะต้องเร่งพัฒนาปัจจัยพื้นฐานทางยุทธศาสตร์ทุกด้าน ได้แก่ การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ให้เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 1-3) ข้อ 1.1.3 เพิ่มการใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ให้เป็นเครื่องมือหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาในทุกภาคส่วนในระดับพื้นที่ ท้องถิ่น และชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 76) และข้อ 2.2.10 พัฒนาระบบข้อมูลและประยุกต์ใช้เทคโนโลยี เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประเมินผลโดยจัดทำระบบข้อมูลการบริหาร (Management information system) เข้าถึงข้อมูลวิเคราะห์และให้นำข้อมูลไปใช้ได้เหมาะสม เพิ่มประสิทธิภาพ นำข้อมูลการประเมินไปใช้ในการกำหนดทางเลือกนโยบายและสร้างนวัตกรรมในการบริหารจัดการ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 215)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 23 การจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัยต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้และบูรณาการ ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่องต่อไปนี้ (2) ความรู้ และทักษะด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2551, หน้า 8) มาตรา 64 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือ ทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์ และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัดพัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุน การผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อให้มี ความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้ง การใช้ เทคโนโลยี ที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ และมาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนา ขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ทำให้เพื่อให้ความรู้และทักษะ เพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอด ชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2551, หน้า 22)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 มาตรา 6 การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ยึดหลัก ดังต่อไปนี้ (2) การศึกษาตามอัธยาศัย (ข) การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้ มีความหลากหลายทั้งส่วน ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและส่วนที่นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อการศึกษา มาตรา 10 เพื่อประโยชน์ใน การส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยส่วนราชการ หน่วยงาน ของรัฐที่เกี่ยวข้องและภาคีเครือข่าย อาจดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนในเรื่องดังต่อไปนี้ (1) สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่จำเป็นสำหรับการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และการช่วยเหลือด้านการเงินเพื่อจัดการศึกษานอกระบบ มาตรา 11 เพื่อประโยชน์ในการจัด และพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่ เกี่ยวข้องร่วมมือกับภาคีเครือข่าย เพื่อดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ (1) จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการเรียนรู้ เช่น แหล่งการเรียนรู้ ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน สื่อและเทคโนโลยี ที่หลากหลายเพื่อให้ผู้ เรียนมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2551, หน้า 3-5)

การประชาสัมพันธ์เป็นกลไกหนึ่งของการบริหาร เพื่อสร้างความนิยมให้เกิดขึ้น แก่หน่วยงาน ความนิยมจากประชาชนทำให้กิจการของหน่วยงานเจริญก้าวหน้า มีความมั่นคง

หน่วยงานจึงมีการประชาสัมพันธ์ในลักษณะปลูกฝังเผยแพร่นโยบายและการดำเนินงานรวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ให้ประชาชนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเข้าใจอันดี นอกจากนี้การให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานด้วยความเป็นจริงและต่อเนื่อง โดยประชาชนภายในหน่วยงานต้องชี้แจงแถลงข้อเท็จจริงของหน่วยงานให้ทราบเป็นระยะ ๆ เพื่อความเข้าใจไปในทางเดียวกัน ส่วนประชาชนภายนอกหน่วยงานก็ต้องดำเนินการให้เกิดความเข้าใจโดยการเผยแพร่กิจกรรมต่าง ๆ ผ่านสื่อมวลชน รวมทั้งการจัดนิทรรศการก็จะทำให้เกิดความเข้าใจที่เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงาน (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2526, หน้า 239 อ้างถึงใน อัญชิริ บัวศรี, 2550, หน้า 3)

นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์เป็นภารกิจหนึ่งของสถาบันที่จำเป็นต้องกระทำอย่างมีแบบแผนและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถาบันกับกลุ่มประชาชนทั้งภายในและภายนอกสถาบันให้มีความรู้ ความเข้าใจและให้การสนับสนุนร่วมมือซึ่งกันและกัน การประชาสัมพันธ์จึงมีบทบาทสำคัญต่อทุกสถาบัน ไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานธุรกิจเอกชนรวมทั้งสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบันขนาดใหญ่ที่มีโครงสร้างการบริหารงานที่ซับซ้อน มีบุคคลจำนวนมาก ความจำเป็นที่จะต้องใช้การประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูล ยิ่งทวีความสำคัญมากขึ้นด้วย งานประชาสัมพันธ์เป็นงานที่เกี่ยวข้องกับข่าวสาร การสื่อสารและเรื่องการสร้างสัมพันธ์ที่ดี ทั้งนี้ต้องอาศัยวิธีการติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้กลุ่มประชาชนเป้าหมายมีความรู้ความเข้าใจ และความรู้สึกที่ดีต่อหน่วยงาน องค์การ สถาบัน การประชาสัมพันธ์จึงมีลักษณะงานเผยแพร่เท่านั้น แต่เป็นงานเชิงสร้างสรรค์ที่ก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนที่เกี่ยวข้องอีกด้วย การประชาสัมพันธ์ที่ดีจึงเป็นการสร้างค่านิยมแก่กลุ่มประชาชนต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์การสถาบัน ด้วยวิธีการบอกกล่าวชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ และสิ่งซึ่งองค์การหรือสถาบันได้กระทำลงไป การประชาสัมพันธ์เป็นหน้าที่ในการบริหารที่ช่วยให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การ กำหนดปรัชญาและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์การ เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ต้องสื่อสารกันทั้งภายในกลุ่มภายในองค์การและภายนอกองค์การ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีซึ่งก่อให้เกิดความสอดคล้องขององค์การระหว่างเป้าหมายขององค์การและความคาดหวังของสังคม ซึ่งนักประชาสัมพันธ์จะต้องพัฒนาและประเมินการประชาสัมพันธ์ขององค์การเพื่อช่วยให้มีความเข้าใจส่วนต่าง ๆ ขององค์การ (เสรี วงษ์มณฑา, 2542, หน้า 1 อ้างถึงใน อัญชิริ บัวศรี, 2550, หน้า 3)

สถาบันการศึกษาเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่จะต้องมีการประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีความใกล้ชิดกับประชาชนให้การศึกษาแก่ประชาชน หลักการประชาสัมพันธ์จึงต้องมีความสอดคล้องกับนโยบายของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ประชาชนได้ทราบถึงนโยบายและกิจกรรมการดำเนินงานของสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์สถานศึกษามีลักษณะการสื่อสาร

สัมพันธ์แบบสองทาง (Two-way process) เป็นการหยั่งงำที่ ทบทวนตรวจสอบ สื่อสารติดต่อทำให้ ทราบวัตถุประสงค์ ความต้องการความรู้สึกนึกคิด และเจตนาธรรมซึ่งกันและกัน เกิดความรู้ ความเข้าใจในการกระทำ การประพฤติปฏิบัติ เกิดลักษณะรู้เขา-รู้เราและการแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยอาศัยเทคโนโลยีต่าง ๆ เป็นสื่อในการเสริมสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ของสมาชิก ในสังคมเดียวกันและระหว่างสังคม สถานศึกษาเป็นสถาบันของสังคมที่รับผิดชอบทางการศึกษา และการเรียนรู้ของประชาชน โดยเฉพาะกิจกรรมที่สถานศึกษาได้ให้แก่บุคคล สังคมหรือชุมชน ที่เกี่ยวข้อง ขณะเดียวกันบุคคล สังคม หรือชุมชนที่เกี่ยวข้องก็จะให้การสนับสนุนแก่สถานศึกษา เช่นกัน การดำเนินงานประชาสัมพันธ์หน่วยงานสถานศึกษาจึงเป็นวิธีการที่จะช่วยสร้างความเข้าใจ และสร้างสัมพันธ์อันดีให้แก่บุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เริ่มตั้งแต่เจ้าหน้าที่ บุคลากรต่าง ๆ ของ หน่วยงานสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาตลอดจนประชาชน การประชาสัมพันธ์จะ ประสบผลสำเร็จได้นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยความร่วมมือของบุคลากรในองค์กร เป็น เครื่องมือสำคัญในการสร้างความสัมพันธ์เพื่อให้เกิดการผสมผสานความร่วมมือระหว่างสถาบัน หน่วยงานกับประชาชนเพื่อก่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอันดีที่จะประสานแนวคิด วัตถุประสงค์ นโยบายในการดำเนินงานของสถาบันหน่วยงานให้สอดคล้องกับแนวคิดและความต้องการของ ประชาชน การประชาสัมพันธ์จึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับชื่อเสียงและภาพลักษณ์ขององค์กร (วิจิตร อวระกุล, 2534, หน้า 2-3 อ้างถึงใน อัญชรี บัวศรี, 2550, หน้า 4)

สภาพปัญหาการพัฒนาระบบบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง เป็นเรื่องที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการบริหารงานทุกระดับ ต้องตระหนักและให้ความสนใจ ให้การสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างจริงจังเพื่อให้บังเกิดผลดี จากข้อมูลสรุปรายงานการประเมินตนเอง (Self-assessment report) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง พบว่า มีอุปสรรคหลายประการ 1) บุคลากรในหน่วยงานมีจำนวนจำกัด 2) ไม่มีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ โดยตรง 3) เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการประชาสัมพันธ์รวมทั้ง รับผิดชอบงานหลายหน้าที่ 4) การให้ข้อมูลข่าวสารไม่เป็นระบบไม่ครอบคลุมและไม่เป็นปัจจุบัน จึงทำให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร (ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง, 2558, หน้า 42)

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับ “ปัญหาและแนวทาง การพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชลบุรี” เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและ

การศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอเกาะสีชัง ให้มีประสิทธิภาพ คุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้จริง ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ครูและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลจากการศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอเกาะสีชัง ให้มีประสิทธิภาพ บรรลุเป้าหมายตามเจตนารมณ์ของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหากระบวนการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบปัญหากระบวนการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา
3. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์จังหวัดชลบุรี

คำถามในการวิจัย

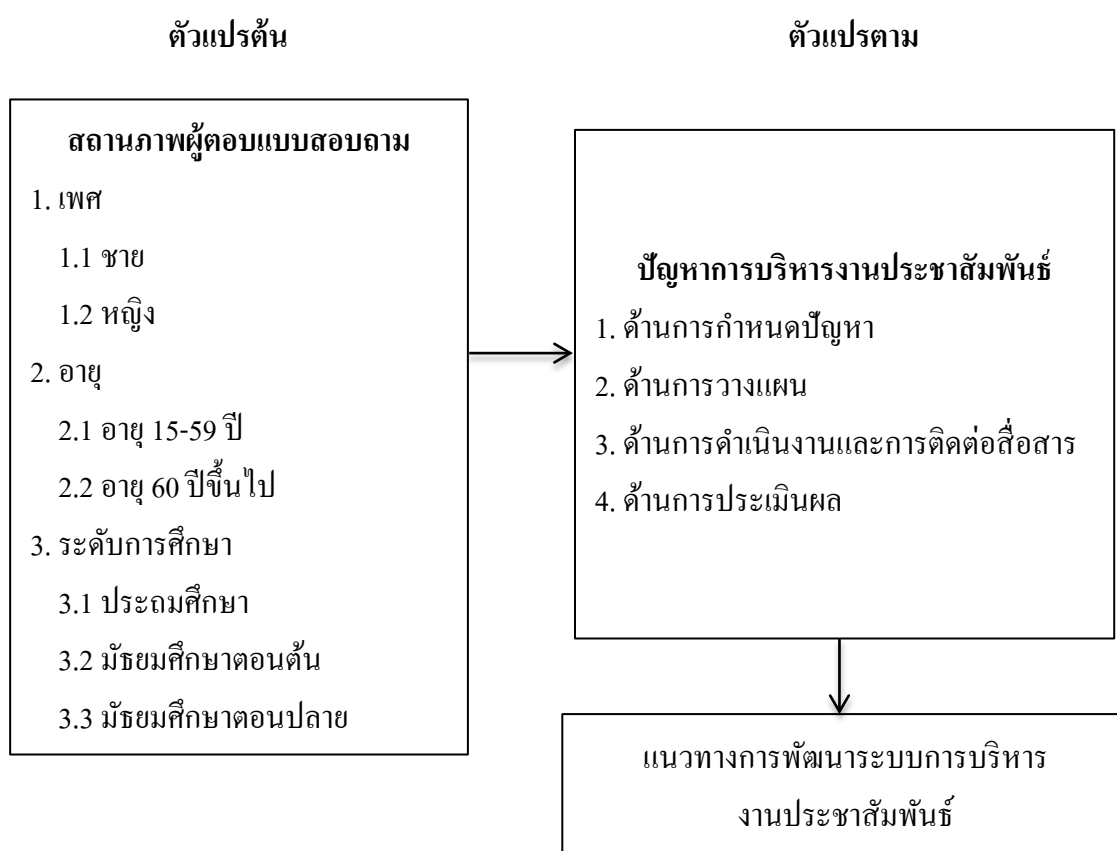
1. ปัญหากระบวนการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์จังหวัดชลบุรีอยู่ในระดับใด
2. การเปรียบเทียบปัญหากระบวนการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์จังหวัดชลบุรี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกันหรือไม่
3. แนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์จังหวัดชลบุรีเป็นอย่างไร

สมมติฐานในการวิจัย

การเปรียบเทียบปัญหาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ตามแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ มากำหนด โดยผู้วิจัยได้ยึดแนวคิดการประชาสัมพันธ์ของ กัทลิปและเซ็นเตอร์ (Cutlip & Center, 1985, p. 200) ใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการกำหนดปัญหา 2) ด้านการวางแผน 3) ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร และ 4) ด้านการประเมินผล โดยศึกษาและเปรียบเทียบจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลให้ผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ใช้เป็นแนวทางนำไปแก้ปัญหา และปรับปรุงระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาให้เป็นระบบและมีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชังให้มีการประชาสัมพันธ์งานในบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
3. เป็นข้อมูลสารสนเทศสำหรับสถานศึกษา เครือข่าย ชุมชน ท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน ตามกรอบแนวคิดของ คัทลิปและเซ็นเตอร์ (Cutlip & Center, 1985, p. 200) ดังนี้

- 1.1 การกำหนดปัญหา (Defining public relation problems)
- 1.2 การวางแผน (Planning and programing)
- 1.3 การดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร (Taking action and communication)
- 1.4 การประเมินผล (Evaluating the program)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 164 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2560 ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 608-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 118 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามระดับการศึกษา

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ สถานภาพของนักศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

3.1.1 เพศ

3.1.1.1 ชาย

3.1.1.2 หญิง

3.1.2 อายุ

3.1.2.1 อายุ 15-59 ปี

3.1.2.2 อายุ 60 ปีขึ้นไป

3.1.3 ระดับการศึกษา

3.1.3.1 ระดับประถมศึกษา

3.1.3.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

3.1.3.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

3.2 ตัวแปรตาม คือ ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน คือ

3.2.1 การกำหนดปัญหา

3.2.2 การวางแผน

3.2.3 การดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร

3.2.4 การประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบบริหารงานประชาสัมพันธ์ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัย ได้นิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย ต่อไปนี้

1. ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ หมายถึง ข้อขัดข้องและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุทำให้การติดต่อสื่อสารเพื่อถ่ายทอดเรื่องราวข่าวสาร ทั้งที่เป็นข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากสถาบันหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งไปสู่ประชาชนกลุ่มเป้าหมายโดยมีการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ และการดำเนินการเพื่อบอกกล่าวให้ทราบเพื่อชี้แจงให้เข้าใจถูกต้องอันเป็นการส่งเสริมและรักษาความสัมพันธ์ที่ดี ตลอดจนเพื่อสร้างชื่อเสียงและภาพลักษณ์ที่ดีของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง

นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน คือ

1.1 ด้านการกำหนดปัญหา หมายถึง การค้นหาข้อมูล หรือปัญหาของการประชาสัมพันธ์ของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง โดยรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงที่มีอยู่เพื่อเป็นการเรียนรู้สภาพของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง เพื่อกำหนดสาระที่จะประชาสัมพันธ์ วิธีการประชาสัมพันธ์ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการที่มีความเที่ยงตรง และน่าเชื่อถือ รวมถึงการวิจัยเพื่อหาข้อเท็จจริงต่าง ๆ เกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง

1.2 ด้านการวางแผน หมายถึง การกำหนดวิธีการปฏิบัติ กำหนดกิจกรรม กำหนดเวลา และรายละเอียด รวมทั้งวางแผนเกี่ยวกับความสอดคล้องต่อเนื่องของการดำเนินงานต่าง ๆ การวางแผน การประชาสัมพันธ์ เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเกาะสีชัง ให้การปฏิบัติงานนั้น ๆ ประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้

1.3 ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร หมายถึง การเตรียมข้อมูลเพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเกาะสีชัง การดำเนินการตามแผนงานต่าง ๆ การพิจารณาและเลือกสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ รวมทั้งวิธีการสื่อสารและควบคุมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

1.4 ด้านการประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบการดำเนินการประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ว่าบรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เพียงใด การนำผลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้เกิดประโยชน์และบรรลุผลสำเร็จในการดำเนินงานในครั้งต่อไป

2. แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ หมายถึง ข้อเสนอแนะที่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาและนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง เห็นว่าสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ไขปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ให้ประสบผลสำเร็จได้

3. การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ หมายถึง การดำเนินการปรับเปลี่ยนขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ 5 ด้าน ประกอบด้วย การศึกษาความจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความต้องการในการได้รับข้อมูลข่าวสารของชุมชน จัดให้มีเครือข่ายการประสานงานการประชาสัมพันธ์ การสร้างเครือข่ายภายในองค์กร การสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน การบริการด้านข้อมูลข่าวสาร และ

การติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์ โดยใช้กระบวนการพัฒนาระบบหรือวงจรพัฒนาระบบ (The systems development life cycle: SDLC) ประกอบด้วยขั้นตอนของการพัฒนาระบบงาน 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1 การศึกษาระบบ (Systems investigation) หมายถึง การศึกษาสภาพที่เป็นจริง ระบบงานประชาสัมพันธ์ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย การศึกษาความจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารและความต้องการในการได้รับข้อมูลข่าวสารของชุมชน จัดให้มีเครือข่ายการประสานงาน การประชาสัมพันธ์ การสร้างเครือข่ายภายในองค์กร การสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน การบริการด้านข้อมูลข่าวสาร และการติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์ โดยการประชุมเพื่อสร้างทีมแก้ปัญหา

3.2 การวิเคราะห์ระบบ (Systems analysis) หมายถึง การศึกษาจุดอ่อน จุดแข็งและความต้องการของผู้ใช้ระบบงานประชาสัมพันธ์ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย การศึกษาความจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความต้องการในการได้รับข้อมูลข่าวสารของชุมชน จัดให้มีเครือข่ายการประสานงานการประชาสัมพันธ์ การสร้างเครือข่ายภายในองค์กร การสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน การบริการด้านข้อมูลข่าวสาร และการติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์ โดยใช้การประชุมเพื่อสร้างทีมแก้ปัญหา

3.3 การออกแบบระบบ (Systems design) หมายถึง การดำเนินการเพื่อให้ได้ขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์และคู่มือปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย การศึกษาความจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความต้องการในการได้รับข้อมูลข่าวสารของชุมชน จัดให้มีเครือข่ายการประสานงานการประชาสัมพันธ์ ดังนี้ การสร้างเครือข่ายภายในองค์กร การสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน การบริการด้านข้อมูลข่าวสาร และการติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์ที่มีความถูกต้องรวดเร็ว เป็นปัจจุบันและมีความต่อเนื่อง โดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ประเมินประสิทธิภาพของระบบ และจัดทำคู่มือปฏิบัติงาน โดยใช้กิจกรรมประชุมเชิงปฏิบัติการ

3.4 การนำระบบไปใช้ (Systems implementation) หมายถึง การนำขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานตามคู่มือปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ใน 5 ด้าน ประกอบด้วย การศึกษาความจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความต้องการในการได้รับข้อมูลข่าวสารของชุมชน จัดให้มีเครือข่ายการประสานงานการประชาสัมพันธ์ การสร้างเครือข่ายภายในองค์กร การสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน การบริการด้านข้อมูลข่าวสาร และการติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กิจกรรมการให้คำปรึกษาในกระบวนการทำงาน

3.5 การตรวจสอบทบทวนระบบ (Systems review) หมายถึง การปรับปรุงจุดอ่อน ที่ต้องการแก้ไขในขั้นตอนและวิธีการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ใน 5 ด้าน ประกอบด้วยการศึกษา ความจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความต้องการในการได้รับข้อมูลข่าวสารของชุมชน จัดให้มีเครือข่ายการประสานงานการประชาสัมพันธ์ ดังนี้ การสร้างเครือข่ายภายในองค์กร การสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน การบริการด้านข้อมูลข่าวสาร และการติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์ ให้มีความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบันและมีความต่อเนื่องยิ่งขึ้น โดยใช้กิจกรรมการให้คำปรึกษาในกระบวนการ ทำงาน

4. งานประชาสัมพันธ์ หมายถึง การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเกาะสีชัง โดยการเผยแพร่ข่าวสารทางการศึกษาไปสู่ชุมชน หน่วยงานและผู้ปกครองนักเรียนเพื่อสร้างเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกันใน 5 ด้าน ประกอบด้วย การศึกษาความจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความต้องการในการได้รับ ข้อมูลข่าวสารของชุมชน จัดให้มีเครือข่ายการประสานงานการประชาสัมพันธ์ การสร้างเครือข่าย ภายในองค์กร การสร้างเครือข่ายภายนอกองค์กร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อ สาธารณชน การบริการด้านข้อมูลข่าวสาร และการติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์ ดังนี้

4.1 การศึกษาความจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความต้องการใน การได้รับข้อมูลข่าวสารของชุมชน หมายถึง การสำรวจสภาพปัจจุบันปัญหาความจำเป็นใน การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความต้องการในการได้รับข้อมูลข่าวสารของกลุ่มเป้าหมายก่อน การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ แล้วนำมาวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นวิเคราะห์คำแนะนำ แนวทางแก้ไขสถานการณ์ สรุปเป็นเหตุผลและความจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร แล้ววิเคราะห์สรุปความต้องการในการได้รับข้อมูลข่าวสาร โดยใช้กิจกรรมประชาสัมพันธ์เป็น เครื่องมือสนับสนุนในการแก้ปัญหาขององค์กรที่มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันและมีความต่อเนื่อง

4.2 การสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วย

4.2.1 การสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ภายในองค์กร หมายถึง การสร้าง ความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มบุคคลภายในสถานศึกษา เพื่อการติดต่อสื่อสาร ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาโดยการจัดให้มีเครือข่าย ประสานงานประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา จัดทำทะเบียนบุคลากรผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ ภายในสถานศึกษา การพัฒนาบุคลากรให้สามารถดำเนินงานประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษา การสร้างกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ การประเมินผลการประสานงานเครือข่ายที่มีความถูกต้องเป็น ปัจจุบันและมีความต่อเนื่อง ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

4.2.2 การสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ภายนอกองค์กร หมายถึง การสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มบุคคลภายนอกสถานศึกษา เพื่อการติดต่อสื่อสารในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจากสถานศึกษา ได้แก่ ผู้นำชุมชน ผู้ปกครองนักศึกษา ผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำทะเบียนเครือข่ายประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ การกำหนดรูปแบบการติดต่อประสานงานการส่งข้อมูลข่าวสาร การกำหนดผู้รับผิดชอบประสานงานระหว่างเครือข่าย การสร้างกิจกรรมเสริมการประชาสัมพันธ์ และการประเมินผลการประสานงานเครือข่ายที่มีความถูกต้องเป็นปัจจุบันและมีความต่อเนื่อง ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

4.3 การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน หมายถึง การประสานกับเครือข่ายประชาสัมพันธ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและผลงานเพื่อการประชาสัมพันธ์ ดำเนินการผลิตข้อมูลข่าวสาร โดยใช้จดหมายข่าว แผ่นพับ รายการเสียงตามสาย ป้ายนิเทศ ปฏิทินดำเนินการประชาสัมพันธ์โดยผ่านสื่อต่าง ๆ และเครือข่ายประชาสัมพันธ์ที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบันและมีความต่อเนื่อง ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

4.4 การบริการด้านข้อมูลข่าวสาร หมายถึง การจัดระบบข้อมูลข่าวสารของสถานศึกษาให้เชื่อมโยงเพื่อให้บริการต่อสาธารณชน การจัดบริการข้อมูลข่าวสารและผลงานสถานศึกษาในรูปของเอกสาร ข่าวสาร ดำเนินการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ ให้บริการข้อมูลข่าวสารต่อสาธารณชน และตรวจสอบระบบข้อมูลข่าวสาร การให้บริการข่าวสารข้อมูล ที่มีความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบันและมีความต่อเนื่อง ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

4.5 การติดตามและประเมินผลการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การใช้เครื่องมือในการติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับศึกษาความจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและความต้องการในการได้รับข้อมูลข่าวสารของชุมชน การจัดให้มีเครือข่ายการประสานงานการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน การบริการด้านข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง แก้ไขพัฒนาให้มีความถูกต้อง รวดเร็ว เป็นปัจจุบันและมีความต่อเนื่อง ผู้รับบริการมีความพึงพอใจ

5. เพศ หมายถึง ลักษณะทางชีวภาพที่ใช้ในการแบ่งแยกกลุ่มมนุษย์ออกเป็นผู้ชายผู้หญิง แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงตามเพศในทางกายวิภาค ซึ่งมีความแตกต่างจากเพศสภาพ ซึ่งเป็นผลจากการปลูกฝังหรือกล่อมเกลาโดยสังคมหรือวัฒนธรรม

6. อายุ หมายถึง อายุปัจจุบันของนักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง โดยแบ่งออกเป็น 2 ช่วงอายุ ได้แก่

6.1 อายุ 15-59 ปี

6.2 อายุ 60 ปี ขึ้นไป

7. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาปัจจุบันของนักศึกษาศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง โดยแบ่งเป็น 3 ระดับ คือ

7.1 ระดับประถมศึกษา

7.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

7.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

8. นักศึกษา หมายถึง ผู้เรียนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป ที่กำลังศึกษาหลักสูตรการศึกษา
นอกระบบ ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

9. ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง หมายถึง
หน่วยงานในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี
ซึ่งมีภารกิจในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริม สนับสนุน และ
ประสานภาคีเครือข่าย เพื่อการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดำเนินการตาม
นโยบายพิเศษของรัฐบาลและงานเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ จัด ส่งเสริม สนับสนุนและ
ประสานงานการจัดการศึกษาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ จัด ส่งเสริม
สนับสนุน พัฒนาแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น วิจัยและพัฒนาคุณภาพหลักสูตร สื่อ
กระบวนการเรียนรู้ และมาตรฐานการศึกษานอกระบบ ดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การเทียบ
โอนความรู้แลประสบการณ์ กำกับ ดูแล ตรวจสอบ นิเทศภายใน ติดตามประเมินผลและรายงานผล
การดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พัฒนาคู และบุคลากรทางการศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ระดมทรัพยากรเพื่อใช้ในการจัดและพัฒนาศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ดำเนินการประกันคุณภาพภายในให้สอดคล้องกับระบบ
หลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

10. สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี
หมายถึง หน่วยงานในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีภารกิจในการจัดทำยุทธศาสตร์
เป้าหมายและแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดให้สอดคล้องกับ
นโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการพัฒนาการศึกษาชาติ แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัย ตามสภาพของท้องถิ่นและชุมชน ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูล
สารสนเทศ ด้านการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จัดตั้ง จัดสรร เงินงบประมาณ
ให้แก่สถานศึกษาและภาคีเครือข่ายที่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประสาน
ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและภาคี
เครือข่าย จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษานอกระบบตามที่กฎหมายกำหนดส่งเสริมและ

พัฒนาหลักสูตร สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย ส่งเสริมสนับสนุนการจัดและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยและภาคีเครือข่าย ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตาม โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานนโยบายพิเศษ ของรัฐบาลและเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ กำกับ ดูแล นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ จึงได้กำหนดหัวข้อที่เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง
2. แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานประชาสัมพันธ์
3. การบริหารงานประชาสัมพันธ์
4. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพการดำเนินงานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง

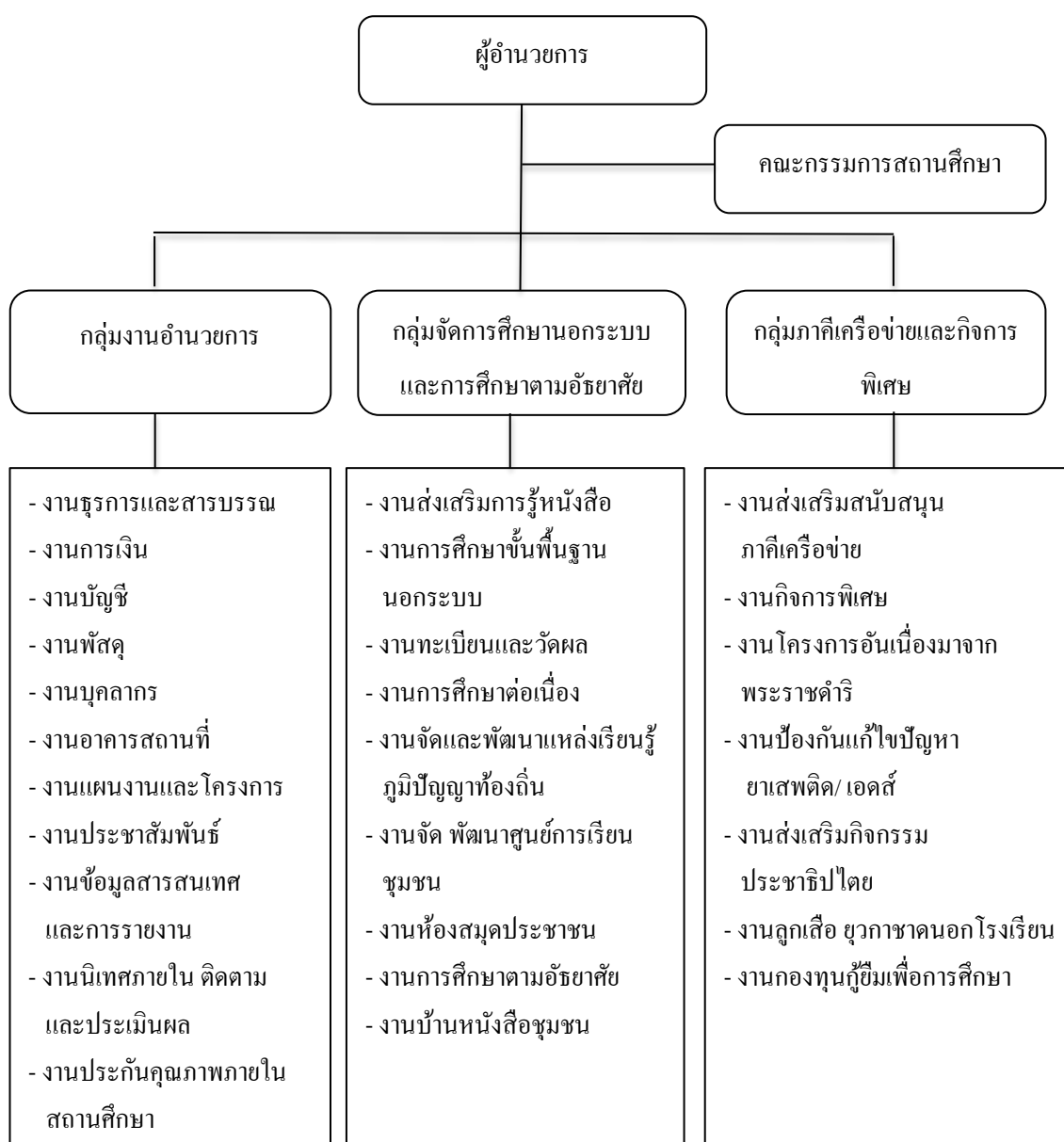
ประวัติความเป็นมาของสถานศึกษา

ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนกิ่งอำเภอเกาะสีชัง ประกาศจัดตั้งเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม พ.ศ. 2536 ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง จัดตั้งศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ/ กิ่งอำเภอ สถานภาพเป็นสถานศึกษาในราชการส่วนกลาง สังกัดศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี กรมการศึกษานอกโรงเรียนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี, 2557, หน้า 1)

ปัจจุบัน ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเกาะสีชัง ได้เปลี่ยนชื่อมาเป็นศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง บัญชีรายชื่อสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่มีความพร้อม

ในการปฏิบัติการกิจของสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551 ลงวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2551 ที่ทำการตั้งอยู่ในอาคารห้องสมุดประชาชนอำเภอเกาะสีชัง เลขที่ 174 หมู่ที่ 6 ถนนอัยภูงศ์ ตำบลท่าเทววงษ์ อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี ดำเนินการก่อสร้างด้วยเงินงบประมาณจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยมีผู้บริหาร/ หัวหน้าศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเกาะสีชัง ทำหน้าที่บริหารงาน

โครงสร้างศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง

ภาพที่ 2 โครงสร้างศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง

(ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง, 2558, หน้า 6)

นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของ กศน. อำเภอเกาะสีชัง ประจำปีงบประมาณ

พ.ศ. 2559

ปรัชญา

เน้นความรู้ คู่คุณธรรม นำไปสู่สังคมเศรษฐกิจพอเพียง

วิสัยทัศน์

กศน.อำเภอเกาะสีชัง ร่วมสร้าง โอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนอย่างเสมอภาค
เท่าเทียม ทัวถึง และมีคุณภาพ

เอกลักษณ์

ส่งเสริมอาชีพเพื่อการมีรายได้ และมีงานทำอย่างยั่งยืน

อัตลักษณ์

วิถีวัฒนธรรมคนเกาะสีชัง คู่ความพอเพียง

พันธกิจ

1. กศน.อำเภอเกาะสีชังจัดและส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. กศน.อำเภอเกาะสีชังส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายและชุมชนในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
3. กศน.อำเภอเกาะสีชังส่งเสริมและพัฒนาการเทคโนโลยีทางการศึกษา และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
4. กศน.อำเภอเกาะสีชังพัฒนาหลักสูตร รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรม การวัดและประเมินผลในทุกรูปแบบ
5. กศน.อำเภอเกาะสีชัง พัฒนาบุคลากรและระบบการบริหารจัดการเพื่อมุ่งจัดการศึกษาที่มีคุณภาพโดยยึดหลักธรรมาภิบาลและการมีส่วนร่วม

เป้าประสงค์

1. ประชาชนอำเภอเกาะสีชัง ผู้ด้อย พลาด ขาดโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบทางการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงเท่าเทียม
2. ประชาชนอำเภอเกาะสีชังกลุ่มเป้าหมายพิเศษได้รับโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่เป็นไปตามสภาพ ปัญหาและความต้องการของแต่ละกลุ่ม

3. ชุมชนมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนที่กิจกรรมการเรียนรู้ของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและคิดเป็น อาทิ หมู่บ้านตามรอยพระยุคลบาท หมู่บ้านแห่งการอ่าน บ้านหนังสือชุมชน แหล่งการเรียนรู้ชุมชน

4. ประชาชนอำเภอเกาะสีชังได้รับการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน โดยมี กศน.ตำบล ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน และแห่งการเรียนรู้อื่นในชุมชนเป็นกลไกในการจัดการเรียนรู้

5. ประชาชนอำเภอเกาะสีชังได้รับโอกาสในการเรียนรู้และมีเจตคติทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เหมาะสมสามารถประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาคุณภาพชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์

6. ชุมชนมีการจัดการความรู้ของชุมชน เพื่อพัฒนาไปสู่ความมั่นคงและยั่งยืนทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม

7. ชุมชนและทุกภาคส่วน ร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการจัด ส่งเสริม และสนับสนุนการดำเนินงานการศึกษาจากระบบการศึกษาตามอัธยาศัย

8. กศน.อำเภอเกาะสีชัง พัฒนาและนำสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มาใช้ในการเพิ่มโอกาสและยกระดับคุณภาพในการจัดการเรียนรู้

9. ครู กศน.อำเภอเกาะสีชังได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงาน การศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างทั่วถึง

10. กศน.อำเภอเกาะสีชังมีระบบการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล
ตัวชี้วัด

1. จำนวนกลุ่มเป้าหมายผู้ด้อย พลาด และขาดโอกาสทางการศึกษาที่ได้รับบริการ การศึกษาจากระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

2. จำนวนของคนไทยกลุ่มเป้าหมายกลุ่มต่าง ๆ (ผู้ด้อย พลาด และขาดโอกาสทางการศึกษา กลุ่มคนทั่วไป เป็นต้น) ที่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้/ ได้รับบริการกิจกรรมการศึกษา ต่อเนื่อง และการศึกษาตามอัธยาศัยที่สอดคล้องกับสภาพ ปัญหา และความต้องการ

3. ร้อยละของผู้เรียนและผู้รับบริการที่มีผลสัมฤทธิ์ตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ ของแต่ละหลักสูตร/ กิจกรรม

4. ร้อยละของผู้ไม่รู้หนังสือที่ผ่านการประเมินการรู้หนังสือตามหลักสูตรส่งเสริม การรู้หนังสือ

5. ร้อยละของชุมชนที่มีการจัดการความรู้และกระบวนการเรียนรู้อันเป็นผลเนื่องจากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

6. ร้อยละของชุมชนที่ใช้แหล่งการเรียนรู้ชุมชนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน
7. จำนวนประชากรกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการศึกษาอบรมในหลักสูตรภาษาอังกฤษ และภาษากลุ่มประเทศอาเซียน
8. ร้อยละของผู้รับการฝึกอบรมในหลักสูตรภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษากลุ่มประเทศอาเซียนและอาเซียนศึกษาที่ผ่านเกณฑ์การประเมินตามหลักสูตร
9. จำนวนกิจกรรม/ หลักสูตรที่ใช้กระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์/ เทคโนโลยีที่เหมาะสมเป็นกระบวนการ/ สาระในการเรียนรู้
10. จำนวนองค์กรภาคส่วนต่าง ๆ ที่ร่วมเป็นภาคีเครือข่ายในการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
11. จำนวน/ ประเภทของสื่อ และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่มีการจัดทำ/ พัฒนา และนำไปใช้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน/ ผู้รับบริการการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
12. จำนวนนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปที่เข้าถึงบริการความรู้ นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยผ่านช่องทางสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และเทคโนโลยีการสื่อสาร
13. จำนวนบุคลากรของหน่วยงานและสถานศึกษาได้รับการพัฒนาเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการปฏิบัติงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
14. ร้อยละของสถานศึกษาในสังกัดที่มีระบบประกันคุณภาพภายในและมีการจัดทำรายงานการประเมินตนเอง
15. ร้อยละของสถานศึกษาที่ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ.
16. ร้อยละของหน่วยงาน และสถานศึกษา กศน. ที่มีการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดทำฐานข้อมูลชุมชนและการบริหารจัดการ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยขององค์กร

ยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงาน

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 ลดความเหลื่อมล้ำ สร้าง โอกาส และยกระดับคุณภาพการศึกษา
จุดเน้นการดำเนินงาน
  - 1.1 กศน.อำเภอเกาะสีชังเร่งลดจำนวนผู้ไม่รู้หนังสือ
  - 1.2 กศน.อำเภอเกาะสีชังมุ่งเน้นจัดการศึกษานอกระบบให้กับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และกลุ่มเป้าหมายพิเศษ อาทิ เด็กออกกลางคัน ผู้ด้อยโอกาส
  - 1.3 กศน.อำเภอเกาะสีชังยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาและการเรียนรู้การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย “ปรับวิธีเรียน เปลี่ยนวิธีจัดการเรียนรู้” โดยการพัฒนา

หลักสูตร การพัฒนาสื่อ การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาระบบ ICT การพัฒนาบุคลากรผู้เกี่ยวข้อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และการพัฒนาระบบการสะสมและเทียบโอนผลการเรียน

1.4 กศน.อำเภอเกาะสีชังใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาและเทคโนโลยีการสื่อสารที่ทันสมัยและเหมาะสมเป็นเครื่องมือในการสร้างและกระจายโอกาสทางการศึกษา อาทิ การจัดการศึกษานอกระบบผ่านทีวีสาธารณะ (ติวเข้มเต็มเต็มความรู้) ETV วิทยุกระจายเสียง Social media ในรูปแบบต่าง ๆ Application บน Smart phone สื่อ Off line ตลอดจนส่งเสริมให้มีการสร้างองค์ความรู้ที่หลากหลาย มีความถูกต้องและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นและความต้องการของกลุ่มเป้าหมายการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เสนอผ่านช่องทางดังกล่าว

1.5 กศน.อำเภอเกาะสีชังมุ่งเน้นการฝึกหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นในวิชาช่างพื้นฐาน (ช่างไม้ ช่างปูน ช่างเชื่อม ช่างก่อสร้าง ช่างประปา ช่างไฟฟ้า ฯลฯ) และวิชาชีพระยะสั้นอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน บริบทของพื้นที่ และส่งเสริมการใช้ระบบเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาอาชีพ ในอันที่จะประกอบอาชีพที่สร้างรายได้ได้จริง

1.7 กศน.อำเภอเกาะสีชังส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อยกระดับการศึกษาและพัฒนาศักยภาพแรงงานในการสร้างงานและการพัฒนาอาชีพที่เป็นไปตามความต้องการ

1.8 กศน.อำเภอเกาะสีชังเร่งพัฒนาระบบกลไกการกำกับ ติดตาม และนิเทศ เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 สร้างอุดมการณ์ รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ และสร้างค่านิยมที่พึงประสงค์ จุดเน้นการดำเนินงาน

2.1 กศน.อำเภอเกาะสีชังส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเพื่อสนับสนุน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือ โครงการอันเกี่ยวเนื่องจากพระราชวงศ์

2.2 กศน.อำเภอเกาะสีชังส่งเสริมให้ชุมชนจัดตั้งหมู่บ้านเรียนรู้ตามรอยพระยุคลบาท เพื่อเสริมสร้างอุดมการณ์ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2.3 กศน.อำเภอเกาะสีชังส่งเสริมการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต การสร้างจิตสาธารณะ การด้านยาเสพติดในรูปแบบกิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด กิจกรรมค่าย การแข่งขันกีฬา

2.4 กศน.อำเภอเกาะสีชังส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เรื่องประวัติศาสตร์และข้อมูลความเป็นมาของชุมชนเพื่อสร้างสำนึก การรักถิ่นและสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

2.5 กศน.อำเภอเกาะสีชัง เร่งสร้างความรู้ ความตระหนัก และปลูกจิตสำนึก ด้านคุณธรรม จริยธรรมตามหลักธรรมมาภิบาล ตลอดจนความรู้เรื่องกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานให้กับบุคลากรทุกระดับทุกประเภท

3. ยุทธศาสตร์ที่ 3 จัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ทุกช่วงวัยและพัฒนาคุณภาพชีวิต จุดเน้นการดำเนินงาน

3.1 กศน.อำเภอเกาะสีชัง มุ่งเน้นการส่งเสริมให้เกิดชุมชนรักการอ่าน “สร้างการอ่าน เสริมการเรียนรู้” ในรูปแบบหมู่บ้าน/ ชุมชนแห่งการอ่าน อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน บ้านหนังสือ ชุมชน

3.2 กศน.อำเภอเกาะสีชัง มุ่งเน้นการจัดการศึกษาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับ สถานศึกษาครอบครัว อาทิ หลักสูตรครอบครัวศึกษา ค่ายครอบครัว การจัดกระบวนการเรียนรู้ สำหรับผู้สูงอายุ Book-start การส่งเสริมการอ่านสำหรับเด็กปฐมวัย บ้านหลังเรียน

3.3 กศน.อำเภอเกาะสีชัง จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตในชุมชน ในรูปแบบกลุ่มสนใจในเรื่องต่าง ๆ อาทิ การจัดการขยะ การประหยัดพลังงาน การส่งเสริมการใช้ เทคโนโลยีที่เหมาะสม การใช้กระบวนการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ สุขภาพอนามัย ความรู้เรื่อง ภาษาและวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศอาเซียน ความสามัคคี ปรงคอง ความพอเพียง

3.4 กศน.อำเภอเกาะสีชัง ดำเนินการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลด้านอาเซียนของ กระทรวงศึกษาธิการที่ทำหน้าที่รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลพื้นฐานของศูนย์อาเซียนของ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ สังเคราะห์แนวทางการดำเนินการของศูนย์อาเซียน ในแต่ละพื้นที่และจัดทำข้อเสนอเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนามาตรฐาน

3.5 กศน.อำเภอเกาะสีชัง ส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน ในเชิงรุกที่หลากหลาย ทันสมัยสร้างสรรค์ ต่อเนื่อง และตอบสนองความต้องการของประชาชน และชุมชนและความจำเป็นเร่งด่วนต่าง ๆ ของแต่ละชุมชน รวมทั้งมีการบูรณาการความรู้ในชุมชน เพื่อเชื่อมโยงกับหลักสูตรต่าง ๆ ของ กศน. และใช้ทุนทางสังคมของแต่ละชุมชนให้เป็นแหล่ง การเรียนรู้ โดยใช้ กศน.ตำบลที่ดำเนินการอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด

5. ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนา กศน.ตำบลให้เป็นกลไกการขับเคลื่อนการจัดและส่งเสริม การจัดการศึกษาเพื่อสร้างและกระจายโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน

จุดเน้นการดำเนินงาน

5.1 กศน.อำเภอเกาะสีชัง ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย กศน.ตำบล โดยเน้นการประสาน เชื่อมโยงระหว่าง บ้าน วัด โรงเรียน และภาคีเครือข่ายอื่น ที่ดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการ เพื่อการทำงานร่วมกัน การส่งต่อผู้เรียน และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์

ในอันที่จะเสริมสร้างสมรรถนะสำหรับการให้บริการทางการศึกษาที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 กศน.อำเภอเกาะสีชัง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กศน.ตำบล ให้มีความพร้อมเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานด้าน ICT และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอันที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้มีความพร้อมในการให้บริการการศึกษาและการเรียนรู้ที่เป็นไปตามความต้องการของประชาชนและชุมชน และสร้างโอกาสในการเรียนรู้ได้อย่างทั่วถึง

5.3 กศน.อำเภอเกาะสีชัง พัฒนาระบบการดำเนินงานใน กศน.ตำบล โดยให้ความสำคัญกับการใช้วงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) เพื่อการวางแผน การปฏิบัติงาน การติดตาม ประเมินผล และการนำผลมาพัฒนาการดำเนินงาน กศน.ตำบล อย่างต่อเนื่อง

สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ (SWOT Analysis)

1. ปัจจัยภายใน

1.1 จุดแข็งของสถานศึกษา

- 1.1.1 มีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน
- 1.1.2 มีการมอบหมายงานตามความถนัดและความสามารถ
- 1.1.3 ผู้เรียนนำเอาความรู้ไปพัฒนาคุณภาพชีวิต
- 1.1.4 ผู้เรียนสามารถศึกษาต่อได้
- 1.1.5 บุคลากรมุ่งมั่นพัฒนาคุณภาพขององค์กรและผลผลิตอย่างต่อเนื่อง
- 1.1.6 บุคลากรมีความรู้ความสามารถ และมีความรับผิดชอบ
- 1.1.7 บุคลากรสามารถให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาแก่เพื่อนร่วมงานได้
- 1.1.8 บุคลากรสามารถก้าวทันเทคโนโลยีกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม
- 1.1.9 บุคลากรมีมนุษยสัมพันธ์ดี
- 1.1.10 บุคลากรปฏิบัติงานสามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ดี
- 1.1.11 มีการวางแผนใช้งบประมาณอย่างคุ้มค่า
- 1.1.12 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์

1.2 จุดอ่อนของสถานศึกษา

- 1.2.1 นโยบายบางอย่างไม่อยู่ในแผนแต่ต้องปฏิบัติ
- 1.2.2 ผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยภาพรวมยังต่ำ
- 1.2.3 บุคลากรส่วนหนึ่งเป็นลูกจ้างชั่วคราวขาดความมั่นคงเรื่องรายได้และ

สวัสดิการ

- 1.2.4 การใช้งบประมาณมีข้อจำกัดบางประการ
- 1.2.5 ขาดวัสดุอุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียนการสอนใน กศน.ตำบล
- 1.2.6 สื่อและอุปกรณ์ที่มีอยู่ยังไม่คุ้มค่าเท่าที่ควร
- 1.2.7 มีการบริหารอย่างเป็นระบบแต่ยังไม่ครบกระบวนการ
- 1.2.8 ขาดระบบการประชาสัมพันธ์

2. ปัจจัยภายนอก

2.1 โอกาสของสถานศึกษา

- 2.1.1 สถานศึกษาดังอยู่บนเกาะกลางทะเลทำให้มีอาชีพที่หลากหลาย
- 2.1.2 มีแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นหลากหลาย
- 2.1.3 มีแหล่งเรียนรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้และศึกษาดูงานได้
- 2.1.4 มีนักท่องเที่ยวมาเป็นจำนวนมากผู้เรียนสามารถสร้างรายได้เสริมได้อย่างหลากหลายอาชีพ
- 2.1.5 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.2 อุปสรรคของสถานศึกษา

- 2.2.1 ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนค่านิยมทางวัตถุสูง โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน
- 2.2.2 ปัญหาเด็กออกกลางคัน
- 2.2.3 มียาเสพติดระบาด
- 2.2.4 นักศึกษา/ ผู้รับบริการ ยังมีขีดจำกัดในการเข้าถึงสื่อเทคโนโลยี
- 2.2.5 นักศึกษาที่ประกอบอาชีพประมงไม่สะดวกเข้าชั้นเรียนร่วมกับเพื่อน

สภาพปัจจุบันการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

1. การสร้างเครือข่ายการประสานงานการประชาสัมพันธ์สถานศึกษาไม่ได้สร้างเครือข่ายในการประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานอื่นภายนอกสถานศึกษา ขาดการติดต่อประสานงานที่ดี ทำให้การประชาสัมพันธ์ไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. การจัดและพัฒนาบุคลากรผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ให้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานของสถานศึกษา บุคลากรปฏิบัติหน้าที่หลายอย่างและมีน้อย โรงเรียนขาดการส่งเสริมบุคลากรในการเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เพื่อพัฒนางานประชาสัมพันธ์ตามฝ่ายบริหาร ทำให้บุคลากรปฏิบัติงานไม่เต็มที่ และขาดความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง

3. การเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและผลงานของสถานศึกษาสู่ชุมชน งานประชาสัมพันธ์ สถานศึกษาขาดการจัดทำวารสารสถานศึกษา เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและผลงานของ สถานศึกษาประชาสัมพันธ์ออกสู่ชุมชนได้รับทราบ ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินงานเนื่องจาก เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์น้อย บุคลากรมีน้อย การสอนเป็นหน้าที่หลักและรับผิดชอบหน้าที่พิเศษจึงทำให้ งานประชาสัมพันธ์ไม่ต่อเนื่อง

4. การติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าได้รับผิดชอบ งานประชาสัมพันธ์ ได้มีการปรึกษาหารือหรือแจ้งทราบปัญหาทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอก สถานศึกษา ทำให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมน้อย ขาดความสนใจ ยังไม่ทราบบทบาทหน้าที่ของตนเองในการมีส่วนร่วมของสถานศึกษา ส่วนหนึ่งมาจากขาด การประชาสัมพันธ์ ขาดการสร้างเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก บุคลากรยังไม่มีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนความสามารถในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ พร้อมทั้งการติดตามและ ประเมินผลเพื่อนำมาจัดกิจกรรมพัฒนาและปรับปรุงต่อไป

สภาพปัญหาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี พบปัญหาของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ซึ่งมีความสำคัญต่อ หน่วยงาน เพราะงานประชาสัมพันธ์เป็นงานเสริมสร้างความเข้าใจอันดีกับหน่วยงาน สถานศึกษากับกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องทำให้สถานศึกษาพบปัญหาของการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ต่อไปนี้ (ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง, 2558, หน้า 10)

1. ความสัมพันธ์ภายในองค์กรและภายนอกองค์กร

ความสัมพันธ์ในองค์กรและภายนอกองค์กรยังขาดการสร้างสรรค์ข้อมูลข่าวสารให้ ผู้รับสาร ยังมีความไม่ชัดเจน ไม่เข้าใจตรงกัน องค์กรสถานศึกษาต้องสร้างความนิยมน ร่วมมือ สนับสนุนจากประชาชนอยู่ตลอดเวลา เนื่องจากมีสถานศึกษามากมายที่จะต้องส่งบุตรหลานให้เข้าไป ในสถานศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ ดังนั้น หน่วยงานใดสถานศึกษาใดมีการประพฤติ ปฏิบัติดี มีการกระทำดี และมีการประชาสัมพันธ์ดีย่อมส่งผลดีแก่สถานศึกษานั้น ๆ ข้อมูลข่าวสาร ที่ส่งไปยังผู้รับสาร เกิดความล่าช้า ไม่คล่องตัว การดำเนินงานเผยแพร่ข่าวสารและนอกองค์กร ไม่ต่อเนื่อง

2. ด้านผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์

บุคลากรประชาสัมพันธ์มีงานประจำมาก การดำเนินงานจึงไม่ต่อเนื่อง จำเป็นต้อง

ปรับปรุงการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ยอมรับโดยการอบรมให้บุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เพื่อจะได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการเป็นสื่อให้กับสถานศึกษาต่อไป

สรุปได้ว่า การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี พบปัญหาของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ซึ่งมีความสำคัญต่อหน่วยงาน เพราะงานประชาสัมพันธ์เป็นงานเสริมสร้างความเข้าใจอันดีต่อกับหน่วยงาน สถานศึกษากับกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องทำให้สถานศึกษาพบปัญหาของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ จำเป็นต้องปรับปรุงการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่ยอมรับโดยการอบรมให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เพื่อจะได้รับความร่วมมือจากประชาชนในการเป็นสื่อให้กับสถานศึกษาต่อไป

แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานประชาสัมพันธ์

ปรัชญาและแนวคิดเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์ เป็นงานที่กว้างขวาง ลึกซึ้งและละเอียดอ่อน คำว่า “ปรัชญา” หมายถึง แนวคิด ความรู้ลึกลับลึกซึ้งของบุคคลที่ทำให้เกิดแนวปฏิบัติ ดังนั้นปรัชญาและแนวคิดของการประชาสัมพันธ์ มีดังต่อไปนี้ (วิจิตร อาวะกุล, 2526, หน้า 32-34 อ้างถึงใน อัญฉิริ บัวศรี, 2550, หน้า 14)

1. การเผยแพร่ (Publicity) การบอกกล่าวความจริงให้ประชาชนทราบยอมเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ ความเข้าใจ ในการดำเนินกิจการใด ๆ หากได้เปิดเผย หรือเผยแพร่ให้ประชาชนหรือผู้ร่วมงานได้รู้ได้ทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์ รวมทั้งเรื่องอื่น ๆ ตามสมควรและจงใจให้เขาเห็นด้วยหรือให้เขาได้มีส่วนร่วม กิจการนั้นจะได้รับการสนับสนุนร่วมมือจากบุคคลหรือประชาชนทั่วไป การเผยแพร่ในการประชาสัมพันธ์จึงเป็นการเปิดเผยความจริงเพื่อแสดงความจริงใจ สร้างความเชื่อและศรัทธาให้เกิดขึ้นกับประชาชน

2. สังคมหรือประเทศชาติที่จะเจริญก้าวหน้ามั่นคง ประชาชนในชาติจะต้องมีความสัมพันธ์อันดีสามัคคีกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การดำเนินการประชาสัมพันธ์ก็เพื่อสร้างและธำรงไว้ซึ่งความสัมพันธ์อันดีของหน่วยงานกับประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจร่วมกัน และเป็นความสัมพันธ์อันดีต่อกันระหว่างประชาชนกับประชาชน เพื่อให้เกิดความสามัคคีกัน

3. สังคมหรือประเทศชาติจะเจริญก้าวหน้า ประชาชนในสังคมจะต้องร่วมมือร่วมใจกันด้วยความเต็มอกเต็มใจ การประชาสัมพันธ์จึงช่วยให้เกิดความเข้าใจ ความสัมพันธ์อันดีจะช่วยให้

เกิดการกระทำหรือแสดงออกของความร่วมมือที่ดี รวมถึงกิจกรรมรยาท ความเอื้อเฟื้อ ไม่ตรีจิต ความเคารพนับถือ ความมีเกียรติ ให้เกียรติยึดถือซึ่งกันและกันแห่งสังคม

4. เชื่อว่าในประชาคมหนึ่ง ๆ ย่อมมีผลประโยชน์อยู่มากมายด้วยกัน การดำเนินการประชาสัมพันธ์จึงช่วยในการประสานและรักษาผลประโยชน์ของทุกฝ่าย บนหลักการและความถูกต้องบริสุทธิ์ยุติธรรม เพื่อความสงบสุขราบรื่นของประชาชน โดยยึดหลักประโยชน์ของส่วนรวมและประเทศชาติเป็นที่ตั้ง

5. ปัจจุบันสภาพสังคมกำลังพัฒนาไปสู่การปกครองระบอบประชาธิปไตย นั่นคือสังคมยอมรับนับถือสิทธิและหน้าที่ของประชาชน การประชาสัมพันธ์ในสังคมประชาธิปไตยนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่ง จะช่วยในการสร้างความรู้ ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวบุคคลหรือส่วนรวม

เสถียร แสงวัง (2525, หน้า 170-171 อ้างถึงใน อัญชรี บัวศรี, 2550, หน้า 15) ได้กล่าวถึงแนวคิดของการประชาสัมพันธ์ว่า มีองค์ประกอบที่สำคัญพื้นฐาน 4 ประการ ดังนี้

1. การประชาสัมพันธ์เป็นพื้นฐานของปรัชญาสังคมของการจัดการ ซึ่งถือว่าจุดประสงค์เบื้องต้นของการจัดกิจกรรมนั้น จะไม่มุ่งแต่เพียงผลประโยชน์ของสถานศึกษาเพียงอย่างเดียว แต่จะคำนึงถึงผลประโยชน์ของประชาชนด้วย การจัดการในรูปแบบนี้ถือว่าการประชาสัมพันธ์เป็นพื้นฐานของการจัดการและการบริหาร ยังผลให้การดำเนินการของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความราบรื่น และได้รับการสนับสนุนอย่างกว้างขวางไม่ว่าสถานศึกษานั้นจะเป็นหน่วยงานองค์การของรัฐหรือเอกชนก็ตาม

2. การประชาสัมพันธ์เป็นปรัชญาสังคมรูปแบบการตัดสินใจเลือกนโยบาย ทั้งนี้เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับประชาชน โดยทั่วไปสถานศึกษาจะต้องมีนโยบาย ซึ่งนโยบายเป็นทิศทางที่ผู้บริหารกำหนดเพื่อจัดการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษา นโยบายจะครอบคลุมหน้าที่ต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและเป็น การสร้างความรับผิดชอบของฝ่ายบริหาร ความสำเร็จของการดำเนินงานของสถานศึกษาจะขึ้นอยู่กับนโยบาย การกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายจะสะท้อนทางสังคมของการบริหารการประชาสัมพันธ์ที่ดีจะเป็นพื้นฐานสำคัญในการตัดสินใจเลือกนโยบาย ทั้งนี้ เพราะการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ต้องอาศัยกระแสประชาธิปไตยเป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนั้น การประชาสัมพันธ์จึงเป็นพื้นฐานของปรัชญาสังคมเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกนโยบาย

3. การประชาสัมพันธ์เป็นการกระทำอันสืบเนื่องมาจากนโยบายที่ยอมรับในองค์ประกอบประการที่ 2 จะเห็นได้ว่า การประชาสัมพันธ์เป็นพื้นฐานของการตัดสินใจเลือก

นโยบาย ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงผลประโยชน์เป็นสิ่งสำคัญ ในทำนองเดียวกันกับการปฏิบัติการ หรือดำเนินงานประชาสัมพันธะนั้น ก็มีผลอันสืบเนื่องมาจากนโยบายที่เลือกสรรนั้นด้วย ทั้งนี้ เนื่องมาจากการประชาสัมพันธ์เป็นวิธีการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษากับ ประชาชน การประชาสัมพันธ์จึงกระทำในสิ่งที่ประชาชนพอใจและเป็นการกระทำจริง ๆ ไม่ใช่ เป็นการกระทำแต่เพียงคำพูดเท่านั้น ดังนั้น หน้าที่ของฝ่ายประชาสัมพันธ์จึงเป็นการช่วยฝ่ายจัดการ หรือบริการ เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์อันดีกับกลุ่มประชาชนต่าง ๆ

4. การประชาสัมพันธ์เป็นการติดต่อสื่อสาร การติดต่อสื่อสาร คือ การสร้างความร่วมมือ ขึ้นมาอย่างใดอย่างหนึ่งระหว่างผู้ส่งกับผู้รับถึงใดสิ่งหนึ่งพยายามสร้างความร่วมมือกันขึ้นมา นั่นคือ ข่าวสาร การติดต่อสื่อสารจะเป็น ไปอย่างมีประสิทธิภาพต้องเป็นการสื่อสารแบบสองทาง ซึ่งการติดต่อสื่อสารแบบสองทางนี้ต้องมีการรับฟังข่าวสารหรือแนวความคิดซึ่งกันและกันระหว่าง ผู้ส่งกับผู้รับหรือมีการโต้ตอบซักซ้อมความเข้าใจอย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อให้เกิดการสื่อสาร สองทาง ดังนั้นการประชาสัมพันธ์จึงเป็นการติดต่อสื่อสาร

รัมภา ไตชิตะสุนทร (2527, หน้า 42 อ้างถึงใน สิงหะ เฉลยฤทธิ์, 2551, หน้า 16)

ได้กล่าวถึง องค์ประกอบของการประชาสัมพันธ์มี 3 ประการ ดังนี้

1. เพื่อการสร้างความนิยมของสถานศึกษา ประกอบด้วย การเร่งเร้าเพื่อสร้างและชำระไว้ ซึ่งความนิยมเลื่อมใสและศรัทธาจากกลุ่มประชาชน ในนโยบาย ทำที่ วิดำเนินงานและผลงาน ทั้งหลายของสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็น ไปด้วยความราบรื่น สร้างความเจริญก้าวหน้าแก่สังคม

2. เพื่อรักษาชื่อเสียงมิให้เสื่อมเสีย นับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง หากประชาชนยอมรับ ก็จะเกิดความเลื่อมใส ศรัทธา และได้รับความร่วมมือจากประชาชน แต่ในทางตรงกันข้าม หากประชาชน ไม่ยอมรับ ย่อมนำมาซึ่งอุปสรรคทั้งหลายในการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังนั้น การประชาสัมพันธ์จึงเป็นเสมือนกระจกเงาของสถานศึกษาในการพิจารณาข้อบกพร่องต่าง ๆ แล้ว หาหนทางนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อรักษาชื่อเสียงของสถานศึกษามิให้เสื่อมเสีย

3. เพื่อสร้างความสัมพันธ์ภายใน การดำเนินงานของสถานศึกษาใด ๆ จะดำเนินไปด้วย ความเรียบร้อย ราบรื่นหรือไม่ เพียงใดนั้น ความสัมพันธ์ของกลุ่มประชาชนภายในสถานศึกษาเป็น ปัจจัยหรืออุปสรรคสำคัญอันดับแรก กล่าวคือ หากความสัมพันธ์ในสถานศึกษาดี การดำเนินงานก็ จะราบรื่น แต่หากความสัมพันธ์ภายในไม่ดีแล้ว นอกจากจะเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานภายใน สถานศึกษาแล้ว ยังมีผลต่อความสัมพันธ์ต่อกลุ่มประชาชนภายนอกสถานศึกษาด้วย ดังนั้น ปรัชญา ของการประชาสัมพันธ์จึงมีความสัมพันธ์ภายนอกด้วย

การประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์เป็นการทำงานที่ต่อเนื่องและหวังผลระยะยาวเป็นการกระทำที่ไม่มีวันจบ ทั้งนี้เพราะประชาชนจำเป็นต้องได้รับข้อมูลที่ถูกต้องอยู่อย่างสม่ำเสมอการขาดการรับรู้เกี่ยวกับข่าวสารและกิจกรรมนาน ๆ จะเป็นสาเหตุของการเกิดความรู้ความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนและจะเป็นบ่อเกิดของความรู้สึกลึกไม่ดีซึ่งยังผลต่อปฏิกิริยาในทิศทางที่เป็นผลเสียต่อหน่วยงานได้นอกจากนี้แล้วการประชาสัมพันธ์จะให้ผลที่เห็นเป็นรูปธรรมได้ จะต้องใช้เวลาระยะหนึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของการประชาสัมพันธ์และกลวิธีในการประชาสัมพันธ์ด้วย (พรทิพย์ วรกิจโกศาทร, 2531, หน้า 6-7 อ้างถึงใน อัญชรี บัวศรี, 2550, หน้า 18) การประชาสัมพันธ์มาจากคำว่า Public relations ซึ่งแปลความหมายตามตรง คือ ความสัมพันธ์กับประชาชน แต่การให้ความหมายหรือคำนิยามการประชาสัมพันธ์มีความแตกต่างกันไปตามทัศนคติและมุมมองของนักวิชาการและนักวิชาชีพด้านการประชาสัมพันธ์ คำว่า “การประชาสัมพันธ์” มาจากคำว่า “ประชา” กับ “สัมพันธ์” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า “Public relations” หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า PR ตามคำศัพท์คำนี้ หมายถึง การมีสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับประชาชน ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 หมายถึง การติดต่อสื่อสารเพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันถูกต้องต่อกัน และถ้าขยายความหมายให้เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นจะหมายถึง “ความพยายามที่มีการวางแผนและเป็นการกระทำที่ต่อเนื่อง” ในอันที่จะมีอิทธิพลเหนือความคิดจิตใจของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย โดยการกระทำสิ่งที่ดีมีคุณค่าให้กับสังคม เพื่อให้ประชาชนเหล่านี้เกิดทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงานและเพื่อที่จะได้รับการสนับสนุนร่วมมือที่ดีจากประชาชน (พรทิพย์ พิมลสินธุ์, 2540, หน้า 12)

งานประชาสัมพันธ์เป็นหัวใจขององค์กรหรือหน่วยงาน โดยเฉพาะในยุคปัจจุบันเป็นสังคมแห่งเทคโนโลยี เป็นยุคแห่งความหลากหลายและยุคสังคมสารสนเทศหรือยุคดิจิทัลในปัจจุบันที่องค์ความรู้ ตลอดจนความเจริญทางด้านเทคโนโลยีการสื่อสารประชาสัมพันธ์สมัยใหม่ก่อให้เกิดการหลั่งไหลของข้อมูลข่าวสาร ความบันเทิง และวัฒนธรรมต่างชาติในสภาพไร้พรมแดนเด่นชัดมากขึ้น ดังเช่น วิรัช ฤทธิรัตนกุล (2546, คำนำ) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์เปี่ยมด้วยศักยภาพและบทบาทที่สำคัญยิ่ง ในการสร้างความสำคัญที่ดี สร้างสรรค์ความรู้ความเข้าใจร่วมกันผ่านข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนเกิดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ และสร้างสรรค์ภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร หน่วยงานทั้งหลาย เพื่อหวังผลในความร่วมมือและสนับสนุนจากสาธารณชน

ความหมายของการประชาสัมพันธ์

การประชาสัมพันธ์เมื่อวิเคราะห์ตามรูปศัพท์แล้ว เป็นคำที่แปลมาจากภาษาอังกฤษว่า Public relations หมายถึง การเกี่ยวข้องกัน ผูกพันกับหมู่คนหรือกลุ่มคน ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เสรี วงษ์มณฑา (2540, หน้า 45) นักวิชาการด้านการประชาสัมพันธ์ กล่าวถึง การประชาสัมพันธ์ว่า “เป็นความพยายามที่มีการวางแผนในการที่จะมีอิทธิพลเหนือความคิดจิตใจ ของสาธารณชนที่เกี่ยวข้องโดยการกระทำสิ่งที่ดีมีคุณค่ากับสังคม เพื่อให้สาธารณชนเหล่านั้น มีทัศนคติที่ดีต่อหน่วยงาน องค์กร บริษัท ห้างร้าน หรือสมาคม ตลอดจนมีภาพพจน์ที่ดีเกี่ยวกับ หน่วยงานต่าง ๆ เหล่านั้น เพื่อให้หน่วยงานได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือที่ดีจาก สาธารณชน”

วิจิตร อวระกุล (2541, หน้า 17) ได้กล่าวถึงความหมายของการประชาสัมพันธ์ไว้ว่า การประชาสัมพันธ์ หมายถึง ความพยายามของสถานศึกษาที่จะแสวงหาความสัมพันธ์ ความร่วมมือ และการสนับสนุนจากประชาชนต่อสถานศึกษาให้คงอยู่ตลอดไป เพื่อให้ประชาชนยอมรับ สนับสนุนให้ความร่วมมือในการดำเนินงานตามกระบวนการ นโยบาย วัตถุประสงค์และ ความเคลื่อนไหวของสถานศึกษาหรือหน่วยงานนั้น ๆ

นงลักษณ์ สุทธิวิฒนพันธ์ (2542, หน้า 18) ได้สรุปความหมายของการประชาสัมพันธ์ ไว้ว่า การประชาสัมพันธ์ เป็นการดำเนินงานอย่างมีระเบียบแบบแผนและมีการกระทำอย่าง ต่อเนื่องกันไป เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างสาธารณชนกับหน่วยงานขององค์กรด้วยวิธี ที่ประชาชนยอมรับและมีการติดต่อไปมาทั้งสองฝ่าย

การประชาสัมพันธ์ จะเป็นการกระทำ คำพูด หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่มีอิทธิพล ในการชักจูงให้ประชาชนเห็นด้วย ช่วยเหลือสนับสนุน ยิ่งไปกว่านั้นการประชาสัมพันธ์ยังเป็นการสำรวจประชามติว่าประชาชนมีทัศนคติต่อสถานศึกษา องค์กรอย่างไร ถ้าเห็นด้วยก็จะทำให้ดี ยิ่ง ๆ ขึ้น แต่ถ้าไม่เห็นด้วยก็ต้องแก้ไขปรับปรุงต่อไป

สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์ เป็นกระบวนการทำงานที่มีขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและดำเนินการตามแผนที่วางไว้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้สึ กที่ดีให้เกิดกับกลุ่มบุคคลจำนวนมากและเป็นการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีให้เกิดขึ้น อันเป็นแนวทาง ในการสร้างสัมพันธ์ภาพและความร่วมมือด้วยดีจากกลุ่มชน

ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์

งานประชาสัมพันธ์ได้เข้ามามีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ตลอดจนกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เพราะถือได้ว่าการประชาสัมพันธ์เป็นเครื่องมือในการสร้าง ความเข้าใจอันดีระหว่างกัน ซึ่งมีผู้กล่าวถึงความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ไว้ ดังต่อไปนี้

รุ่งรัตน์ ชัยสำเริง (2541, หน้า 1-2) การประชาสัมพันธ์ มีความสำคัญคือ เป็นสิ่งที่ต้อง ดำเนินการเพื่อเป็นการสำรวจความคิดเห็นและความรู้สึกของประชาชนที่มีต่อการดำเนินการ ของหน่วยงานหรือองค์กร สถานศึกษา เพื่อให้ได้การยอมรับและสนับสนุนจากประชาชนอย่าง

ต่อเนื่องสม่ำเสมอ เป็นสิ่งที่ตรวจสอบความคิดเห็นและความต้องการของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการนำเสนอข้อมูลและกิจกรรมต่าง ๆ ที่คาดว่าจะสนองตอบ ความสนใจและความต้องการของประชาชนได้อย่างเหมาะสม นอกจากความพยายามที่จะเผยแพร่ ข่าวสารในรูปของการโฆษณา (Advertising) โดยตรงเพื่อขายสินค้าหรือบริการ ในขณะเดียวกัน ก็ต้องประชาสัมพันธ์เพื่อช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่ดี (Favorable image) ให้เกิดขึ้นในสายตา ของประชาชน โดยมุ่งให้ประชาชนประทับใจในคุณค่าต่าง ๆ การให้บริการที่เป็นมิตร การช่วยเหลือ สังคมส่วนรวม

วิจิตร อวาทกุล (2541, หน้า 1) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์เป็นกระบวนการสื่อสารของ สถานศึกษา องค์กร/ หน่วยงานกับประชาชนหรือสังคมเพื่อเป็นการพัฒนาสร้างเสริมฟื้นฟูธำรง รักษาภาพพจน์ สัมพันธภาพอันดีให้ได้รับการสนับสนุน รักใคร่ นับถือ นิยมยกย่อง เลื่อมใสศรัทธา ฯลฯ เช่นเดียวกับมนุษย์สัมพันธ์ของบุคคล หรือการปฏิบัติการทางจิตวิทยา ทั้งนี้เพื่อให้เกิด การผสมผสานแนวทางการรู้สึกนึกคิด เพื่อให้เกิดความร่วมมือสนับสนุนร่วมใจในการทำงาน ระหว่างสถานศึกษา หน่วยงาน บริษัทห้างร้านกับเจ้าหน้าที่ ประชาชนสังคมที่เกี่ยวข้องและ แวดล้อมอยู่ การประชาสัมพันธ์จึงต้องพัฒนาและต่อสู้กันด้วยกระสุนของความคิด ความปรารถนา ดีต่อกัน รวมทั้งศิลปะและเทคโนโลยีทางการสื่อสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันมั่นคงยืนนาน การประชาสัมพันธ์มีลักษณะของการสื่อสารแบบสองทาง (Two-way process) เป็นการหยั่งท่าที ทบทวนตรวจสอบ สื่อสารติดต่อไปมาซึ่งกันและกันทราบวัตถุประสงค์ความต้องการ ความรู้สึก นึกคิด เจตนารมณ์ซึ่งกันและกัน ระหว่างหน่วยงานกับประชาชน เกิดความรู้ความเข้าใจใน การกระทำ การประพฤติปฏิบัติ พฤติกรรมที่ดีต่อกันและกันทำให้เกิดลักษณะรู้เขา-รู้เรา

นงลักษณ์ สุทธิวัฒน์พันธ์ (2542, หน้า 22) ให้แนวคิดว่าการประชาสัมพันธ์มี ความสำคัญต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน องค์กร สถานศึกษา บริษัท ห้างร้าน มูลนิธิ และ สมาคมต่าง ๆ ซึ่งหน่วยงานที่มีอยู่ดังกล่าวนี้เป็นส่วนหนึ่งของระบบสังคมจึงจำเป็นต้อง มีการปฏิสัมพันธ์กันซึ่งอาจจะต้องกระทบกระเทือนต่อสังคม และในขณะเดียวกันทัศนคติและ พฤติกรรมของสังคม ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของหน่วยงาน องค์กร สถานศึกษา ฯลฯ เหล่านี้ ดังนั้น การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างหน่วยงาน องค์กร สถานศึกษาและบริษัทห้าง ร้านกับสาธารณชนที่เกี่ยวข้องนี้ จึงเป็นส่วนที่ช่วยให้ระบบสังคมสามารถดำเนินงานได้อย่าง ราบรื่น และการร่วมมือร่วมใจที่ดีต่อกัน ตลอดจนเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของ องค์กร สถานศึกษาและบริษัทห้างร้านมีความเจริญก้าวหน้า ในทางตรงกันข้ามหากสังคมใดขาด การปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันและกัน ความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาย่อมเกิดขึ้นได้ยาก

วิรัช ลภีรัตนกุล (2546, หน้า 26-27) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์มีความสำคัญและมีบทบาทสำคัญยิ่งในการส่งเสริมบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย เพราะการประชาสัมพันธ์เป็นการติดต่อสื่อสารในระบบสองทางขององค์กรสถานศึกษา (Two-way communication) เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีแก่ประชาชน เช่น หน่วยงานของรัฐ สื่อสารประชาสัมพันธ์ไปยังกลุ่ม ประชาชนขณะเดียวกันก็รับฟังความคิดเห็นหรือประชามติจากประชาชน ซึ่งหลักการนี้มีส่วนสนับสนุนประชาธิปไตยเป็นอย่างมากและโดยที่การปกครองในระบบประชาธิปไตยยึดถืออำนาจสูงสุดว่าเป็นของประชาชน ฉะนั้นจึงมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมกระบวนการกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของตน

สิ่งนี้แหละคือหน้าที่สำคัญประการหนึ่งของการประชาสัมพันธ์ซึ่งจะช่วยเอื้ออำนวยและส่งเสริมบทบาทการประชาสัมพันธ์ในสังคมประชาธิปไตย นอกจากนี้ การประชาสัมพันธ์ยังมีส่วนช่วยปลุกเร้าหรือกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความเข้าใจในตัวสถานศึกษาและกลไกของรัฐเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและให้ความสนับสนุนต่อการพัฒนาประเทศในแนวทางและครรลองของประชาธิปไตย ซึ่งยอมรับนับถือในคุณค่าและศักดิ์ศรีของมนุษยชาติ รวมทั้งเข้าใจอันดีและการร่วมมือกันสร้างสรรค์ความเจริญแก่สังคมส่วนรวมประเทศชาติ โดยคำนึงและเน้นถึงความสำคัญแห่งผลประโยชน์ร่วมกันของทุกฝ่าย

สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์มีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะเป็นสื่อกลางในการประสานความรู้สึกลึกซึ้งและการกระทำอย่างต่อเนื่องและมีแบบแผน จากฝ่ายหนึ่งไปยังอีกฝ่ายหนึ่งหรือหลาย ๆ ฝ่ายในเวลาเดียวกันรวมทั้งเป็นการสะท้อนภาพลักษณ์ของหน่วยงานองค์กรผู้สาธารณชน

วัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์

ในปัจจุบันนี้สถานศึกษา หน่วยงาน องค์กรต่าง ๆ ได้นำเอาการประชาสัมพันธ์เข้ามาเป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนภารกิจให้ดำเนินไปสู่จุดหมายปลายทางที่ตั้งไว้ แต่ทั้งนี้การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ย่อมมีความมีความแตกต่างกัน ตามลักษณะและขอบเขตของงาน จึงมีผู้ให้แนวคิดไว้ดังนี้

ลักษณะ สตะเวทิน (2540, หน้า 8) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์มีวัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เผยแพร่และชี้แจง สร้างความนิยมและให้สาธารณชนรับรู้ถึงบทบาท นโยบาย เป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กรซึ่งสาธารณชนนั้นต้องประกอบด้วยประชาชนที่เป็นสมาชิกขององค์กรและประชาชนภายนอกองค์กร

2. เพื่อสร้างชื่อเสียงและป้องกันชื่อเสียงขององค์กร และสร้างความสัมพันธ์อันดีในองค์กรเป็นที่รู้จัก ได้รับความไว้วางใจ ยกย่อง ศรัทธา โดยการแสดงเจตนารมณ์ที่ถูกต้องตามบรรทัดฐานของสังคม เป็นการกระทำดีและสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่สังคม

3. เพื่อแสวงหาความร่วมมือและการสนับสนุนจากประชาชน เช่น การเสนอร่างกฎหมาย การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบต่าง ๆ ถ้ามีการประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มประชาชนมีความรู้ความเข้าใจ ก็ย่อมได้รับความร่วมมือและสนับสนุน ฉะนั้นการตรวจสอบและประเมินผลความคิดเห็นหรือประชามติของประชาชนย่อมมีความสำคัญต่อองค์กร ซึ่งจะนำมาสู่ภาพพจน์ขององค์กรในที่สุด

วิจิตร อวระกุล (2541, หน้า 48) ได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชาสัมพันธ์ไว้ดังนี้

1. เพื่อเป็นการเผยแพร่บอกกล่าว ขอร้อง เล่าเรื่องราวข่าวสารของสถานศึกษาหน่วยงานไปให้ประชาชนได้ทราบ เช่น นโยบาย จุดประสงค์ การบริการ การดำเนินการ ขอบเขตหน้าที่ ความรับผิดชอบ การช่วยเหลือทำประโยชน์ให้กับสังคม

2. เพื่อเป็นการให้ความรู้และสร้างความเข้าใจที่ดีที่ถูกต้องให้เกิดขึ้นในสมองของประชาชนเป็นการลบล้างความเข้าใจผิด ความขุ่นข้องหมองใจสิ่งที่สร้างความขัดแย้งเป็นศัตรูกันกลายเป็นการสร้างความเป็นมิตรและความร่วมมือขึ้นในหัวใจของประชาชน

3. เพื่ออธิบาย ชี้แจง ทำความเข้าใจต่อการเคลือบแคลงสงสัย ความเข้าใจผิด ความไม่รู้ยังไม่เข้าใจในเรื่องราวของสถานศึกษา หน่วยงาน บริษัท การดำเนินงานเพื่อให้ได้รับข่าวสารที่ถูกต้องลบล้างความเข้าใจที่ผิดหรือไม่ถูกต้องของสถานศึกษา

4. เพื่อแสดงออกถึงคุณงามความดี ความปรารถนาดี ความเป็นพลเมืองดี มีความบริสุทธิ์ ยุติธรรม มีการดำเนินงานสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก่สังคมชุมชนประเทศชาติส่วนรวม

สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ในเรื่องของนโยบาย วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน ความประพฤติ การปฏิบัติของหน่วยงาน ผลงานและการบริการต่าง ๆ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนความเคลื่อนไหวของหน่วยงาน ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกิดความไว้วางใจและเลื่อมใสศรัทธาขององค์กร

องค์ประกอบของการประชาสัมพันธ์

วิทยา อ่อนช้อย (2531, หน้า 115-17 อ้างถึงใน สิงหะ เดชฤทธิ์, 2551, หน้า 24) ได้ให้หลักการเกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดงาน ประชาสัมพันธ์ว่า งานประชาสัมพันธ์เป็นงานที่จัดขึ้นสนับสนุนหรือเสริมงานอื่นเป็นสำคัญเพื่อให้การจัดงานประชาสัมพันธ์กลุ่มคล่องไปด้วยดี ผู้บริหารและผู้ดำเนินงานประชาสัมพันธ์จะต้องวิเคราะห์ถึงองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับงานประชาสัมพันธ์ ดังต่อไปนี้

1. นโยบายของหน่วยงานหรือองค์กร งานประชาสัมพันธ์จะดำเนินไปด้วยดีจะต้องทราบนโยบายที่เด่นชัดของหน่วยงานหรือองค์กร เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนงาน วิธีการจัดการประชาสัมพันธ์

2. การประพุดิตนของหน่วยงานหรือองค์กร การประพุดิตปฏิบัติหรือการดำเนินกิจกรรมทั้งหลายของหน่วยงาน องค์กร หากเป็นไปในรูปที่สังคมให้ความเห็นชอบหรือสร้างภาพลักษณ์ที่ดีแล้วการดำเนินการเพื่อการประชาสัมพันธ์ก็จะเป็นไปได้ง่าย ประหยัด บางครั้งการประพุดิตปฏิบัติที่ดีของหน่วยงานหรือองค์กรก็เป็นงานประชาสัมพันธ์ในตัวของมันเอง

3. หน่วยงานหากไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์แล้วการดำเนินการทั้งหลายขององค์กรย่อมเป็นการยากที่จะให้คนทั้งหลายชื่นชมยอมรับหรือให้การสนับสนุนและคล้อยตาม

4. งบประมาณลักษณะการได้มาของงบประมาณเพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ มี 3 รูปแบบ คือ

4.1 งบประมาณดำเนินการโดยตรง

4.2 งบประมาณที่ได้มาจากการบริจาค

4.3 งบประมาณที่หามาได้เอง

5. วัสดุอุปกรณ์ เป็นเครื่องมือที่จะทำให้การประชาสัมพันธ์บรรลุเป้าหมายได้โดยง่าย

6. การจัดการเมื่อทราบนโยบายที่แน่ชัด หน่วยงานประชาสัมพันธ์จะต้องมีการจัดการหรือการบริหารงานภายใต้กรอบของความสามารถของบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ทั้งหลายเพื่อให้งานประชาสัมพันธ์ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลงานประชาสัมพันธ์จึงเป็นงานของทุก ๆ คนรวมทั้งผู้บริหารระดับสูงในหน่วยงานนั้น ๆ ดังนั้นคำแนะนำนโยบายจะต้อง ถูกกลั่นกรองให้แน่ชัดว่าวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ที่ได้วางแผนไว้นั้นสามารถนำไปใช้ได้ เข้าใจง่ายมีรูปแบบและการประสานงานดี การควบคุมแผนการประชาสัมพันธ์ได้แน่นอนและผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ต้องมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เป็นอย่างดี

ประเวศ ฤชชากุล (2542, หน้า 34) ได้สรุปความเห็นเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนว่ามืองค์ประกอบที่แตกต่างไปจากการประชาสัมพันธ์ทางด้านธุรกิจโดยเน้นในด้านความสัมพันธ์ของบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน การปฏิบัติต่อกันและกัน ตลอดจนกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดมุ่งความเข้าใจ เชื้อถือศรัทธาและผูกพัน โดยไม่หวังผลกำไร สำหรับสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้แก่ ข่าวการเรียนดีของนักเรียนจนมีชื่อเสียงในการแข่งขันทาง

วิชาการดีเด่นของนักเรียน ข่าวการเล่นกีฬาเก่ง มีความสุขภาพในการเล่นการเชียร์ หรือความสามารถในการเล่นดนตรีของโรงเรียน สิ่งที่โรงเรียนนำมาพิจารณาในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนคือ

1. การแข่งขันการประกวด เช่น การแข่งขันกีฬาและกรีฑา การโต้วาทีการอภิปราย
2. การประกวดทางศิลปะ และการแสดงฝีมือต่าง ๆ ของนักเรียน
3. การแสดงละครและดนตรี
4. การออกวารสารของนักเรียน
5. สถานนักเรียน
6. การทัศนจร
7. การประชุมนักเรียน
8. พิธีรับประกาศนียบัตร
9. สโมสรหรือชุมชนต่าง ๆ ของนักเรียน

สรุปได้ว่า องค์ประกอบที่สำคัญของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนประกอบไปด้วย นโยบายของหน่วยงาน นโยบายของผู้บริหารโรงเรียน ข่าวสารที่ต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผู้ส่งและผู้รับสารซึ่งผู้ส่งก็คือ ผู้ที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ โรงเรียน ส่วนผู้ที่รับก็รวมทั้งบุคคลภายในและภายนอกโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ส่วนประกอบอีกอันหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งก็คือ เครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์จะต้องพิจารณาเกี่ยวกับองค์กร ข่าวสารการประชาสัมพันธ์เครื่องมือสื่อสารบุคลากร การประชาสัมพันธ์งบประมาณ การบริหารองค์กรและประชากรกลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาตัดสินใจอย่างดีจะเป็นผลให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

หลักการประชาสัมพันธ์

วิจิตร อวาทกุล (2541, หน้า 193-205) ได้ให้หลักการของการประชาสัมพันธ์ พอสรุปได้ดังนี้

1. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ก่อนการดำเนินงานทุกชนิด
2. ศึกษาวัตถุประสงค์นโยบายของหน่วยงาน
3. ตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
4. ศึกษางานของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. ให้หน่วยงานสร้างผลงานเพื่อเผยแพร่
6. ทำการประชาสัมพันธ์ภายในก่อน
7. ศึกษาและเข้าใจความต้องการ ประเมินค่าที่ ความรู้สึกและทัศนคติของกลุ่มต่าง ๆ

8. ศึกษาสำรวจกระแสประชามติโดยทั่วถึง
9. ใช้ความคิดและความละเอียดอ่อน
10. ประกอบด้วยความรู้สึกนึกคิดที่ดี
11. ตั้งค่าขวัญในการสร้างจุดสนใจ
12. ถือประโยชน์สังคมส่วนรวม
13. ยึดถือความซื่อสัตย์สุจริตในการดำเนินการ
14. ดำเนินการด้วยความรับผิดชอบ
15. งานประชาสัมพันธ์เป็นเรื่องของทุกคนที่จะต้องช่วยกันสร้างช่วยกันทำ
16. คิดใคร่ครวญก่อนเผยแพร่ข้อเท็จจริง
17. ปราศจากการกลั่นแกล้งให้ร้ายป้ายสี
18. เน้นการกระทำ ปฏิบัติ และบริการ
19. ตระหนักและดำเนินการในด้านมนุษยสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอ
20. อยู่เบื้องหลังการดำเนินการ
21. ให้งานมีบทบาททางสังคม
22. ให้ความรู้ความเข้าใจ มีข้อมูลอย่างกว้างขวาง โน้มน้ำวและจูงใจด้วยวิธีละมุนละไม
23. ดำเนินการเผยแพร่ให้กว้างขวาง
24. ดำเนินการประชาสัมพันธ์สม่ำเสมอต่อเนื่องกันไป
25. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ได้ตลอด 24 ชั่วโมง
26. สื่อสัมพันธ์แบบทางคู่หรือยุควิถี
27. ด้วยความหนักแน่นอดทน
28. ดำเนินการแบบง่าย ๆ และธรรมดา
29. อาศัยผู้ที่มีความสามารถช่วยในการประชาสัมพันธ์
30. หมั่นตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง
31. ป้องกันไว้ดีกว่าการแก้
32. ศึกษาและใช้กลยุทธ์ของการประชาสัมพันธ์
33. ยึดหลักและรักษาจรรยาบรรณของการประชาสัมพันธ์
34. มีความรู้ในเทคนิคและกลไกของการประชาสัมพันธ์
35. มีศิลปะและรสนิยมดี
36. การประชาสัมพันธ์เป็นทัพหลังของกิจการ

วิช ลภีรัตนกุล (2546, หน้า 145-148) ได้เสนอหลักใหญ่ ๆ ของการประชาสัมพันธ์ 3 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. การบอกกล่าวเผยแพร่ให้ทราบ คือ การบอกเล่าชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบถึงนโยบาย วัตถุประสงค์การดำเนินงานและผลงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนข่าวคราว ความเคลื่อนไหวขององค์กร สถานศึกษา ให้ประชาชนและกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องได้ทราบ และรู้เห็นถึงสิ่งดังกล่าว

2. การป้องกันและแก้ไขความเข้าใจผิด การป้องกันความเข้าใจผิดทางด้านวิชาการ การประชาสัมพันธ์ถือเป็นการประชาสัมพันธ์เพื่อป้องกัน ซึ่งมีความสำคัญมากเพราะการป้องกันไว้ก่อนย่อมมีผลดีกว่าที่จะมาทำการแก้ไขในภายหลังสำหรับการแก้ไขความเข้าใจผิด จะต้องรีบดำเนินการแก้ไขโดยด่วนเป็นไปอย่างเหมาะสมและทันต่อเหตุการณ์ เมื่อมีความเข้าใจผิดเกี่ยวกับ องค์กร สถานศึกษาขึ้นในกลุ่มประชาชน

3. การสำรวจประชามติ องค์กรสถานศึกษา จะดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ ต้องรู้ซึ่งถึงความรู้สึกนึกคิดของประชาชน ต้องทราบว่าประชาชนต้องการอะไร ไม่ต้องการอะไร ชอบหรือไม่ชอบสิ่งไหน เพื่อองค์กรสถานศึกษาจะสามารถตอบสนองให้ สอดคล้องกับความรู้สึกนึกคิดและความต้องการของประชาชน

สรุปได้ว่า หลักการประชาสัมพันธ์เป็นกระบวนการสื่อสารสองทาง เป็นงานหนึ่งในกระบวนการบริหารและการจัดการ เป็นการบอกกล่าว เผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ข้อเท็จจริงของหน่วยงาน องค์กร เพื่อป้องกันและแก้ไขความเข้าใจผิดจึงมีการวางแผนอย่างดีเพราะเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย และต้องดำเนินการสม่ำเสมอต่อเนื่องกันไปเพื่อการดำเนินงานให้ ประสพผลสำเร็จ

ขอบข่ายงานประชาสัมพันธ์

แนวปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษานิติบุคคล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546, หน้า 85-86) กำหนดกรอบ การพัฒนางานประชาสัมพันธ์โรงเรียนว่ามีแนวปฏิบัติประกอบด้วย

1. ศึกษาความต้องการจำเป็นในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและงานการจัดการศึกษา ของสถานศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับข้อมูลข่าวสารจากชุมชน

2. วางแผนการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาโดยการประสานความร่วมมือกับชุมชน องค์กร และสื่อมวลชนในท้องถิ่น

3. จัดให้มีเครือข่ายการประสานงานการประชาสัมพันธ์

4. พัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ให้มีความรู้ความสามารถในการประชาสัมพันธ์

5. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ผลงานการศึกษา ตามแนวทางที่กำหนดในทุกโอกาสอย่างต่อเนื่อง

6. สร้างกิจกรรมประชาสัมพันธ์ในหลายรูปแบบโดยยึดหลักการมีส่วนร่วมของเครือข่ายประชาสัมพันธ์

7. ติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธ์เพื่อให้ทราบถึงผลที่ได้รับจากการประชาสัมพันธ์และนำไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทราบถึงผลที่ได้รับและนำไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพัฒนาให้เหมาะสม

การประสานงานประชาสัมพันธ์

นภภรณ์ อัจฉริยะกุล (2532, หน้า 345-349 อ้างถึงใน สิงหะ เดชฤทธิ์, 2551, หน้า 40-41) สรุปว่า การประสานงานเพื่องานประชาสัมพันธ์โดยทั่วไปแบ่งประเภทเป็น 2 รูปแบบ คือ การประสานงานอย่างเป็นทางการและการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ

การประสานงานอย่างเป็นทางการ หมายถึง การประสานงานโดยมีระเบียบหรือคำสั่งจากหน่วยงานในระดับสูงกำหนดให้หน่วยงานในระดับรองลงมาหรือเจ้าหน้าที่ระดับต่าง ๆ ต้องทำงานประสานกัน

การประสานงานอย่างไม่เป็นทางการ หมายถึง การที่หน่วยงานต่าง ๆ ติดต่อประสานงานกันเอง โดยไม่มีรูปแบบ ระเบียบ กฎเกณฑ์บังคับ โดยผู้ปฏิบัติงานจะต้องพิจารณาว่าควรจะติดต่อประสานงานกับใครและหน่วยงานใด จึงจะทำให้การปฏิบัติงานบังเกิดผลดี การประสานงานอย่างไม่เป็นทางการนี้ อาจกระทำในรูปแบบของการติดต่อ พบปะ ขอความร่วมมือ ขอคำปรึกษาหารือ โดยไม่มีลักษณะรูปแบบที่แน่นอน

หลักการที่ควรพิจารณาในการประสานงาน คือ

1. ลักษณะของผู้ประสานงาน ผู้ประสานงานเป็นองค์ประกอบสำคัญของการประสานงาน ผลของการประชาสัมพันธ์จะบรรลุเป้าหมายหรือประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับผู้ทำหน้าที่ประสานงาน ลักษณะสำคัญของผู้ประสานงานที่ดี คือ มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ปรับตัวเข้ากับบรรยากาศการทำงานได้รวดเร็ว มีกริยาวาจาดีต่อคนทั่วไป มีจิตใจกว้างขวาง มีความอดทน ออกล้น และควบคุมอารมณ์ได้ เคารพต่อความคิดเห็นของผู้อื่น มีความเสียสละ เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ มีความจริงใจ วางตนเสมอต้นเสมอปลาย ไม่เอาเปรียบผู้อื่นในทุก ๆ ทาง เป็นคนตรงต่อเวลา ตรงต่อหน้าที่และมีความรับผิดชอบ

2. วิธีการประสานงาน โดยทั่วไปแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ การประสานงานภายในหน่วยงานและการประสานงานระหว่างหน่วยงาน

2.1 การประสานงานภายในหน่วยงาน เป็นการประสานงานระหว่างผู้ปฏิบัติในหน่วยงานเดียวกัน

2.2 การประสานระหว่างหน่วยงาน วิธีการประสานระหว่างหน่วยงานอาจทำได้ ดังนี้

2.2.1 การรวมหน่วยงาน เป็นวิธีทำให้เกิดผลในการประสานงานที่เข้มแข็ง โดยมีความมุ่งหมายให้หน่วยงานมาร่วมกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการควบคุมดูแลทั้งด้านนโยบายและแผนปฏิบัติการ

2.2.2 การใช้คณะกรรมการกลางหรือคณะกรรมการผสม โดยผู้บังคับบัญชา มีอำนาจออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการ โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

3. หน้าที่รับผิดชอบของผู้ประสานงานในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ มีดังนี้

3.1 เสนอแนะให้มีการจัดองค์กรและหน่วยงานให้อยู่ในสถานะที่พร้อมที่จะรองรับการประสานงาน

3.2 ให้มีการกำหนดวิธีการประสานงานไว้ในแผนการประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน สำหรับใช้เป็นแนวทางให้มีการประสานงานต่อไป

3.3 ขอความร่วมมือจากผู้บังคับบัญชาของแต่ละหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนให้มีการประสานงานในทุกระดับ

3.4 เสนอให้จัดตั้งคณะกรรมการประสานงาน ประกอบด้วยผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรับผิดชอบพิจารณาในแนวทางในการประสานงาน รวมทั้งแก้ไขข้อขัดแย้งระหว่างหน่วยงาน

3.5 ให้มีการกำหนดเจ้าหน้าที่ติดต่อประสานงาน โดยเฉพาะ เป็นการถาวรหรือชั่วคราว ตามระยะเวลาของแผน

3.6 ให้มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารกันเป็นประจำ

3.7 ให้มีการออกเป็นคำสั่งหรือระเบียบให้ถือปฏิบัติ ในกรณีที่เป็นการประสานงานภายในหน่วยงานและอยู่ภายใต้การบังคับบัญชาเดียวกัน

3.8 ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับมีการติดต่อสัมพันธ์และประสานกันอย่างสม่ำเสมอ

3.9 จัดให้มีการประชุมหารือหัวหน้าฝ่าย หรือหัวหน้าสายงาน แล้วนำมากำหนดเป็นนโยบายและแนวทางปฏิบัติในการประสานงานต่อไป

3.10 สร้างความรู้สึกให้ทุกคนในหน่วยงานเกิดความมั่นใจในประโยชน์จากการประสานงานและพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือร่วมมือ

สรุปได้ว่า การดำเนินประสานงานมีข้อสังเกตว่า งานประชาสัมพันธ์บางครั้งการใช้การประสานงานอย่างเป็นทางการ อาจไม่ได้รับผลสำเร็จที่ดีเท่ากับการประสานงานอย่างไม่เป็นทางการหรือบางครั้งผู้ประสานงานจำเป็นต้องใช้การประสานงานอย่างไม่เป็นทางการเพื่อเป็นการช่วยเสริมให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์บรรลุเป้าหมายได้เร็วขึ้นและขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้ประสานงานเป็นสำคัญ

ปัญหาในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

วิช ลภีรัตนกุล (2544, หน้า 225) และ ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2552, หน้า 57) ได้กล่าวถึงปัญหาโดยทั่วไปที่มักจะพบอยู่เสมอในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ คือ

1. เมื่อกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง หรือประชาชนทั่วไปไม่สนับสนุนหรือเห็นชอบต่อนโยบายการดำเนินงานหรือที่ทำสถานศึกษา
2. เมื่อกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องหรือประชาชนทั่วไปมีที่ทำหรือแสดงปฏิกิริยาขัดแย้งหรือต่อต้านนโยบายกิจการของสถานศึกษา
3. เมื่อกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้องหรือประชาชนทั่วไป เกิดความเข้าใจผิด อันเป็นอันตรายต่อนโยบาย กิจการ หรือที่ทำของสถาบัน
4. เมื่อการโฆษณาเผยแพร่ข่าวสารของทางราชการไปสู่ประชาชนที่เกี่ยวข้อง หรือประชาชนทั่วไปมีลักษณะที่ขาดแคลนข่าวสาร หรือไม่เพียงพอ หรือขาดตกบกพร่อง

ถ้าจะพิจารณาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โดยแบ่งออกเป็นด้านต่าง ๆ นั้น วัฒนา พุทธางกูรานนท์ (2542, หน้า 175) ได้กล่าวไว้พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ปัญหาด้านบุคลากร ได้แก่ การขาดบุคลากรที่มีความชำนาญและประสบการณ์ในด้านการประชาสัมพันธ์โดยตรง หรือไม่เคยได้รับการศึกษาทางการประชาสัมพันธ์มาก่อน ทำให้ไม่มีการวางแผนที่แน่นอน ตลอดจนขาดหลักการและวิธีการที่จะดำเนินการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องไปถึงการลงทุนที่สูงขึ้นแต่ไม่ได้รับผลดีเท่าที่ควรในการดำเนินงาน
2. ปัญหาด้านงบประมาณ โดยทั่วไปมักจะขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร แม้ว่าผู้บริหารจะยอมรับว่าการประชาสัมพันธ์มีความสำคัญต่อการดำเนินงานขององค์กร หรือหน่วยงานก็ตาม ทำให้มีผลกระทบทางด้านอัตราค่าจ้าง ด้านวัสดุอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายที่จำเป็นอื่น ๆ ในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เช่น การบริหารงานชุมชนในรูปของการกุศล เมื่อมีผู้อื่นมาร้องขอการจัดบริการเครื่องดื่มแก่บรรดาสื่อมวลชนต่าง ๆ เป็นต้น
3. ปัญหาด้านการใช้สื่อในการติดต่อ กล่าวคือ ยังขาดวิธีการที่มีประสิทธิภาพการจัดพิมพ์เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ถ้าซ้ำไม่ทันกำหนดเวลา บางแห่งยังมีการติดต่อสัมพันธ์กับ

สื่อมวลชนทั้งหนังสือพิมพ์ วิทยุและโทรทัศน์น้อยมาก หรือมีเครื่องอุปกรณ์อยู่ในจำนวนมาก แต่ไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่เนื่องจากขาดผู้ชำนาญในการใช้เครื่องมือและสื่อแต่ละชนิด

4. ปัญหาด้านความไม่เข้าใจในงานประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารและบุคลากรที่เกี่ยวข้องยังขาดความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ยังไม่เห็นความสำคัญของการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างชุมชนและหน่วยงาน ทำให้ไม่เกิดการสนับสนุนอย่างจริงจัง

5. ปัญหาด้านการจัดตั้งหน่วยงานประชาสัมพันธ์ ส่วนใหญ่จะพบว่ายังมีได้จัดตั้งแผนกประชาสัมพันธ์ขึ้นโดยตรง แต่จะให้อยู่ฝ่ายโฆษณา ทำให้ขอบข่ายของกิจกรรมหนักไปทางโฆษณาแจ้งความ กิจกรรมประชาสัมพันธ์อื่น ๆ อาทิ การเสนอข้อเสนอเทศ ข่าวดัง ๆ การศึกษาชุมชน และการบริการชุมชน ได้รับความสนใจน้อยลงไป

6. ปัญหาขาดการค้นคว้า วิจัย และประเมินผลงานการดำเนินงานที่ไม่มีการค้นคว้าวิจัยหาข้อมูล ทำให้กิจกรรมประชาสัมพันธ์ เป็นเรื่องของประสบการณ์ และการตามอย่างมิได้มีความรู้ใหม่ ที่จะนำมาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ให้สูงขึ้น หลังจากเสร็จสิ้นการทำงานก็ไม่มี การประเมินผลการทำงาน เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในครั้งต่อไป สาเหตุที่ไม่มีการวิจัยและประเมินผลงาน เนื่องจากเป็นงานใหม่และเสียค่าใช้จ่ายสูงเกินไป จึงเป็นเหตุให้ไม่ทราบข้อบกพร่องของงานประชาสัมพันธ์ที่ทำไปแล้ว

สรุปได้ว่า ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวแล้วข้างต้น ถือว่าเป็นอุปสรรคยิ่งของการดำเนินงานของสถานศึกษาและนอกจากนั้นยังถือว่าเป็นมูลเหตุที่ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ไม่ราบรื่นระหว่างสถานศึกษากับกลุ่มประชาชนอีกด้วย ปัญหาเหล่านี้หากมีการศึกษาค้นคว้าและตรวจสอบวิจัยแล้วรีบดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา ย่อมจะเป็นไปด้วยความราบรื่น ซึ่งเป็นหน้าที่ของนักประชาสัมพันธ์จะต้องดำเนินการค้นคว้าแล้วหาทางแก้ไข

การบริหารงานประชาสัมพันธ์

โรงเรียน เป็นสถานศึกษาที่ให้การศึกษาแก่เยาวชน นอกจากนั้นยังต้องให้บริการด้านต่าง ๆ แก่ประชาชนในท้องถิ่นที่โรงเรียนตั้งอยู่ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้เลยในการที่จะต้องมีการสร้างความสัมพันธ์กันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองและประชาชนในท้องถิ่นนั้น โรงเรียนใดมีการประชาสัมพันธ์ที่ดีก็สามารถสร้างความเข้าใจกับประชาชนได้ดีกว่าโรงเรียนที่ขาดการประชาสัมพันธ์ที่ดี เพราะแม้ว่าโรงเรียนจะปฏิบัติภารกิจหน้าที่ กิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้เป็นอย่างดีก็ตาม แต่ในด้านความสัมพันธ์อันดี ระหว่างครู อาจารย์ในโรงเรียนกับนักเรียน ผู้ปกครองและประชาชนที่สนใจเกี่ยวกับการดำเนินงานของโรงเรียนในด้านการให้การศึกษาแก่ กุลบุตร กุลธิดา อาจเกิดความเคลือบแคลง ระแวง สงสัย หรือขัดแย้งกันขึ้นได้

(วิจิตร อวาทกุล, 2539, หน้า 265 อ้างถึงใน ดุสิต กมลวาทิน, 2550, หน้า 35) จึงจำเป็นที่โรงเรียน ต้องมีการบอกกล่าว แนะนำ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมและความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้เป็นที่รู้จักแก่บุคคลทั่วไปอยู่ตลอดเวลา (อรนุช พัดเย็นชื่น, 2548, หน้า 26)

แนวความคิดการบริหารงานประชาสัมพันธ์นั้นมีความคล้ายคลึงและใกล้เคียงกัน เช่น แนวคิด ของสมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (The American of school administrations, 1955, pp. 17-21) มีกระบวนการ 5 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดหาทรัพยากร การจูงใจให้ปฏิบัติงาน การประสานงาน และการประเมินผลงาน เนื่องจากการบริหารจะเกี่ยวข้องกับกระบวนการใน การจัดการให้การบริหารงานประสบความสำเร็จ ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้จะศึกษาจากกระบวนการ ประชาสัมพันธ์ 4 ขั้นตอน ที่นักวิชาการและนักประชาสัมพันธ์รู้จักและเป็นที่ยอมรับ โดยทั่วไป ซึ่ง ประกอบด้วย การศึกษาหาข้อมูล การวางแผน การสื่อสาร และการประเมินผล ในด้านการบริหาร (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2535, หน้า 72-73 อ้างถึงใน วรพงษ์ บุญรักษา, 2552, หน้า 45-46) ดังรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. การศึกษาหาข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลข้อเท็จจริงต่าง ๆ ซึ่งเป็นงานวิจัยและรับฟังความคิดเห็น ถือเป็นกระบวนการแรกของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ เป็นขั้นตอนของการรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ว่าสภาพโรงเรียนเป็นอย่างไร มีภูมิหลังอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการในขั้น แรกนี้ ควรจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้ได้ คือ ใครคือกลุ่มเป้าหมายในการประชาสัมพันธ์ กลุ่มคน เหล่านั้นต้องการทราบอะไรจากโรงเรียน สื่อประเภทใดที่มีประสิทธิภาพในการสื่อสารมากที่สุด ปัจจุบันกำลังเผชิญกับปัญหาใดหรือไม่ ปัญหานั้นเกิดจากสาเหตุใด มีความรุนแรงมากน้อยแค่ไหน ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีทัศนคติอย่างไรต่อโรงเรียน และโรงเรียนควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ อย่างไร (รัชนี วงศ์สุมิตร, 2547, หน้า 45) การรวบรวมข้อมูลนี้อาจจะได้มาจาก

1.1 ข้อมูลที่ปรากฏอยู่แล้ว ซึ่งอาจจะมาจาก เอกสาร ข่าวสาร หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสารต่าง ๆ จัดหมายแสดงความคิดเห็น การประเมินผลที่ปรากฏในรายงานประจำปี

1.2 ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยหรือการสำรวจทัศนคติ จากกลุ่มประชาชนอย่างเป็นทางการด้วยวิธีใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งเป็นการหาข้อมูลที่ต้องการหรือข้อมูลเฉพาะ ด้านขึ้นมาใหม่เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์

ปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน วิรัช ลภีรัตนกุล (2540, หน้า 225) ได้กล่าวถึงปัญหาในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ไว้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับการสื่อสารหรือการแพร่กระจายข่าวสาร ซึ่งมักปรากฏเสมอว่า ประชาชนขาดแคลนข่าวสารหรือเรื่องราวความเคลื่อนไหวของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราว

เกี่ยวกับนโยบาย การดำเนินงานหรือกิจกรรมผลงานของโรงเรียนปัญหานี้ นับว่าเป็นปัญหาสำคัญเบื้องต้นที่จะก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ติดตามมา เช่น ความเข้าใจผิด ความไม่ร่วมมือ หรือมีปฏิกริยาเป็นไปในทางลบ เป็นต้น

2. ปัญหาเกี่ยวกับการที่กลุ่มประชาชน ไม่ให้ความร่วมมือหรือสนับสนุนต่อโรงเรียน รวมทั้งความเฉยเมยต่อการดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานของโรงเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องถึงปัญหาข้อแรกดังได้กล่าวแล้ว และมีผลทำให้ประชาชนมีปฏิกริยาที่เป็นไปในทางลบหรือไม่เป็นไปตามที่โรงเรียนต้องการ

3. ปัญหาเกี่ยวกับการที่ประชาชนเกิดความเข้าใจผิดในตัวโรงเรียน ซึ่งปัญหาดังกล่าว นับว่าเป็นอันตรายร้ายแรงแก่โรงเรียน และก่อให้เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงของโรงเรียน รวมทั้งความเชื่อ ศรัทธา และไว้วางใจด้วย

4. ปัญหาเกี่ยวกับการที่ประชาชนมีปฏิกริยาหรือท่าทีที่ขัดแย้งไม่เป็นมิตร รวมทั้งการต่อต้านต่อนโยบายหรือการดำเนินงานของโรงเรียน ซึ่งปัญหาเรื่องนี้ โรงเรียนจะต้องศึกษาดูให้ดูว่าการที่ประชาชนแสดงปฏิกริยาต่อต้านนี้จะเพราะสาเหตุอะไร โรงเรียนมีนโยบายหรือการดำเนินงานที่สอดคล้องกับความคิดเห็นหรือความต้องการของประชาชนหรือไม่ เป็นต้น

5. ปัญหาเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของโรงเรียน อันได้แก่ การที่ประชาชนมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีต่อโรงเรียน หรือโรงเรียนมีภาพลักษณ์ที่เสื่อมเสียในสายตาของประชาชน ซึ่งปัญหาดังกล่าวนี้น่าจะมีผลกระทบต่อความนิยม หรือชื่อเสียงเกียรติคุณของโรงเรียนด้วยเสมอ

ประโยชน์ของการวิจัยหรือการศึกษาหาข้อมูลที่มีต่อการประชาสัมพันธ์ เนื่องจากการวิจัยเป็นกระบวนการแรกของการประชาสัมพันธ์ ดังนั้น การวิจัยจึงมีประโยชน์ต่อกระบวนการประชาสัมพันธ์ในขั้นตอนอื่น ๆ ดังนี้ (รัชนี วงศ์สุมิตร, 2547, หน้า 46-47)

1. การวิจัยสามารถทำให้ผู้บริหาร หรือนักประชาสัมพันธ์ กำหนดนโยบายและเป้าหมายของการประชาสัมพันธ์ได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริง

2. การวิจัยสามารถทำให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ได้ทราบถึงภูมิหลังในอดีตและสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์ในการทำงานต่อไปในอนาคต

3. การวิจัยสามารถทำให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ได้ทราบถึงสถานการณ์ปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายใน หรือทัศนคติของบุคคลภายนอกที่มีต่อหน่วยงาน

4. การวิจัยช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์มีข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ และสามารถเลือกใช้สื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย

5. การวิจัยช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจประชาชนกลุ่มเป้าหมายทั้งในด้านพฤติกรรม การเปิดรับสื่อ ทัศนคติที่มีต่อสื่อประเภทต่าง ๆ

6. การวิจัยช่วยให้เกิดการสื่อสารสองทางสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพราะการวิจัยถือเป็นการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนในด้านต่าง ๆ เป็นปฏิริยาสะท้อนกลับที่หน่วยงานจะต้องรับฟัง
7. การวิจัยเป็นการให้ข้อมูลที่จำเป็นต่อการวางแผน
8. การวิจัยเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการประเมินผลงานเพื่อหน่วยงานจะได้ทราบว่าสิ่งที่ได้ดำเนินการไปแล้วประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด

สรุปได้ว่า การศึกษาหาข้อมูล หรือการวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์ เป็นขั้นตอนในการวิเคราะห์ปัญหาของหน่วยงาน และนำปัญหานั้นมาดำเนินการแก้ไข โดยการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนเป็นหลัก ในการวางแผนประชาสัมพันธ์ให้ได้ผลสำเร็จ

2. การวางแผน

เป็นกระบวนการขั้นที่สองของการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ การวางแผน หมายถึง การกำหนด การตัดสินใจ และการดำเนินงานอย่างมีระบบ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายที่ตั้งไว้ การวางแผนมิใช่จะเป็นแต่เพียงการกำหนดการปฏิบัติงานเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึง การแสวงหาเหตุผลของอุปสรรคและปัญหา ตลอดจนเป็นการเตรียมการแก้ไขปัญหาค่าที่จะเกิดขึ้น (จิตรภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์, 2544, หน้า 7) การวางแผน มีความสำคัญต่อการบริหารงานทุกอย่าง ถ้าขาดการวางแผนในการประชาสัมพันธ์ก็เหมือนขาดหัวใจของการดำเนินงาน ยกที่งานจะดำเนินไปอย่างตรงตามเป้าหมาย มีประสิทธิภาพและในทิศทางที่ถูกต้อง การวางแผนช่วยให้การปฏิบัติงานถูกต้องตามวัตถุประสงค์ ช่วยให้เกิดการประสานงาน ขจัดปัญหาอุปสรรคประจำวัน การปฏิบัติขัดแย้ง และการดำเนินงานซ้ำซ้อนให้หมดไปด้วย (วิจิตร อาวะกุล, 2541, หน้า 193)

ในการวางแผนการประชาสัมพันธ์ โรงเรียนนั้นจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นสำคัญ ซึ่ง (วิจิตร อาวะกุล, 2541, หน้า 267) กล่าวว่า การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมิได้มีความหมายเพียงการ โฆษณาชื่อเสียง กิจกรรมหรือเผยแพร่ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ โรงเรียนให้ประชาชนทราบเท่านั้น ความมุ่งหมายของการดำเนินการประชาสัมพันธ์โรงเรียนก็เพื่อ

1. เพื่อให้นักเรียน ครู อาจารย์ ผู้ปกครอง เข้าใจระเบียบ เหตุผล และความจำเป็นที่จะต้อง มีกฎ ระเบียบ ให้รู้ ให้เข้าใจ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการปฏิบัติ
2. เป็นการรายงานให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ประชาชน ได้ทราบเกี่ยวกับการดำเนินงาน และกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน
3. เป็นการสร้างชื่อเสียง เกียรติคุณ ความเชื่อถือ เลื่อมใส ความนิยม มั่นใจในโรงเรียน ให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนทั่วไป

4. ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา ให้ประชาชนเกิดความรู้สึกรู้สึกว่าเป็นเจ้าของ เป็นหน้าที่ในฐานะประชาชนคนหนึ่งในท้องถิ่นที่จะต้องให้ความร่วมมือ ความสนใจ เข้ามามีส่วนดูแล และช่วยจัดการศึกษาของโรงเรียน
  5. เชิญชวนและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนช่วยเหลือเกื้อกูลโรงเรียนในเรื่องของการศึกษา อาจเป็นการช่วยเหลือด้วยกำลังกาย กำลังใจ วัสดุ แรงงาน ตลอดจนเงินตรา
  6. ส่งเสริมให้ครูกับนักเรียนและผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน เพื่อช่วยกันแก้ปัญหาการศึกษาของเด็ก ครู โรงเรียนและบ้าน
  7. เพื่อให้โรงเรียนดำเนินนโยบายเปิดประตู โดยเป็นศูนย์กลางการบริการประชาคม ทางด้านการศึกษา วัฒนธรรมและบริการ
  8. เพื่อให้โรงเรียนได้มีโอกาสสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเกี่ยวกับการศึกษา และเป็นประโยชน์ต่อชุมชนนั้นได้อย่างแท้จริง
  9. ช่วยแก้ไขข้อขัดแย้งความขัดแย้งบรรดาข้อข้องใจทั้งหลายในแง่ต่าง ๆ ที่นักเรียน ผู้ปกครอง ครู ประชาชนมีต่อโรงเรียนให้สิ้นไป ให้ทุกฝ่ายมองโรงเรียนด้วยความชื่นชม มีความเชื่อถือและนิยมนยกย่อง เพื่อเรียกร้องการสนับสนุน
  10. เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องให้เกิดขึ้นทั่วไปอย่างไม่จำกัด โดยถือว่าโรงเรียนเป็นของชุมชน เพื่อชุมชน บริหารโดยผู้ที่อยู่ในชุมชนนั้น
  11. เปิดโอกาสให้ฝ่ายต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เสนอแนะ เพื่อปรับปรุงการศึกษาให้เป็นไปตามแนวความคิด ความต้องการของสังคมท้องถิ่น ชุมชน มิใช่เพียงแต่เป็นไปตามความต้องการของครูหรือโรงเรียนเท่านั้น
- ประเภทของการวางแผนการประชาสัมพันธ์ (จิตราภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์, 2544, หน้า 39)
- การแบ่งประเภทของการวางแผนการประชาสัมพันธ์ โดยทั่วไปแบ่งเป็นดังนี้
1. แบ่งโดยอาศัยกลุ่มเป้าหมายเป็นเกณฑ์ ได้แก่
    - 1.1 การวางแผนประชาสัมพันธ์ภายใน หมายถึง การวางแผนการประชาสัมพันธ์ที่มุ่งเน้นไปยังกลุ่มเป้าหมายภายในองค์กร ได้แก่ บุคลากรภายในหน่วยงานนั้น โดยมีการกำหนดกิจกรรมและการเลือกใช้สื่อในการติดต่อที่เหมาะสม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแจ้งให้บุคลากรได้ทราบข่าวสารเกี่ยวกับองค์กรและนโยบายของผู้บริหาร เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและสร้างความสามัคคีให้เกิดขึ้นภายในองค์กร
    - 1.2 การวางแผนการประชาสัมพันธ์ภายนอก หมายถึง การวางแผนการสื่อสารติดต่อกับกลุ่มเป้าหมายภายนอกองค์กรหรือหน่วยงานนั้น ซึ่งเป็นช่องทางในการหาวิธีการเข้าถึง

กลุ่มเป้าหมาย โดยการเลือกใช้สื่อและเครื่องมือในการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด นอกจากนี้ยังเป็นช่องทางในการที่จะได้ทราบทัศนคติของประชาชนที่มีต่อองค์การด้วย

2. แบ่งโดยใช้เวลาเป็นหลัก ได้แก่

2.1 แผนระยะยาว ส่วนมากใช้เป็นการป้องกันการป้องกันและถือเป็นแผนแม่บท หรือเป็นแผนในระดับนโยบายซึ่งจะต้องกระทำกันอย่างต่อเนื่อง และใช้เวลานาน เพื่อที่จะได้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ตั้งไว้

2.2 แผนระยะสั้นหรือแผนปฏิบัติ เป็นแผนที่ได้มีการกำหนดแนวทางทำงานในช่วงระยะสั้น ๆ ขึ้นอยู่กับลักษณะของงานหรือโครงการนั้น โดยจะต้องประสานและสอดคล้องกับแผนระยะยาวเพื่อให้เป้าหมายสูงสุด เป็นการนำนโยบายมาสู่ขั้นการปฏิบัติ

2.3 การวางแผนการประชาสัมพันธ์โดยใช้เหตุการณ์เป็นหลัก เป็นการวางแผนที่มุ่งคำนึงถึงหรือมีการเตรียมการเพื่อไว้เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดฝันขึ้นอย่างฉับพลัน

หลักในการวางแผนการประชาสัมพันธ์ (วิรัช ลภีรัตนกุล, 2540, หน้า 245) การพิจารณาวางแผนนั้น มีหลักสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ จะต้องกำหนดหรือระบุไว้อย่างชัดเจนว่า เพื่ออะไรบ้าง เราต้องการสร้างสรรค์ความเข้าใจในสิ่งใดบ้าง หรือต้องการแก้ปัญหาใด เป็นต้น

2. การกำหนดกลุ่มประชาชนเป้าหมาย จะต้องระบุให้แน่ชัดว่ากลุ่มประชาชนเป้าหมายคือใคร มีพื้นฐานการศึกษาหรือภูมิหลังอย่างไร รวมทั้งรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนด้านจิตวิทยา เช่น ใครสามารถจะเป็นผู้นำความคิดเห็นหรือมีอิทธิพลต่อการแพร่กระจายข่าวสารสู่ประชาชนอีกต่อหนึ่ง

3. การกำหนดแนวหัวเรื่อง จะต้องกำหนดให้แน่นอนว่า แนวหัวข้อเรื่องนั้นจะเน้นไปทางใด ตลอดจนการกำหนดสัญลักษณ์หรือข้อความสั้น ๆ เป็นคำขวัญต่าง ๆ ที่จดจำได้ง่ายหรือดึงดูดความสนใจและเตือนใจได้ดี

4. การกำหนดช่วงระยะเวลา จะต้องมีการกำหนดช่วงระยะเวลาหรือจังหวะเวลาที่เหมาะสมที่สุดในการปฏิบัติงานให้เป็นไปได้มีประสิทธิภาพ เช่น จะเริ่มทำการเผยแพร่ล่วงหน้า เพื่อเป็นการอุ่นเครื่องหรือปูพื้นเสียก่อน เป็นการเรียกความสนใจและถึงวันรณรงค์เพื่อปฏิบัติงานอย่างเต็มที่เมื่อไร วันเวลาอะไร สิ่งเหล่านี้จะต้องกำหนดไว้ล่วงหน้าอย่างแน่ชัด

5. การกำหนดสื่อและเทคนิคต่าง ๆ จะต้องกำหนดลงไปว่าจะใช้สื่อหรือเครื่องมือใดบ้าง รวมทั้งจะใช้เทคนิคอื่น ๆ อะไรบ้างเข้าร่วมด้วย เป็นต้น

6. การกำหนดงบประมาณ จะต้องกำหนดงบประมาณที่จะใช้ในการดำเนินการให้ชัดเจนเพื่อมิให้เกิดปัญหาภายหลัง เช่น งบประมาณไม่พอ หรือต้องใช้จ่ายเกินงบประมาณไป การกำหนดงบประมาณนี้ยังหมายรวมถึงกำลังบุคลากรต่าง ๆ ที่จะใช้ในการดำเนินการด้วย

ข้อควรคำนึงสำหรับผู้วางแผนการประชาสัมพันธ์ (วิจิตร อาวะกุล, 2541, หน้า 202)

1. คนและสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อการดำเนินการประชาสัมพันธ์ ได้แก่ ภาวะทางเศรษฐกิจ บรรยากาศทางการเมือง สังคม ค่านิยม วัฒนธรรม ศาสนา ประชาชน ความเชื่อถือ เป็นต้น
2. ปัญหาทั้งในหน่วยงานและภายนอกที่เกิดขึ้น ต้องได้รับการแก้ไขให้สิ้นไป
3. ตรวจสอบเกณฑ์หรือคิกริของความสำเร็จที่ตั้งไว้ว่า เหมาะสมหรือไม่ มากหรือน้อยเกินไปหรือไม่
4. วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ยังมีสภาพ หรือได้ผลดีหรือไม่
5. การดำเนินการไปถึงประชาชน เป้าหมาย ตรงวัตถุประสงค์หรือไม่ อย่างไร
6. การดำเนินการประชาสัมพันธ์ที่ทำอยู่ มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงบ้างหรือไม่ หรือมีผลอย่างไรบ้าง

ฉะนั้น แผนหรือการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ จึงมักต้องแก้ไขปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปตามภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอยู่เสมอ

ลักษณะของแผนงานประชาสัมพันธ์ที่ดี (รัชณี วงศ์สุมิตร, 2547, หน้า 48)

1. ต้องเอื้อต่อวัตถุประสงค์หรือสามารถดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์
2. ต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้ มีความใกล้เคียงและเหมาะสมกับความเป็นจริง
3. ต้องมาจากความร่วมมือของบุคลากรหลายฝ่ายมิใช่มาจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง
4. ต้องใช้งบประมาณต่ำ แต่สามารถก่อให้เกิดผลประโยชน์สูง
5. ต้องมีข้อมูลสนับสนุนที่ถูกต้องและเป็นระบบ
6. ต้องมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับแก้ตามสถานการณ์ที่เป็นจริงได้
7. ต้องสามารถป้องกันมิให้เกิดปัญหาหรือเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์
8. ต้องสอดคล้องสัมพันธ์กับนโยบายและวัตถุประสงค์รวมของหน่วยงาน
9. ต้องระบุเวลาในการดำเนินงานไว้อย่างชัดเจนสามารถตรวจสอบได้
10. ต้องสามารถวัดหรือประเมินผลได้

สรุปได้ว่า การวางแผนการประชาสัมพันธ์ที่ดีนั้น ต้องดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายทั้งในและนอกองค์กร โดยการวางแผนให้ยึดหลักความชัดเจน ทั้งในด้านนโยบาย กลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลา รวมทั้งงบประมาณ ทุกอย่างต้องสอดคล้องและกลมกลืนกันและที่สำคัญต้องมีการประเมินผลเพื่อการปรับปรุงการวางแผนในครั้งต่อไป

3. การติดต่อสื่อสาร

เป้าหมายของการประชาสัมพันธ์ คือการมุ่งสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ก่อให้เกิดความเข้าใจ ร่วมกันระหว่างองค์กรกับกลุ่มเป้าหมาย การดำเนินการเพื่อให้บรรลุกลุ่มเป้าหมายดังกล่าว จึงเป็นภารกิจที่ต้องกระทำโดยผ่านกระบวนการสื่อสาร ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการประชาสัมพันธ์ เพราะเป็นเครื่องมือที่ถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนเรื่องราวต่าง ๆ ไปสู่มวลชน หรือจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่งและบุคคลอื่น ๆ ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจโดยทั่วหน้ากัน (วิจิตร อวาทกุล, 2539, หน้า 94 อ้างถึงใน อรณุช พัดเย็นชื่น, 2548, หน้า 29)

วิจิตร อวาทกุล (2539, หน้า 95 อ้างถึงใน อรณุช พัดเย็นชื่น, 2548, หน้า 29) ให้ข้อเสนอแนะว่า การสื่อสารในการประชาสัมพันธ์นั้น จะประกอบไปด้วยส่วนประกอบที่สำคัญต่าง ๆ 5 ส่วน ได้แก่

1. ผู้ส่งข่าวสาร (Sender) ผู้ทำการสื่อสาร (Communication) หรือผู้เป็นต้นข่าว (Source of Information of Message) ผู้แถลงข่าวออกข่าว (Issue) ซึ่งอาจเป็นบุคคลเดียวหรือหมู่คณะก็ได้

2. ตัวข่าวสาร (Message) ได้แก่ ตัวเรื่องราวที่จะส่งไปยังผู้รับ (Receiver) ซึ่งต้องเข้าเป็นรหัสเสียก่อน อาจเป็นจดหมาย คำสั่ง กิริยาท่าทาง สัญญาณ (Signals) ที่มีความหมายร่วมกัน ทั้งผู้รับและผู้ส่งเข้าใจกัน สามารถถอดรหัสดังเกิดเป็นความรู้ ความเข้าใจกันได้

3. ช่องทางส่ง-รับ ข่าวสาร (Channels) หมายถึงสื่อที่จะช่วยให้ข่าวสารที่เข้ารหัสแล้ว ผ่านไปยังผู้รับ ถ้าเข้ารหัสเป็นจดหมาย ช่องทางนั้นคือกระดาษ ถ้าเป็นวิทยุโทรทัศน์ช่องทางการก็คืออากาศ ถ้าส่งผิดช่องทาง ข่าวสารที่เข้ารหัสแล้วก็จะไปไม่ถึงผู้รับหรือผู้รับไม่สามารถถอดรหัสได้

4. ผู้รับ (Receiver) หรือจุดหมายปลายทางของการส่งข่าวสาร คือ ผู้ที่รับข่าวสาร อาจเป็นคนเดียวหรือหมู่คณะก็ได้

5. ความเข้าใจ (Understanding) หรือการสนองตอบ (Response) หมายความว่า ข่าวสารหรือเรื่องราวที่มานั้น นอกจากผู้รับจะได้รับเนื้อหาสมบูรณ์จะต้องเกิดความรู้ ความเข้าใจ เกิดประสบการณ์ ก่อทัศนคติ มีการตอบสนองตรงตามความมุ่งหมายของการส่งด้วย

การใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์นั้น ผู้ปฏิบัติอาจใช้สื่อประเภทเดียวหรือหลายประเภทรวมกันที่เรียกว่า สื่อผสมก็ได้ เพราะสื่อแต่ละชนิดมีขีดความสามารถที่แตกต่างกันและเฉพาะตัว จึงควรพิจารณาถึงความเหมาะสมของกลุ่มเป้าหมายในการใช้สื่อหรือเครื่องมือสำหรับการสื่อสาร (จิตรกรรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์, 2544, หน้า 204) ซึ่ง รัชนี วงศ์สุมิตร (2547, หน้า 60) กล่าวว่า สื่อในการประชาสัมพันธ์ สามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 5 ประเภท ดังนี้

1. สื่อประเภทคำพูด ได้แก่ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ เครื่องขยายเสียง แถบเสียง แผ่นเสียง

2. สื่อประเภทลายลักษณ์อักษร ได้แก่ เอกสารสิ่งพิมพ์ชนิดต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ ราชวัน นิตยสาร วารสาร จุลสาร เอกสารแผ่นพับ หนังสือเล่มเล็ก โปสเตอร์ โบปลิว รายงาน ประจำปี วารสารประชาสัมพันธ์ วีดิโอเทป โทรเลข โทรสาร รวมทั้งคอมพิวเตอร์

3. สื่อประเภทภาพและสัญลักษณ์ ได้แก่ การแสดงภาพแผ่นป้ายโฆษณาริมทางหลวง ป้ายประชาสัมพันธ์หรือป้ายโฆษณาข้างรถประจำทางหรือป้ายรถประจำทาง ป้ายตามที่พัก ผู้โดยสารรถประจำทาง สถานีรถไฟ ป้ายตามสี่แยกและริมทางด่วน

4. สื่อประเภทภาพและเสียงหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งรวมทั้งวิทยุและโทรทัศน์ ปัจจุบัน สื่อโทรทัศน์เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ที่มีบทบาทมากที่สุด และสื่อที่แตกแขนงต่อเนื่องจากโทรทัศน์ก็คือ เทปภาพทัศน์ หรือวีดิโอ ซึ่งนอกจากจะเป็นสื่อในการให้ความบันเทิงแล้ว ยังเป็นสื่อสำหรับให้ ข่าวสารแก่ผู้ชม

5. สื่อเบ็ดเตล็ด ได้แก่ จดหมายส่งตราไปยังผู้รับ แผ่นผ้า เครื่องใช้ ของชำร่วยต่าง ๆ เช่น เสื้อยืด ปฏิทิน สื่อประเภทนี้มักจะใช้ผสมกับสื่ออื่น ๆ เพื่อเป็นการเตือนให้ระลึกหรือให้จำข่าวสาร ข้อมูลที่ประชาสัมพันธ์โดยสื่ออื่น ๆ แล้ว

ในการใช้สื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์นั้นมิใช่จะราบรื่นเสมอไป อาจเกิดอุปสรรค นานาประการที่คอยขัดขวางไม่ให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล ดังนั้นผู้ปฏิบัติงานจึงควรยึดหลัก ความถูกต้องเหมาะสมที่สำคัญ 5 ประการ ดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2542, หน้า 21)

1. กลุ่มคนที่เหมาะสม (Right people) หมายถึง ดำเนินการประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึง กลุ่มเป้าหมายที่ถูกต้องโดยบุคคลที่เหมาะสม ผลิตสื่อที่สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายมากที่สุด และเลือกกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย โดยเลือกกำหนดตัวบุคคล ผู้จะทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ที่กลุ่มเป้าหมายให้ความเชื่อถือ

2. ช่องทางการสื่อสารที่เหมาะสม (Right channel) ช่องทางการสื่อสาร เพื่อการประชาสัมพันธ์มีทั้งการสื่อสารแบบเผชิญหน้า และการสื่อสารแบบผ่านสื่อซึ่งมีจำนวนมาก การเลือกช่องทางการสื่อสารหรือการใช้สื่อชนิดใด ผู้ปฏิบัติงานก็ต้องศึกษาถึงคุณลักษณะ ข้อได้เปรียบ-เสียเปรียบของสื่อแต่ละชนิด ธรรมชาติของกลุ่มเป้าหมาย ทั้งด้านลักษณะทาง ประชากรและลักษณะทางจิตใจ ตลอดจนพฤติกรรมการเปิดรับสื่อแต่ละชนิดของกลุ่มเป้าหมาย แต่ละกลุ่มเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมที่สุด

3. ดำเนินการประชาสัมพันธ์ในช่วงเวลาที่เหมาะสม (Right time) การสื่อสารที่เหมาะสม ควรกระทำในเวลาที่เหมาะสมด้วยเช่นกัน ผู้ปฏิบัติงานจึงควรดำเนินการประชาสัมพันธ์ในช่วงเวลา ที่ไม่ช้าหรือเร็วเกินไป

4. เนื้อหาของสารที่เหมาะสม (Right message) สารประชาสัมพันธ์ ไม่ว่าจะออกแบบ ในรูปของสื่อใดก็ตาม จะต้องมิลักษณะของความน่าเชื่อถือ มีความถูกต้อง มีความต่อเนื่อง มีเนื้อหา ไม่เยิ่นเย้อวาท และเหมาะสมกับความสนใจ ทักษะคติของกลุ่มเป้าหมาย

5. ใช้คำที่เหมาะสม (Right words) การใช้ถ้อยคำในการนำเสนอ นับเป็นสิ่งที่จะต้อง ตระหนักถึงการเสนอความคิด เนื้อหาสาระใด ๆ ก็ตาม สามารถทำได้หลายรูปแบบ ด้วยการ ใช้ ภาษาและถ้อยคำที่ต่างกันตามความเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถ กาลเทศะ และลำดับชั้น ทางสังคมของกลุ่มเป้าหมาย

สำหรับการสื่อสารเพื่อประชาสัมพันธ์โรงเรียนทั้งภายในและภายนอกนั้น ควรจัดทำ เป็นงานและกิจกรรม ดังนี้ (วิจิตร อาวะกุล, 2541, หน้า 268)

1. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูด้วยกัน โดยอาศัยวารสารภายใน การประชุมชี้แจง การประกาศ จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กีฬา สังสรรค์ ฯลฯ
2. สร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียนอื่น ๆ ในระหว่างครูทุกระดับ รวมทั้งกับนักเรียน ให้มีความสัมพันธ์ที่ดีเสมอและทุกคน
3. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการของโรงเรียน ครูกับผู้ปกครองนักเรียน ให้เกิดขึ้น โดยตั้งสมาคมผู้ปกครองขึ้น เพื่อเป็นสิ่งเชื่อมและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน
4. ให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของประชาชนในท้องถิ่นเพื่อจัดกิจกรรมทั่วไป ซึ่งอาจจะ เป็นเรื่องการศึกษา วัฒนธรรม ประเพณี หรือพยายามให้โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมช่วยเหลือ หากชุมชนนั้นจัดขึ้นหรือร้องขอความช่วยเหลือ หรือการให้ใช้อาคารหรือบริเวณ โรงเรียนจัดงาน ฯลฯ
5. จัดตั้งสมาคม ชมรม สโมสร ที่จะเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี และจะต้องเอาใจใส่ การดำเนินงานของสมาคมเหล่านี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วย เช่น สมาคมครู สมาคมศิษย์เก่า ชุมนุม ที่เกี่ยวกับการศึกษา
6. ให้ประชาชนได้มีโอกาสใช้สถานที่ของโรงเรียนบ้างตามสมควร เช่น ห้องประชุม สนามกีฬา บริเวณที่พักผ่อนนั่งเล่นตามสนามหญ้า สระว่ายน้ำ หรือให้ยืมเครื่องมือ เครื่องมือ บางอย่าง จัดกิจกรรมที่เป็นส่วนร่วมของชุมชน อำเภอ จังหวัด อย่าให้มีลักษณะตระหนี่ หวงแหน ในเรื่องสถานที่ เครื่องมือ เครื่องมือที่พอจะเอื้อให้ได้
7. ใช้ทรัพยากรของโรงเรียนที่มีอยู่ให้สนับสนุนความสัมพันธ์กับชุมชน
  - 7.1 ใช้กิจกรรมของครู นักเรียน เสริม สนับสนุนกิจกรรมส่วนรวม เช่น การบำเพ็ญ ประโยชน์ การรักษาความสะอาดปลอดภัย ฯลฯ

7.2 สิ่งพิมพ์และวารสารต่าง ๆ บทความต้องไม่ทำลายความสามัคคี แต่ช่วยเสริมให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และราบรื่นยิ่งขึ้น

7.3 อุปกรณ์กีฬา โสตทัศน ทัศน นาม บริเวณ ให้มีโอกาสได้ใช้เพื่อความสามัคคี และสัมพันธ์

7.4 กิจกรรมหรือบริการต่าง ๆ ที่โรงเรียนสามารถซื้อ เอื้อเพื่อให้ได้

8. จัดกิจกรรมหรืองานต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามาหรือเชิญชวนให้เข้าร่วมหรือรับประโยชน์โดยตรงบ้าง เช่น การเชิญชวนตักบาตรปีใหม่ งานรื่นเริงประเพณี การฉายภาพยนตร์ การแสดงเพื่อความบันเทิง เป็นโอกาสให้ครู นักเรียน ประชาชนได้พบกัน สัมพันธ์กันดีขึ้น

9. จัดตั้งผู้มีความรู้ ประสบการณ์ในชุมชน เป็นที่ปรึกษาหรือกรรมการอุปถัมภ์ กรรมการการศึกษาของโรงเรียน อาจจะเป็นคณะกรรมการต่าง ๆ ของโรงเรียนก็ได้ โดยคัดเลือกจากชุมชนนั้น ๆ

สรุปได้ว่า เป้าหมายของการติดต่อสื่อสาร คือ การมุ่งสร้างความสัมพันธ์ที่ดีก่อให้เกิดความเข้าใจร่วมกันระหว่างองค์กรกับกลุ่มเป้าหมาย มีส่วนประกอบที่สำคัญ คือ ผู้ส่งข่าวสาร ตัวข่าวสาร ช่องทางการรับ-ส่ง ข่าวสาร ผู้รับ ความเข้าใจ โดยต้องกระทำผ่านกระบวนการติดต่อสื่อสาร เพื่อให้การดำเนินการบรรลุเป้าหมายที่วางไว้

4. การประเมินผล

เทคนิคการเก็บข้อมูลเพื่อการประเมินผลที่มีความเที่ยงตรง เชื่อถือได้และตรงตามวัตถุประสงค์ มีวิธี ดังต่อไปนี้ (อัปสรศรี พลอดเปลี่ยว, 2534, หน้า 133 อ้างถึงใน อรนุช พัดเย็นชื่น, 2548, หน้า 26)

1. การสังเกต (Observation) เป็นการสังเกตที่รอบคอบและไม่ลำเอียงจะสังเกตว่าโครงการประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียน ได้ผลดีหรือไม่ จากการที่นักเรียนหรือผู้ปกครองแสดงทัศนคติที่เป็นมิตรกับโรงเรียน ครูทั้งหลายต้องการปรับปรุงทักษะในด้านมนุษยสัมพันธ์ให้ดีขึ้น ครูแสดงความสนใจอย่างลึกซึ้งต่อสวัสดิการของนักเรียนและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมชุมชน และจะสังเกตว่าโครงการประชาสัมพันธ์ภายนอกโรงเรียน ได้ผลดีหรือไม่ จากการที่ชุมชนให้การต้อนรับผู้แทนของโรงเรียน ที่ไปปรากฏตัวต่อหน้ากลุ่มชนชั้นทั้งหลาย เช่น ร่วมแข่งขันกีฬา ร่วมโต้วาที ร่วมแข่งขันงานศิลปะ การร่วมมือของประชาชนเกี่ยวกับโครงการปรับปรุงและพัฒนาชุมชนและคำพูดทั่ว ๆ ไปที่ประชาชนพูดถึงโรงเรียน

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Record) จากแหล่งต่าง ๆ จัดเก็บเป็นระบบทำให้เราได้รับทราบผลของโครงการต่าง ๆ บันทึกรายงานการประชุมจากสมาคม P.T.A. ตัวเลขที่น่าสนใจต่าง ๆ

ของโรงเรียน เช่น จำนวนนักเรียนชาย-หญิงในแต่ละชั้นเรียน ระดับชั้น และทั้งโรงเรียน จำนวน
อาจารย์ แยกเพศ แยกวุฒิ ฯลฯ

2. การสอบถามทางโทรศัพท์ (Telephone survey) ใช้สำหรับตรวจสอบความสนใจ
ผู้อ่านเรื่องราวของโรงเรียนในหนังสือพิมพ์ และปฏิกิริยาตอบของผู้ฟังวิทยุโรงเรียนดังรายชื่อ
บุคคลสำคัญ ๆ จากสมุดโทรศัพท์ไว้ หรือเป็นโทรศัพท์ผู้ปกครอง สำหรับโทรศัพท์สอบถามคำถาม

3. การสอบถามจากผู้ชำนาญ (Opinion polls) ใช้การสัมภาษณ์ตรง ๆ ถึงความคิดเห็น
ด้วยคำถามที่เตรียมไว้เป็นชุด ๆ ควรใช้เป็นระยะ ๆ สม่ำเสมอ และเปรียบเทียบคำตอบที่ได้
แต่ละครั้ง

4. การประชุม เช่น การประชุมปฐมนิเทศนักเรียนใหม่ ประชุมกลุ่มโรงเรียน ประชุม
สมาคมผู้ปกครองและครู ประชุมคณาจารย์ของโรงเรียน ฯลฯ

5. การใช้แบบทดสอบ (Questionnaire) เป็นวิธีที่ใช้กันกว้างขวางเพื่อสำรวจความ
ความคิดเห็นของผู้ปกครองหรือประชาชน และรวบรวมข้อมูลสำหรับพิจารณาตัดสินใจโครงการทั้งหมด
หรือส่วนใดส่วนหนึ่งว่ามีประโยชน์หรือไม่

6. การใช้แบบสอบถาม (Checklist) ประกอบด้วยคำถามแบบหลายตัวเลือก (Multiple
choice) เป็นชุด ๆ เรียงตามลำดับ คำถามจะเป็นปัญหาและแต่ละคำถามจะมีคำตอบตั้งแต่ 3-5
ให้เลือกผู้ตอบจะเลือกคำตอบที่ใกล้เคียงความคิดเห็นของเขามากที่สุด

7. การใช้แบบฟอร์ม บันทึก รายงาน แบบประเมิน ผู้ต้องการประเมินสร้างขึ้นเองตาม
ความต้องการ

กระบวนการประเมินผลการประชาสัมพันธ์ ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การประเมินผล กระทำโดยบุคคลภายในหรือภายนอกองค์กรก็ได้ โดยเลือก
เหตุผลในการประเมินผล

2. กำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินไว้อย่างชัดเจน

3. หามาตรการในการวัดผล เช่น ด้านการเงิน ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย กลุ่ม
ผลประโยชน์ ผลการดำเนินงานที่ได้รับ เป็นต้น

4. รวบรวมข้อมูล เพื่อการประเมินผล เช่น ข้อมูลจากการสังเกต จากแบบสอบถาม
จากการสัมภาษณ์ จากรายงานประจำเดือนและวิธีอื่น

5. การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ จะต้องมีการสรุป วิเคราะห์และตีความหมาย

6. รายงานผลหรือสรุป พร้อมทั้งข้อเสนอแนะและทำการเผยแพร่ให้ทราบทั่วกัน

7. นำผลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อประกอบการพิจารณาวางแผนดำเนินงานต่อไป

สรุปได้ว่า การติดตามประเมินผลการประชาสัมพันธะนั้น เป็นขั้นตอนที่สามารถทำให้ผู้ปฏิบัติประเมินผลการปฏิบัติงานได้ว่า บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ เพียงใด ทั้งนี้ต้องมีการประเมินอย่างเป็นระบบ มีขั้นตอน สามารถใช้ได้หลายวิธีการแล้วแต่ความเหมาะสมของสภาพโรงเรียน ซึ่งผลที่ได้จากการประเมินจะนำไปใช้ปรับปรุงการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้ดียิ่งขึ้น

ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาตัวแปรที่คาดว่าจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา

เพศ

เพศ เป็นลักษณะทางประชากรที่บุคคลได้รับมาแต่กำเนิด ในประชากรกลุ่มใด ๆ ก็ตาม จะประกอบด้วย ประชากรเพศชาย (Male) และประชากรเพศหญิง (Female) ซึ่งโดยปกติแล้วจะมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน เพราะธรรมชาติได้สร้างความสมดุลทางเพศมาให้กับประชากรทุกกลุ่มเพศ เป็นปัจจัยพื้นฐานด้านร่างกายที่แตกต่างกันของบุคคล เป็นสถานภาพที่มีมาแต่กำเนิดของบุคคล เมื่อเป็นสมาชิกของกลุ่ม เพศจะเป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคคล ตลอดจนพัฒนาการต่าง ๆ ในแต่ละช่วงวัยก็มีความแตกต่างกันด้วย ความแตกต่างทางเพศทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิงมีแนวโน้มและมีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดจากการรับข่าวสารนั้นด้วย (กิ่งแก้วทรัพย์พระวงศ์, 2546)

สรุปได้ว่า บุคคลที่มีเพศต่างกันย่อมมีความรู้สึกนึกคิดในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

อายุ

อายุ เป็นคุณลักษณะทางประชากรอีกลักษณะหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาของการมีชีวิตรอยู่หรือตามวัยของบุคคล เป็นลักษณะประจำตัวที่สำคัญมากในการศึกษาและวิเคราะห์ทางประชากรศาสตร์ โดยอายุจะแสดงถึงวุฒิของบุคคล และเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสามารถในการทำความเข้าใจในเนื้อหาและข่าวสารรวมถึงการรับรู้ต่าง ๆ ได้มากน้อยต่างกัน

การมีประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมาแตกต่างกัน หรืออีกประการหนึ่งคือ อายุจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสนใจในประเด็นต่าง ๆ เช่น เรื่องการเมือง ความสนุกสนาน การเตรียมตัวสร้างอนาคต เป็นต้น นอกจากนี้ก็จะชี้ให้เห็นอารมณ์ที่แตกต่างกันออกไปในกลุ่มคนที่มีวัยต่างกัน อันเนื่องมาจากกระบวนการคิดและตัดสินใจที่ผ่านการกลั่นกรองจากประสบการณ์ของช่วงวัย ที่จะส่งผลต่อกระบวนการคิดและการควบคุมทางอารมณ์ของแต่ละช่วงอายุของบุคคล (กึ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์, 2546)

สรุปได้ว่า อายุเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ การมีอายุที่ต่างกันจะทำให้มุมมองในการดำรงชีวิตของบุคคลนั้นแตกต่างกัน ดังนั้นการมีอายุที่ต่างกันทำให้มีแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ต่างกัน และไม่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับมุมมองในการดำรงชีวิตของแต่ละบุคคล

ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา บ่งบอกถึงความสามารถในการเลือกรับข่าวสาร และอัตราการรู้หนังสือ ระดับการศึกษาจะทำให้คนมีความรู้ ความคิด ตลอดจนความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ กว้างขวางลึกซึ้งแตกต่างกันออกไป ทำให้ผู้พูดสามารถแยกแยะความเหมาะสมของเนื้อหาและตัวอย่างที่จะยกมากล่าวได้ การศึกษานอกจากจะทำให้บุคคลมีศักยภาพเพิ่มขึ้นแล้ว การศึกษายังทำให้เกิดความแตกต่างทางทัศนคติ ค่านิยม และคุณธรรมความคิดอีกเช่นกัน (กึ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์, 2546) นอกจากนี้ ประมะ

ลักษณะ สตะเวทิน (2540, หน้า 116) ยังได้กล่าวว่า การศึกษา เป็นลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาในระดับที่ต่างกัน ยุคสมัยที่ต่างกัน ระบบการศึกษาแตกต่างกัน สาขาวิชาที่แตกต่างกัน จึงมีความรู้สึกรู้จักคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไปอีกด้วย

สรุปได้ว่า ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็น ความรู้สึกรู้จักคิด ความเข้าใจ เจตคติ อุดมการณ์ การคิดวิเคราะห์ และการคิดสังเคราะห์ที่แตกต่างกัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

คุณิต กมลวาทิน (2550) ได้พัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน พณิชยการกาฬสินธุ์ โดยใช้กิจกรรมการพัฒนาระบบและกลยุทธ์ในการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย 5 กิจกรรม คือ กิจกรรมการศึกษา ระบบ การวิเคราะห์ระบบ การออกแบบระบบ การนำระบบไปใช้และกิจกรรมการดูแลและบำรุงรักษาระบบนั้น ซึ่งผลการประเมินตามกิจกรรมและกลยุทธ์บรรลุผลอยู่ในระดับมาก แต่มีบางกิจกรรมที่ดำเนินการไม่บรรลุเป้าหมาย ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง จึงได้ดำเนินการพัฒนาในรอบที่ 2 จนสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเรียบร้อย เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและดำเนินการไปด้วยความเรียบร้อยสอดคล้องงานวิจัยของ บุษรา เวียนวิเศษ (2547, หน้า 93-95) ได้ทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระเรื่องการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน โปลีเทคนิคสกลนคร อำเภอเมืองจังหวัดสกลนคร พบว่า การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน โปลีเทคนิคสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร ประสบความสำเร็จ โดยการแก้ปัญหา การดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนในส่วนที่มีปัญหาที่สุดคือครูผู้ปฏิบัติหน้าที่ในส่วนงานประชาสัมพันธ์ขาดความรู้ ความเข้าใจในหลักการประชาสัมพันธ์ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงาน ดังนั้น ในการมอบหมายหน้าที่ที่ควรพิจารณาคนให้เหมาะสมกับงานหากขาดความรู้ความเข้าใจก็สามารถจัดอบรมให้ความรู้ ความเข้าใจในงานที่ต้องปฏิบัติซึ่งรวมถึงการนำครูผู้ได้รับมอบหมายหน้าที่ไปศึกษาดูงานยังสถานศึกษาการศึกษาที่มีชื่อเสียงด้านการประชาสัมพันธ์เพื่อนำความรู้ความเข้าใจที่ได้มาปรับปรุงพัฒนางานนอกจากนี้ยังต้องเปิดโอกาสให้ครูผู้ปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ได้แสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเป็นอิสระในการเขียนบทความลงในวารสารหรือเอกสาร การประชาสัมพันธ์ที่โรงเรียนจัดทำขึ้นเพื่อเป็นการสร้างทักษะด้านการประชาสัมพันธ์และมีการสอบถามความเห็นจากผู้ปกครองในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ซึ่งจะสะท้อนความคิดเห็นการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนอันจะได้นำข้อมูลมาปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

สุวิมล ศรีเทพ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมัธยม หลวงพ่อคูณ ปริสุทโธ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา ได้พัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์เป็น 2 รอบ ซึ่งในรอบที่ 1 นั้นได้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงคือสามารถสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ได้อย่างเป็นระบบส่งผลทำให้การสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมีความถูกต้องสมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน แต่ยังมีประเด็นปัญหาในบางขั้นตอนของ

การดำเนินงานที่ยังขาดความสมบูรณ์ในเรื่องของการปฏิบัติ ได้แก่ ขั้นตอนการกำหนดบุคลากร รับผิดชอบการประสานงานเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ และการตรวจสอบประเมินผล การประสานงานเครือข่ายประชาสัมพันธ์และปรับปรุงรูปแบบการติดต่อประสานงานเป็นระยะ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนต่อสาธารณชน ก่อให้เกิดความราบรื่นการดำเนินงาน ส่งผลให้การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนมีความถูกต้องสมบูรณ์เป็นปัจจุบัน สะดวกและรวดเร็ว แต่ยังมีประเด็นปัญหาในบางขั้นตอนของการดำเนินงานที่ยังขาดความสมบูรณ์ในเรื่องของการปฏิบัติ ได้แก่ ขั้นตอนของการผลิตข้อมูล ข่าวสาร บทความ และรายการวิทยุโทรทัศน์ตาม ความเหมาะสม การบริการด้านข้อมูลข่าวสาร ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานตามขั้นตอนและวิธีการ ของแต่ละขั้นตอน ส่งผลทำให้การบริการด้านข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนมีความถูกต้องสมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น แต่ยังมีประเด็นปัญหาในบางขั้นตอนของการดำเนินงานที่ยัง ขาดความสมบูรณ์ในเรื่องของการปฏิบัติ ได้แก่ การจัดระบบให้บริการข้อมูลข่าวสารและผลงาน ของโรงเรียนในรูปแบบของเอกสาร ข่าวสาร สื่อเว็บเพจ และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งให้ข้อมูล ข่าวสารตามพระราชบัญญัติข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 และการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูล ข่าวสารการประชาสัมพันธ์ ดังนั้นจึงเกิดการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ขึ้น ผลจากการพัฒนาในวงรอบ ที่ 2 ปรากฏว่า การสร้างเครือข่ายการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของ โรงเรียนต่อ สาธารณชนและการบริการด้านข้อมูลข่าวสาร ผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานตามขั้นตอนและวิธีการ ของแต่ละขั้นตอน ส่งผลทำให้การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมีความถูกต้อง สมบูรณ์ เป็นปัจจุบัน สะดวกและรวดเร็วซึ่งสอดคล้องกับ รุ่งนภา งามจบ (2548, หน้า 83-91) ได้ทำการวิจัย เรื่องการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีนครินทร์ เขต 2 พบว่า ในการสร้างเครือข่ายประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกเขตพื้นที่การศึกษา เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความเข้าใจต่อการให้บริการในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่นอย่างเหมาะสม มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ส่วนในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ประชาสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของ การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารให้ทุกฝ่ายได้รับทราบอย่างถูกต้อง และรวดเร็ว ทัน เหตุการณ์โดยวิธีการตีพิมพ์ จัดทำวารสารการประชาสัมพันธ์ และสื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และในเรื่องงานบริการด้านข้อมูลข่าวสาร พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ประชาสัมพันธ์ สามารถให้บริการด้านข้อมูลข่าวสาร สามารถดำเนินการติดตามการปฏิบัติงาน ปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการที่เหมาะสม

สมโภชน์ สุทธาธิวงษ์ (2550) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการประชาสัมพันธ์ โรงเรียน แก่นนครวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการพัฒนาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น อันได้แก่ บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจและตระหนักในคุณค่ามองเห็นความสำคัญของงานประชาสัมพันธ์มากขึ้น มีความมั่นใจในการปฏิบัติหน้าที่ และได้รับความร่วมมือร่วมใจจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ประชาชนชุมชนได้รับรู้แผนงานประชาสัมพันธ์อย่างสม่ำเสมอเกิดการพัฒนางานประชาสัมพันธ์ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ อัญชิษฐา ทาตะภิรมย์ (2545, หน้า 77-78) ได้ศึกษาการปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาด 12 ห้องเรียนขึ้นไป มีการปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาในระดับที่มากกว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่ำกว่า 12 ห้องเรียน เหตุผลคือ โรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีปัจจัยสนับสนุนที่แตกต่างกัน โดยให้ข้อเสนอแนะดังนี้ คือ ควรวางแผนพัฒนาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศ ควรกำหนดนโยบาย กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและแนวปฏิบัติในการดำเนินการดำเนินงานให้ชัดเจน สามารถปฏิบัติได้เป็นรูปธรรมสอดคล้องกับ สมเกียรติ อธิรัตน์ (2543, หน้า 36) ได้ศึกษาการปฏิบัติการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่าข้าราชการครูโดยส่วนรวมมีการปฏิบัติการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีขนาดแตกต่างกันโดยภาพรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน มีข้อเสนอแนะ คือ ควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับอำเภอและระดับจังหวัด ควรจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องและจัดสรรงบประมาณสำหรับจัดการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศมีประสิทธิภาพ ควรมีการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาก่อนที่จะดำเนินการเพื่อจะได้ทราบแนวทางการแก้ปัญหา

สิงหะ เดชฤทธิ์ (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ก่อนดำเนินการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ พบว่าข้อมูลข่าวสารไม่เป็นปัจจุบัน ส่งผลให้ผู้ใช้บริการได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้องล่าช้า ไม่ต่อเนื่องจึงได้พัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ โดยใช้กลยุทธ์ในการพัฒนา คือ การประชุมระดมความคิด การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศติดตามผล และผลการพัฒนาพบว่าผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจและสามารถพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ตามขั้นตอนได้ทุกคนและแก้ปัญหาการบริหารจัดการระบบงานประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ยังมีปัญหาในเรื่องของการให้ข้อมูลข่าวสารของแต่ละกลุ่มมีน้อยเกินไปขาดความรับผิดชอบในการให้ข้อมูลข่าวสาร

จึงทำให้ข้อมูลข่าวสารไม่ครอบคลุมเท่าที่ควรและงานในด้านนี้จะได้นำไปพัฒนาในวงรอบที่ 2 ผู้ศึกษาค้นคว้าได้ทำการพัฒนาเพิ่มเติมในงานบริการด้านข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นงานที่มีปัญหาเชื่อมโยงมาจากการสะท้อนผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ประเด็นปัญหาที่พบคือ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ายังไม่พึงพอใจในเรื่องของการให้บริการข้อมูลข่าวสารของแต่ละกลุ่มงานมีน้อยเกินไป และแต่ละกลุ่มงานขาดความรับผิดชอบในการให้ข้อมูลข่าวสาร ดังนั้น ผู้ศึกษาค้นคว้าและกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าจึงมีการกำหนดกิจกรรมร่วมกันเพื่อกำหนดการพัฒนา ประกอบไปด้วยการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศกำกับติดตามจึงทำให้งานบริการด้านข้อมูลข่าวสาร กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความรู้ความเข้าใจในการจัดรูปแบบของระบบ หลักและวิธีการให้ข้อมูลข่าวสารที่มากขึ้น และครอบคลุม ส่งผลให้งานบริการด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิระวิชญ์ ดันหุลบลดา (2547, หน้า 100-108) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบ้านหนองเต่า อำเภอธวัชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า 1) การประชุมเชิงปฏิบัติการทำให้ผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ การแสวงหาข้อมูล การวางแผน การสื่อสารและการประเมินผลเพิ่มมากขึ้น สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการวางแผนงานการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น 2) การศึกษาดูงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนครูปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้รับประโยชน์และประสบการณ์โดยตรงมีความรู้ความเข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน การแสวงหาข้อมูล การวางแผนงาน การสื่อสารและการประเมินผลเพิ่มมากขึ้น 3) การประชุมระดมความคิดจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ได้จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยกำหนดผู้รับผิดชอบงานไว้อย่างรวดเร็ว รู้และเข้าใจการจัดทำแผน สามารถจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน 4) การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์โรงเรียน ครูผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้จัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ตามแผนที่กำหนดไว้ สามารถจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมและผลงาน โรงเรียนไปสู่ชุมชนได้ ผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

วรรณภา คงเดช (2551) ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนบุญเจริญ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา ปัญหาที่พบคือเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ค่อนข้างน้อยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารมีน้อยและไม่ต่อเนื่อง จึงได้พัฒนาโดยการฝึกอบรมและการศึกษาดูงานหลังจากการอบรมและศึกษาดูงานแล้ว ผลปรากฏว่า เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจทำให้เกิดการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

และการสื่อสารมีความครอบคลุมและทั่วถึง แต่จากข้อค้นพบในวงรอบที่ 1 ยังมีประเด็นปัญหา คือ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ายังขาดประสบการณ์และความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง จึงทำให้การพัฒนา ระบบงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนบุญเจริญวิทยา ทั้ง 4 ด้าน คือ การประชาสัมพันธ์ภายใน การประชาสัมพันธ์ภายนอกโรงเรียน งานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนต่อสาธารณชนและ งานบริการด้านข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเกิดจากเจ้าหน้าที่ที่ไม่มีความรู้พื้นฐานด้านการประชาสัมพันธ์ ทำให้มีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอีกทั้งขาดการประเมินผลว่าข้อมูลที่ประชาสัมพันธ์ออกไป รวมทั้ง สื่อที่จัดทำขึ้น เช่น แผ่นพับ ใบประกาศ ได้ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จึงเกิดการพัฒนายุทธศาสตร์ในวงรอบที่ 2 ซึ่งการดำเนินการในวงรอบที่ 2 นี้มีการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมทำให้เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์มีความรู้ในการหารูปแบบใหม่ที่หลากหลาย รูปแบบมาปฏิบัติงาน ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็ว ถูกต้องมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับผล การศึกษาของ บุชรา เวียนวิเศษ (2547, หน้า 93-95) ได้วิจัยการพัฒนาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียน โปลีเทคนิคสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร พบว่า การประชาสัมพันธ์สามารถ ดำเนินงานการประชาสัมพันธ์โรงเรียนได้อย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิธีการประชาสัมพันธ์หลายรูปแบบ การให้ความร่วมมือในการดำเนินงาน การให้ความสำคัญของการประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น โดยข้อ ค้นพบจากการสังเกต การดำเนินงาน ทั้ง 4 ด้าน คือ การแสวงหาข้อมูล มีการรวบรวมข้อมูลข่าว กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนไว้เผยแพร่เปิดโอกาสให้ครู อาจารย์ในโรงเรียนได้แสดงออกโดย การเขียนบทความลงในเอกสาร มีการสอบถามความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษา ของโรงเรียน การวางแผนงาน มีการจัดทำแผนปฏิบัติการและปฏิทินปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ การสื่อสารมีการจัดทำวารสารประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารความรู้และผลงานของ โรงเรียน มีการจัดนิทรรศการผลงานนักเรียน ข่าวภาพกิจกรรมของโรงเรียน จัดกิจกรรมวันสำคัญ จัดป้าย นิเทศเพื่อเผยแพร่ข่าวสาร การประเมินผล มีการประเมินผล การจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ วิธีการรายงานใช้การรายงานในที่ประชุมประจำเดือน

จารุณี วิชาชัย (2551) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนเทศบาลสวน สนุก อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศภายใน ตามกระบวนการพัฒนาระบบทำให้สามารถพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ ตามกรอบงาน ประชาสัมพันธ์ คือ งานประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกของโรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ กิจกรรมต่าง ๆ ของทางโรงเรียนทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยการจัดรายการเสียงตามสาย งานข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน มีการบริการข้อมูลการประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยใช้วารสารของทางโรงเรียนเป็นสื่อกลางงานบริการด้านข้อมูลข่าวสาร มีการบริการข้อมูล ข่าวสารของทางโรงเรียนตามลำดับขั้นตอนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้กิจกรรมที่ได้ คือ

1) การจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ 2) การจัดรายการเสียงตามสาย 3) การจัดทำวารสารของโรงเรียนทุกเดือน 4) การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ 5) การจัดกิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ และมีการประเมินผลโดยการนิเทศภายในของคณะผู้บริหารซึ่งสอดคล้องกับ เอกสิทธิ์ ประมุข (2547, หน้า 122) ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่องการพัฒนาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโดยการจัดรายการเสียงตามสาย การจัดทำวารสาร ป้ายประกาศ และการจัดกิจกรรมวันสำคัญของโรงเรียนและชุมชน มีการจัดนิทรรศการผลงานนักเรียนในวันปัจฉิมนิเทศ สอดคล้องกับ ประสงค์ จักรท่า (2547, หน้า 166-169) ได้กล่าวถึงกิจกรรมในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน มีกิจกรรมที่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารทางโรงเรียนที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่องตลอดปีการศึกษา ดังนี้ การจัดทำหรือพิมพ์เอกสารต่าง ๆ ของโรงเรียน ได้แก่ แผ่นปลิว หรือแผ่นประกาศ แผ่นพับโครงการ หรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน หนังสือเผยแพร่เล่มเล็กเพื่อแนะนำกิจกรรมของโรงเรียนหรือการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย วารสาร หนังสือเพื่อรายงานกิจกรรม หรือเผยแพร่กิจกรรมของทางโรงเรียน และสอดคล้องกับ บุญรา เวียนวิเศษ (2547, หน้า 93-95) ที่พบว่า การจัดกิจกรรมการประชาสัมพันธ์โรงเรียนนั้นจำเป็นต้องติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครอง เพื่อชี้แจงนโยบายและความจำเป็นที่จะต้องของงบประมาณสนับสนุนเพิ่มเติมจากเทศบาล เป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายเพิ่มพูนความรู้และทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามกรอบงานประชาสัมพันธ์

พรวิวัฒน์ ปิยากุล (2552) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการประชาสัมพันธ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 1 โดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ กำกับติดตาม ผลปรากฏว่าผลการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 1 การพัฒนางานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ ทำให้กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจสามารถดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชนให้ทุกฝ่ายได้รับทราบอย่างถูกต้อง ทันเหตุการณ์ และเป็นปัจจุบันและต่อเนื่อง โดยการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารบนเว็บไซต์ได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และงานบริการด้านข้อมูลข่าวสาร ทำให้มีการดำเนินงานให้บริการด้านข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ เป็นหมวดหมู่ไม่สลับซับซ้อน สามารถค้นหาข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วประหยัดเวลา แต่ยังมีปัญหาในเรื่องของการให้ข้อมูลข่าวสารของแต่ละกลุ่มมีน้อยเกินไป ขาดความรับผิดชอบในการให้ข้อมูลข่าวสาร จึงทำให้ข้อมูลข่าวสารไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร และงานบริการด้านข้อมูลข่าวสารจะได้นำไปพัฒนาในวงรอบที่ 2 ผลปรากฏว่างานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชนกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญของการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชนให้ทุกฝ่ายได้รับทราบอย่างถูกต้อง

ทันเหตุการณ์เป็นปัจจุบันและต่อเนื่องได้อย่างมีประสิทธิภาพ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจในการจัดรูปแบบของระบบ หลักและวิธีการให้ข้อมูลข่าวสารที่มากขึ้นและครอบคลุม ส่งผลให้การบริการด้านข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัทรวรรณ ชนพัฒนจิโรติ (2549, หน้า 97) ได้ศึกษาการพัฒนา ระบบงานประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปัญหาที่พบก่อนดำเนินการ พัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยมีความล่าช้า และทำให้เสียโอกาสในการรับรู้ข่าวสารของกลุ่มบุคคลทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกัน โดยตรงในเรื่องผลประโยชน์กับนโยบาย งานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชน ไม่เป็นปัจจุบัน ขาดความต่อเนื่อง และงานบริการด้านข้อมูลข่าวสารไม่เป็นระบบ สลับซับซ้อน ขาดความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาข้อมูลข่าวสาร และขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง จึงได้ พัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โดยกลุ่มผู้ศึกษา ได้นำหลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ตามแนวคิดของ Kemmis และ McTaggart ตามกรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบ 5 ด้าน ผลการพัฒนาพบว่างานประชาสัมพันธ์ภายในและ ภายนอกมหาวิทยาลัยมีความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง ทันเหตุการณ์เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงได้จัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเข้ามาพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ หลังการดำเนินการ พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจการจัดระบบ ตรวจสอบระบบและแสวงหาข้อมูล ข่าวสารมาให้บริการมากขึ้นและครอบคลุม ไม่สลับซับซ้อน การใช้ระบบสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา และมีประสิทธิภาพ

วรพงษ์ บุญรักษา (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนส่องดาว วิทยาคม อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร พบว่า ก่อนการดำเนินการพัฒนาในการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ภายในภายนอกโรงเรียนมีความล่าช้าและทำให้เสียโอกาสในการรับรู้ข่าวสารของ กลุ่มบุคคลทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกัน โดยตรงในเรื่องผลประโยชน์กับนโยบาย และกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง งานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่อสาธารณชนไม่เป็น ปัจจุบันขาดความต่อเนื่องและงานบริการด้านข้อมูลข่าวสารไม่เป็นระบบ การจัดระบบข้อมูล ข่าวสารขาดความเป็นระเบียบ สลับซับซ้อน ขาดความสะดวกรวดเร็วในการค้นหาข้อมูลข่าวสาร การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารมีน้อยเกินไป ข้อมูลข่าวสารยังไม่ครอบคลุมสาเหตุอีกอย่างหนึ่งที่ทำงาน ประชาสัมพันธ์มีปัญหาหนักคือ ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์โดยตรงจากสภาพ ปัญหาดังกล่าว ผู้ศึกษาค้นคว้าซึ่งมีความสนใจที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นและมีผู้สนใจร่วมศึกษาค้นคว้าจำนวน 4 คน ศึกษาการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนส่องดาววิทยาคมอำเภอ ส่องดาว จังหวัดสกลนคร โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) ตามแนวคิดของ

Kemmis and McTaggart (1998, pp. 11-15) กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนามี 3 วิธี คือ การประชุม ระดมความคิด ประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศ กำกับติดตามผล โดยมีการศึกษาค้นคว้า 2 วงรอบ ซึ่งการดำเนินงานวงรอบที่ 1 นั้น งานบริการด้านข้อมูลข่าวสารมีปัญหาในเรื่องของการให้ ข้อมูลข่าวสารของแต่ละกลุ่มมีน้อยเกินไปขาดความรับผิดชอบในการให้ข้อมูลข่าวสาร จึงทำให้ ข้อมูลข่าวสารไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร จึงได้มีการดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยได้นำ โปรแกรม Macromedia dreamweaver MX2004 ใช้ฐานข้อมูล ASP และมีเว็บไซต์เผยแพร่คือ <http://www.songdaowit.ac.th> เข้ามาพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ ข่าวสารอย่างชัดเจนหลัง ดำเนินการพัฒนาพบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความรู้ความเข้าใจการจัดระบบ ตรวจสอบระบบ และแสวงหาข้อมูลข่าวสารมาให้บริการมากขึ้นและครอบคลุม ไม่สลับซับซ้อน การเข้าใช้ระบบ สะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิงหะ เดชฤทธิ์ (2551, หน้า 108-115) ได้ทำการศึกษาระบบงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมุกดาหาร อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร พบว่า ก่อนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ภายในโรงเรียนมีความล่าช้าไม่ต่อเนื่อง เมื่อทำการพัฒนางานรอบที่ 1 มีการพัฒนากรอบงานการประชาสัมพันธ์ 3 ด้าน ได้แก่ งาน ประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกโรงเรียน งานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร งานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร สาธารณชน ใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อออกแบบนำเสนอข่าวประชาสัมพันธ์ให้ครอบคลุม เนื้อหา มีความรวดเร็วเป็นปัจจุบัน ผลการดำเนินงานในรอบที่ มีการทำงานตามรูปแบบ การประชาสัมพันธ์แต่ข้อมูลไม่ครบถ้วน ดังนั้นจึงได้พัฒนางานรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์ประชุมระดม ความคิด การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศติดตามประเมินผล ทำให้การทำงานของบุคลากร ตามระบบงานประชาสัมพันธ์มีประสิทธิภาพมีความรวดเร็ว ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน

วิชญ์วริน พูลผลอำนวย (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ สำนักงาน วัฒนธรรมจังหวัดนครราชสีมา โดยใช้หลักการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามแนวคิดของเคมมิสและแม็ค แท็กการ์ด ตามกรอบการพัฒนาระบบ 5 ขั้นตอน กลยุทธ์ที่ใช้ในการพัฒนามี 2 วิธี คือ การประชุม เชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตามผล โดยได้ศึกษาค้นคว้า 2 วงรอบ ผลจากการพัฒนา ในวงรอบ ที่ 1 ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อการพัฒนาระบบ โดยกลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ ความเข้าใจต่อการให้บริการและการติดต่อสื่อสารทั้งภายในและภายนอกสำนักงาน โดยการจัดทำสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างเหมาะสมเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถดำเนินการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ของสำนักงานให้ทุกฝ่ายรับทราบอย่างถูกต้อง รวดเร็ว ทันเหตุการณ์และมีความต่อเนื่อง โดยการจัดทำข้อมูลข่าวสารในเว็บไซต์อย่างมีประสิทธิภาพ การบริการข้อมูลข่าวสารเป็นระบบ ไม่สลับซับซ้อน สามารถเข้าไปใช้ระบบได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายแต่ยังมี ปัญหาในเรื่องการให้ข้อมูลของแต่ละกลุ่มงานซึ่งมีน้อยเกินไป ขาดความรับผิดชอบในการให้ข้อมูล

ข่าวสาร ทำให้ข้อมูลข่าวสารไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร จึงได้มีการพัฒนาในวงรอบที่ 2 โดยได้กำหนดกิจกรรมการประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศติดตามผลหลังดำเนินการพัฒนา พบว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้า มีความรู้ความเข้าใจการจัดระบบ ตรวจสอบระบบ และแสวงหาข้อมูลข่าวสารมาให้บริการมากขึ้นและครอบคลุม ไม่สลับซับซ้อน การเข้าใช้ระบบสะดวก รวดเร็ว ประหยัดเวลา และมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดุสิต กมลวาทิน (2550, หน้า 136-143) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนพลิชยการกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ปัญหาที่พบคือการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนขาดการวางแผนที่ชัดเจน ไม่มีปฏิทินกำหนดการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ ให้ผู้ปกครองชุมชนในเขตบริการ โรงเรียน ครู อาจารย์ และนักเรียน ได้รับข้อมูล ข่าวสาร ไม่เป็นปัจจุบันและต่อเนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้กิจกรรมการพัฒนาระบบและกลยุทธ์ต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาและพบว่ากลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้าสามารถนำระบบที่ออกแบบไปดำเนินการแก้ไขปัญหามุ่งประสบความสำเร็จ บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติกิจกรรมในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ตามแผนปฏิบัติการที่ร่วมกันกำหนด และได้นำกิจกรรมการศึกษาในงานในหน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จในด้านประชาสัมพันธ์ ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านประชาสัมพันธ์ทั้งระบบ เกิดความคล่องตัวสร้างขวัญกำลังใจ และสร้างความมั่นใจให้กับบุคลากร

ไกรทวี ประดิษฐ์จำ (2552) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประชารัฐพัฒนศึกษา อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยใช้กลยุทธ์การประชุมกลุ่มย่อยและการนิเทศภายในได้แบ่งการดำเนินงานเป็น 2 วงรอบ ผลการพัฒนาในวงรอบที่ 1 ยังมีประเด็นปัญหาในบางขั้นตอนของการดำเนินงานที่ยังขาดความสมบูรณ์ในเรื่องของการปฏิบัติ ได้แก่การจัดระบบให้บริการข้อมูลข่าวสารและผลงานของโรงเรียนในรูปของเอกสาร ข่าวสาร สื่อเว็บไซต์ และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รวมทั้งให้ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 และการจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารการประชาสัมพันธ์ จึงได้มีการพัฒนาการดำเนินงานในวงรอบที่ 2 ขึ้น ผลปรากฏว่าผู้ปฏิบัติสามารถดำเนินงานตามขั้นตอนและวิธีการของแต่ละขั้นตอน ส่งผลทำให้การบริการด้านข้อมูลข่าวสารของโรงเรียนมีความถูกต้องสมบูรณ์เป็นปัจจุบัน สะดวกและรวดเร็วการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ในด้านของการบริการด้านข้อมูลข่าวสารมีกระบวนการและหรือวิธีการปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน เพื่อให้มีการบริการด้านข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องสมบูรณ์เป็นปัจจุบัน โดยให้มีการส่งเสริมการนำระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยในการดำเนินงานด้านการบริการข้อมูลข่าวสารมากขึ้น ทำให้สามารถดำเนินงานได้สะดวก และรวดเร็วขึ้นทั้งนี้ต้องได้รับการสนับสนุนในเรื่องของการพัฒนาบุคลากรไปพร้อมกัน ซึ่งสอดคล้อง

กับ สำเนียง ไทโยเลียส (2546, หน้า 78-84) ได้วิจัยการพัฒนาการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนหนองทุ่มสงเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ในการพัฒนาการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าได้พัฒนาตามกรอบการศึกษา 4 ด้าน คือ การประชุม ระดมความคิด การจัดทำจุดสาร การทำป้ายนิเทศการออกเยี่ยมชุมชน โดยได้แบ่งการพัฒนาออกเป็น 2 วงรอบ ในวงรอบที่ 1 ประกอบด้วย 3 กิจกรรมหลัก คือ การประชุมระดมความคิด การจัดทำจุดสาร ในวงรอบที่ 2 ประกอบด้วย การทำป้ายนิเทศและการออกเยี่ยมชุมชน ผลการดำเนินงานทั้ง 2 วงรอบ สรุปได้ว่า กลุ่มผู้ร่วมศึกษาค้นคว้ามีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น สามารถจัดทำ จุดสาร และจัดทำป้ายนิเทศเพื่อประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสาร กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนต่อชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

งานวิจัยต่างประเทศ

คาล์วิน (Calvin, 2001) ได้ศึกษาบทบาทในงานด้านประชาสัมพันธ์ของอาจารย์ผู้สอนในชั้นเรียน: การศึกษาเปรียบเทียบทัศนคติของอาจารย์และผู้บริหารวิทยาลัย Bryan ISD และวิทยาลัย College Station ISD ในเมือง Brazos County รัฐเท็กซัส พบว่าผลการวิจัยที่สำคัญ มีดังต่อไปนี้

1) อาจารย์รู้สึกว่าการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ของพวกเขามีผลต่อการประสบความสำเร็จของวิทยาลัย 2) ผู้บริหารสถานศึกษาก็ยังรู้สึกเช่นกันว่าการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์มีผลต่อการประสบความสำเร็จของวิทยาลัย 3) อาจารย์ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมทั้งในขณะก่อนที่จะเข้าไปปฏิบัติงานในด้านการประชาสัมพันธ์และเมื่อที่ขณะปฏิบัติงานจริง 4) ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ของอาจารย์และผู้บริหารนั้น ควรจะบูรณาการด้านเทคนิคพิเศษอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นสำหรับการปฏิรูบบทบาทเข้าไปในโปรแกรมการอบรมด้วย

ไกรเออร์ (Grier, 2001) ได้ศึกษาสำรวจเกี่ยวกับทัศนคติและการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย และขวัญกำลังใจของบุคลากร พบว่า งานด้านการประชาสัมพันธ์แบบภายในและการตลาด ในสถานศึกษาการศึกษาขั้นอุดมศึกษา หัวหน้าพนักงานฝ่ายบริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความน่าเชื่อถือไว้ใจได้ มีความจริงใจ และมีความมั่นใจในความสามารถด้านการเป็นผู้นำของตนเอง และมีความมั่นใจในคุณค่าของสถานศึกษาของตน เมื่อออกสู่สังคมภายนอก หัวหน้าพนักงานฝ่ายบริหารรวมทั้งผู้บริหารคนอื่น ๆ ควรจะใช้รูปแบบวัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยของตนเพื่อสนับสนุนให้บุคลากรเกิดความสนใจผู้ร่วมงานในทุกระดับชั้น เช่น การใช้วิธีการจัดประชุม ทั้งการจัดประชุมแบบเป็นทางการและการประชุมแบบเป็นกันเอง สถานศึกษาควรจะให้การสนับสนุนวัฒนธรรมในด้านกล่าวชมเชย ซึ่งเป็นการให้โอกาส (ทั้งแบบ

เป็นทางการและไม่เป็นทางการ) ในการสร้างความเข้าใจ และเป็นการให้เกียรติกับบุคลากรที่ประสบความสำเร็จด้วยแต่ควรทำในลักษณะที่สม่ำเสมอ ยุติธรรมและเหมาะสมกับวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัย ในแต่ละสถานศึกษาควรมีหลักมโนทัศน์ที่ชัดเจนและน่าจดจำ หรือควรมีคำขวัญสำหรับคณะผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวอันทรงคุณค่า แสดงถึงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของสถานศึกษา ซึ่งควรเผยแพร่ให้ได้รับรู้กันอย่างทั่วถึง และมีการนำไปใช้ควบคู่กับการปฏิบัติงานของบุคลากรในมหาวิทยาลัยได้จริง หัวหน้าพนักงานฝ่ายบริหาร และหัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์ ควรจัดให้มีการพบปะกันบ้าง ทั้งนี้เพื่อการอภิปรายถึงปัญหาของงานด้านการประชาสัมพันธ์ภายใน รวมทั้ง เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรขององค์กรด้วย

โลว์รี (Lowry, 2001) ได้ศึกษาด้านการใช้ประโยชน์จากเว็บไซต์ เพื่อการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัย ซึ่งผลิตโดยองค์กรด้านการข่าวในส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงระหว่างทัศนคติขององค์กรที่เป็นสื่อในเรื่องเกี่ยวกับเว็บไซต์เพื่อการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยกับคุณประโยชน์ที่เว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยมีต่อสื่ออื่นนอกจากนี้ ยังพบว่าองค์กรที่เป็นสื่อด้านการข่าวได้ใช้ประโยชน์ในเว็บไซต์เพื่อการประชาสัมพันธ์มหาวิทยาลัยเพิ่มมากขึ้น และยังมีการทำนายไว้ว่า จะเป็นไปได้อย่างต่อเนื่องอีกด้วย

เติร์ก (Turk, 2001) ได้วิจัยผู้ปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ในสถานศึกษา การศึกษาขั้นอุดมศึกษา การศึกษาการทำงานแบบร่วมมือ รูปแบบการประชาสัมพันธ์และบทบาทในการประชาสัมพันธ์ พบว่าผลในการวิเคราะห์ข้อมูลไม่มีรูปแบบการประชาสัมพันธ์หรือบทบาทในการประชาสัมพันธ์แบบใดที่เป็นรูปแบบหรือบทบาทที่สำคัญในสถานศึกษาการศึกษาขั้นอุดมศึกษา แต่จะเป็นการผสมรวมของรูปแบบและบทบาทเหล่านั้น ซึ่งมีความเป็นไปได้ว่าจะขึ้นอยู่กับปัญหาหรือโอกาสมากกว่าและมีความเป็นไปได้อย่างมากที่วิธีการทำงานแบบร่วมมือจะมีประโยชน์ในระดับปานกลางต่องานด้านการประชาสัมพันธ์ และต่อผู้ปฏิบัติงานเหล่านั้นซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์และ/หรือแสดงบทบาทในการเป็นผู้บริหารจัดการแบบ 2 ทาง

แอนทูนส์ (Antunes, 2003) ได้ศึกษาบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ทำงานประชาสัมพันธ์ วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย เพื่อศึกษาการทำงานด้านประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนรัฐบาลของมลรัฐนิวเจอร์ซีย์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจขั้นปฐมภูมิและเชิงบรรยายในบทบาทของเจ้าหน้าที่การศึกษาของรัฐในฐานะทูต (สื่อ) การประชาสัมพันธ์หรือบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้นี้เชื่อว่ามีค่าสูงสุดผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนในสาขาบริหารการศึกษาและการนิเทศภาพที่มีการศึกษาวิจัยน้อยการวิจัยครั้งนี้คิดว่าบทบาทและความรับผิดชอบของผู้ทำงานประชาสัมพันธ์จะต้องดีสามารถทำงานด้านประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน ได้รับความสำเร็จโดยส่งแบบสอบถาม (ทางไปรษณีย์) ไปให้เจ้าหน้าที่การศึกษาประจำ

โรงเรียนรัฐบาล 213 คน ใน 12 เขตการศึกษาตอบ ได้รับแบบสอบถามคืน 149 ฉบับ (70%) แบบสอบถามมีข้อความทั้งหมด 35 ข้อ เป็นมาตรวัดแบบ Likert จำนวน 6 ข้อ ถามเกี่ยวกับจำนวนนักเรียน ประสิทธิภาพเป็นเจ้าหน้าที่ศึกษาการออกแบบความรับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์ การศึกษาครั้งนี้ต้องการหาคำตอบของคำถามการวิจัยที่เกี่ยวกับว่าใครทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน มีความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของเขตการศึกษากับการติดต่อด้านการประชาสัมพันธ์กับบุคลากรในโรงเรียนผู้มีส่วนได้เสียกับโรงเรียนหรือไม่และบทบาทความรับผิดชอบและทักษะที่เจ้าหน้าที่การศึกษาเชื่อว่าจำเป็นต่อผู้ปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน

ชาร์ฟ (Sharif, 2004) ได้ศึกษาการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการใช้อินเทอร์เน็ตโดยผู้ปฏิบัติงานด้านประชาสัมพันธ์ ในประเทศคูเวต: การศึกษาเปรียบเทียบองค์กรจากระบบทางด้านสังคม 2 แบบ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปฏิบัติงานในวิชาชีพด้านการประชาสัมพันธ์ในหน่วยงานของเอกชน โดยส่วนใหญ่ ซึ่งคิดเป็น 97.5% ได้ประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตในการปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ปฏิบัติงานในวิชาชีพด้านการประชาสัมพันธ์ในหน่วยงานของรัฐบาลซึ่งคิดเป็น 82.8% ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลด้านคุณประโยชน์ของอินเทอร์เน็ตเพื่อการประยุกต์ใช้ในงานด้านการประชาสัมพันธ์พบว่าเป็นวิธีการที่มีประโยชน์ มีความซับซ้อน สามารถทดลองใช้งานก่อนได้ และมีความน่าสนใจ อย่างไรก็ตามด้วยคุณสมบัติดังที่กล่าวมานี้ มีเพียง 2 ข้อเท่านั้นคือ สามารถทดลองใช้งานก่อนได้และมีความน่าสนใจ ซึ่งใช้เป็นตัวทำนายเรื่องการประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ต ในงานด้านการประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญมากที่สุด ในส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลด้านคุณลักษณะของประชากรพบว่า มีเพียงตัวแปรด้านอายุ และระดับการศึกษาเท่านั้นซึ่งใช้เป็นตัวทำนายเรื่องการประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตในงานด้านการประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญมากที่สุด ในส่วนของการวิเคราะห์ตัวแปรด้านระบบทางสังคม พบว่า มีเพียงตัวแปร 2 อย่างเท่านั้น คือ การฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้งานอินเทอร์เน็ต และการมีคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลไว้ใช้งาน ซึ่งใช้เป็นตัวทำนายเรื่องการประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ตในงานด้านการประชาสัมพันธ์ได้อย่างมีนัยสำคัญมากที่สุด

การ์เรทท์ (Garrett, 2009) ได้ศึกษาการศึกษายบทบาทของครูประชาสัมพันธ์สถานศึกษา สาธารณะตามการรับรู้ผู้ปกครองและครูในสถานศึกษาที่กซัส โดยผู้วิจัยได้เลือกวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การออกแบบการวิจัยได้ถูกออกแบบแตกต่าง Nonexperimental ใช้สถิติอนุมาน บรรยายและความแตกต่าง เป้าหมายให้เห็นถึงความแตกต่างในความคาดหวังของผู้ปกครองและครู ในเนื้อหาข้อมูลและวิธีการสื่อสารเพื่อให้การสื่อสารกับผู้ปกครองมีประสิทธิภาพมากขึ้นจึงช่วยเพิ่ม

ความสำเร็จของนักเรียน การวิเคราะห์ความแปรปรวนหลายตัวแปร (ความแปรปรวนพหุนาม) และการวิเคราะห์ Univariate ความแปรปรวน (ANOVA) เปิดความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการรับรู้ของครูและผู้ปกครองของบทบาทของครูในชั้นเรียนในพื้นที่ของกิจกรรมการสื่อสาร และประเภทของข้อมูลผลการวิจัยพบว่าจำเป็นต้องมีความเข้าใจมากขึ้นระหว่างครูและผู้ปกครอง โดยไม่คำนึงถึงการมีนักเรียนประถมศึกษา, กลาง, สูง ระดับสถานศึกษาหรือผู้ปกครองทุกคน โดยทั่วไปต้องการข้อมูลเกี่ยวกับบุตรหลานของตนเหมือนกัน แตกต่างที่สำคัญอยู่ในวิธีที่พวกเขาต้องการที่จะรับข้อมูลว่า ความคาดหวังของครูและผู้ปกครองแตกต่างกันเกี่ยวกับความถี่ในการสื่อสารที่เกิดขึ้นระหว่างบ้านและสถานศึกษา ครูและผู้ปกครองไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับสิ่งที่ก่อเนื้อหาที่มีคุณค่าในการสื่อสาร ครูเชื่อว่าการรายงานผลการเรียนและการทำงานเป็นเพียงพอ ในขณะที่ผู้ปกครองต้องการข่าวดีเกี่ยวกับเด็กและข้อมูลของพวกเขาเกี่ยวกับวิธีการช่วยให้เด็ก ๆ ของพวกเขาจะประสบความสำเร็จที่สถานศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศพอสรุปได้ว่า ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ สถานศึกษาควรตั้ง คณะกรรมการดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อจะได้ข้อมูลที่ชัดเจน ครอบคลุมในการวางแผนดำเนินการวางแผนควรให้นักลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการวางแผน การติดต่อสื่อสาร การดำเนินงานอย่างต่อเนื่องสถานศึกษาควรดำเนินการพัฒนาบุคลากร การเพิ่มความรู้ ทักษะ กระบวนการประชาสัมพันธ์ การประเมินผล ปัญหาการประเมินผลอยู่ที่การกำหนดวัตถุประสงค์ ในการประเมินผลงานนอก จากที่กล่าวมาแล้วยังพบอุปสรรคและปัญหา เช่น ผู้บริหารและคณะครูอาจารย์ขาดความสัมพันธ์อันดีต่อกันเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดความรู้ความสามารถเกี่ยวกับงานประชาสัมพันธ์สถานศึกษาขนาดใหญ่และขนาดเล็กมีบุคลากรไม่เพียงพอ ปัญหาการจัดกิจกรรม ปัญหาการนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแล เป็นต้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการวิจัยตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2560 จำนวน 164 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ใช้การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan 1970, pp. 607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามระดับการศึกษา ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
ประถมศึกษา	18	13
มัธยมศึกษาตอนต้น	76	55
มัธยมศึกษาตอนปลาย	70	50
รวม	164	118

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของริเคิร์ท (Likert, 1967, pp. 90-95) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเป็นข้อคำถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี แบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยจำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการกำหนดปัญหา จำนวน 10 ข้อ
2. ด้านการวางแผน จำนวน 11 ข้อ
3. ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร จำนวน 10 ข้อ
4. ด้านการประเมินผล จำนวน 7 ข้อ

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ตามแนวคิดของริเคิร์ท (Likert, 1967, pp. 90-95) คือ ปัญหามากที่สุด ปัญหามาก ปัญหาปานกลาง ปัญหาน้อย และปัญหาน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย
 1 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด
 ตอนที่ 3 สำหรับข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงาน
 ประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง
 สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ตามทัศนะ
 ของนักศึกษา เป็นแบบตารางสอบรายการ (Checklist) โดยจัดลำดับตามความสำคัญของ
 ข้อเสนอแนะการแก้ปัญหา 3 อันดับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
 การบริหารงานประชาสัมพันธ์ ตลอดจนเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างเครื่องมือแบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)
 ตามแนวคิดของริเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 90-95)
3. นำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาแบบสอบถามปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการ
 บริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง
 สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี
 ตามกระบวนการ 4 ด้าน คือ การกำหนดปัญหา การวางแผน การดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร
 และการประเมินผล
4. นำเสนอแบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิง
 เนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Index
 of item-objective congruence: IOC) (สุวิมล ตรีภานันท์, 2549, หน้า 139 อ้างถึงใน ประยูร
 อิ่มสวาสดี, 2552, หน้า 74) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์
 $\sum R$ หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทุกคน
 N หมายถึง จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์การให้คะแนน

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการพิจารณาของผู้ทรงคุณวุฒิ หาค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (Index of item-objective congruence: IOC) เกณฑ์การตัดสิน IOC ที่มีค่าตั้งแต่ .67 ขึ้นไป แสดงว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์หรือตามเนื้อหานั้น แสดงว่าแบบทดสอบนั้นใช้ได้ ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิมีจำนวน 3 คน ประกอบด้วย

4.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.2 ดร.ชัยพนธ์ รังงาม อาจารย์ประจำภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

4.3 นางจันทร์ศรี อาจสุโพธิ์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอเกาะสีชัง

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และนำเสนอประธาน และกรรมการควบคุมงานนิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นลำดับสุดท้าย

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try-out) กับนักศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ซึ่งไม่ใช่ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า จำนวน 30 คน โดยขอหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึง ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีราชา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี เพื่อขอความร่วมมือนำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้มาวิเคราะห์

7. หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (Discrimination power) โดยเลือกข้อคำถามที่มีอำนาจจำแนกระหว่างตั้งแต่ .20 ขึ้นไป (Ferguson, 1981, p. 180 อ้างถึงใน ประยูร อัมสวาสดี, 2552, หน้า 75) จากนั้นหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .26 ถึง .90

8. นำแบบสอบถามหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ .94

9. นำแบบสอบถามที่ตรวจสอบความเชื่อมั่นและความสมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการได้ ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี
2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยการส่งและรับคืนด้วยตนเอง เป็นจำนวน 118 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาแต่ละฉบับ แล้วนำฉบับที่สมบูรณ์มาให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์
2. ทำการวิเคราะห์แล้วนำผลวิเคราะห์ไปแปรผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการศึกษาวิจัย การแปลความหมายของคะแนน โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย เป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24)
  - คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด
  - คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก
  - คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
  - คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย
  - คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด
3. นำแบบสอบถามข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง

สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี มาหาค่า น้ำหนักคะแนนที่มีลักษณะเป็นแบบจัดลำดับความสำคัญ ดังนี้

ลำดับความสำคัญ 1 ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3

ลำดับความสำคัญ 2 ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2

ลำดับความสำคัญ 3 ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ มีรายละเอียด ดังนี้

1. การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี สถิติที่ใช้คือ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา

2. การเปรียบเทียบปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ โดยการใช้ทดสอบค่าที (t -test)

3. การเปรียบเทียบระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. การวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันในการแปลความหมายในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ กำหนดสัญลักษณ์สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n	แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (Sample size)
$\bar{X}$	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
SD	แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
t	แทน ค่าสถิติในการแจกแจงค่าที (t -Distribution)
F	แทน ค่าสถิติในการแจกแจงค่าเอฟ (F -Distribution)
f	แทน ความถี่ (Frequency)
p	แทน ค่าความน่าจะเป็น (Probability)
SS	แทน ผลรวมคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of squares)
MS	แทน ค่าความแปรปรวน (Mean square)
df	แทน ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degree of freedom)
*	แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 6 ตอน โดยเรียงลำดับตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของนักศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์แนวทางการการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามของนักศึกษา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ผลดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	53	44.92
2. หญิง	65	55.08
รวม	118	100.00
อายุ		
1. 15-59 ปี	95	80.51
2. 60 ปีขึ้นไป	23	19.49
รวม	118	100.00
ระดับการศึกษา		
1. ประถมศึกษา	13	11.0
2. มัธยมศึกษาตอนต้น	55	46.6
3. มัธยมศึกษาตอนปลาย	50	42.4
รวม	118	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้ตอบแบบสอบถามปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำนวนทั้งหมด 118 คน โดยเป็น นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง แบ่งตามเพศ คือ เพศชาย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 44.92 เพศหญิง 65 คน คิดเป็นร้อยละ 55.08 แบ่งตามอายุ คือ อายุ 15-59 ปี จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 80.51 อายุ 60 ปีขึ้นไป จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 19.49 แบ่งตามระดับการศึกษา คือ

ระดับประถมศึกษา จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.0 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 46.6 และมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 42.4

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน

ตารางที่ 3 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง	<i>n</i> = 118		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ด้านการกำหนดปัญหา	3.01	0.16	ปานกลาง	4
2. ด้านการวางแผน	3.00	0.20	ปานกลาง	2
3. ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร	3.00	0.23	ปานกลาง	3
4. ด้านการประเมินผล	3.14	0.31	ปานกลาง	1
รวม	3.04	0.13	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับ ปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ ด้านการประเมินผล ด้านการวางแผน และด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร

ตารางที่ 4 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงาน
 ประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง
 สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี
 ด้านการกำหนดปัญหา โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ด้านกำหนดปัญหา	<i>n</i> = 118		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษาได้ศึกษาข้อมูลปัญหา การประชาสัมพันธ์ที่เกิดภายใน	2.97	0.51	ปานกลาง	8
2. สถานศึกษาได้ศึกษาข้อมูลปัญหา การประชาสัมพันธ์ที่เกิดภายนอก	3.07	0.41	ปานกลาง	2
3. สถานศึกษาได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์	3.01	0.38	ปานกลาง	5
4. สถานศึกษาได้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์	3.07	0.36	ปานกลาง	1
5. สถานศึกษาได้ทำการวิจัยเพื่อหาข้อเท็จจริง เกี่ยวกับปัญหาการประชาสัมพันธ์	2.93	0.62	ปานกลาง	9
6. สถานศึกษาได้นำความรู้หรือประสบการณ์ของ บุคลากรในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนด ปัญหาการประชาสัมพันธ์	3.04	0.38	ปานกลาง	4
7. สถานศึกษาเลือกวิธีการในการกำหนดปัญหา การประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม	3.06	0.38	ปานกลาง	3
8. สถานศึกษาใช้วิธีการในการกำหนดปัญหา การประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม	2.99	0.36	ปานกลาง	7
9. สถานศึกษามีความชัดเจนในการกำหนดปัญหา การประชาสัมพันธ์	3.00	0.29	ปานกลาง	6
10. สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของทุก ๆ ฝ่าย ต่อการประชาสัมพันธ์	2.92	0.49	ปานกลาง	10
รวม	3.01	0.16	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ด้านการกำหนดปัญหาโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษาได้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษาได้ศึกษาข้อมูลปัญหาการประชาสัมพันธ์ที่เกิดภายนอก และสถานศึกษาเลือกวิธีการในการกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม

ตารางที่ 5 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ด้านการวางแผน โดยรวมและรายชื่อ

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ด้านการวางแผน	<i>n</i> = 118		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์	3.02	0.35	ปานกลาง	6
2. สถานศึกษามีความชัดเจนของนโยบายเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์	3.03	0.49	ปานกลาง	5
3. สถานศึกษาใช้การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการวางแผนการประชาสัมพันธ์	3.08	0.40	ปานกลาง	1
4. สถานศึกษาได้กำหนดความสอดคล้องของแผนการประชาสัมพันธ์กับนโยบายหรือกิจกรรมต่าง ๆ	2.98	0.51	ปานกลาง	8
5. สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์ของการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์	3.03	0.45	ปานกลาง	4
6. สถานศึกษานำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์โดยระบุไว้ในแผนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์	2.99	0.48	ปานกลาง	7

ตารางที่ 5 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ด้านการวางแผน	<i>n</i> = 118		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
7. สถานศึกษามีการกำหนดรายละเอียดของ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์	3.07	0.41	ปานกลาง	2
8. สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินใน การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์เพิ่มไว้ใน แผนงาน	2.93	0.50	ปานกลาง	9
9. สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับแผนการประชาสัมพันธ์	3.03	0.39	ปานกลาง	3
10. สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดทำเอกสาร แผนการประชาสัมพันธ์	2.92	0.44	ปานกลาง	11
11. สถานศึกษาได้กำหนดความสอดคล้องหรือ ต่อเนื่องของกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์	2.92	0.43	ปานกลาง	10
รวม	3.00	0.20	ปานกลาง	

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ด้านการวางแผนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ ปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษาใช้การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการวางแผนการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีการกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ และสถานศึกษามีการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนการประชาสัมพันธ์

ตารางที่ 6 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงาน
 ประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง
 สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี
 ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร	n = 118		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	SD		
1. สถานศึกษาได้ยืนยันความน่าเชื่อถือ ของข่าวสารการประชาสัมพันธ์	2.91	0.43	ปานกลาง	10
2. สถานศึกษาได้สังเกตเห็นความสามารถของ บุคลากรในการดำเนินงานตามแผน	3.00	0.49	ปานกลาง	6
3. สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดกิจกรรม ตามแผนด้วยความต่อเนื่อง	3.02	0.49	ปานกลาง	5
4. สถานศึกษาได้ทำการนิเทศติดตามระหว่าง การดำเนินงานตามแผน	3.07	0.53	ปานกลาง	1
5. สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อ เช่น วิทยุกระจายเสียง แผ่นพับ ใบปลิว จดหมายข่าว เว็บไซต์ เว็บเพจ เฟสบุ๊ก ไลน์	3.02	0.47	ปานกลาง	4
6. สถานศึกษามีการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.04	0.50	ปานกลาง	2
7. สถานศึกษามีการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร โดยใช้การกระจายเสียง หอกระจายข่าว หรือ เสียงตามสาย แผ่นพับ ใบปลิว หรือจดหมาย ข่าว เว็บไซต์ เว็บเพจ เฟสบุ๊ก ไลน์	3.03	0.49	ปานกลาง	3
8. สถานศึกษามีการดำเนินกิจกรรม ประชาสัมพันธ์โดยใช้บุคลากรเป็นสื่อ	2.94	0.48	ปานกลาง	9
9. สถานศึกษามีการพิจารณาและเลือกสื่อ รวมทั้ง วิธีการสื่อสารที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์	2.99	0.46	ปานกลาง	7
10. สถานศึกษามีการควบคุมการดำเนินการ ประชาสัมพันธ์	2.95	0.47	ปานกลาง	8
รวม	3.00	0.23	ปานกลาง	

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสารโดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ ปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษาได้ทำการนิเทศติดตามระหว่างการทำงานตามแผน สถานศึกษามีการดำเนินงานและติดต่อสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสถานศึกษามีการดำเนินงานและติดต่อสื่อสารโดยใช้การกระจายเสียง หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย แผ่นพับ ใบปลิว หรือจดหมายข่าว เว็บไซต์ เว็บบล็อก เฟสบุ๊ก ไลน์

ตารางที่ 7 ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ด้านการประเมินผล โดยรวมและรายข้อ

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ด้านการประเมินผล	<i>n</i> = 118		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. สถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผลการประชาสัมพันธ์	3.05	0.52	ปานกลาง	6
2. สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือประเมินกิจกรรมการประชาสัมพันธ์	3.17	0.54	ปานกลาง	4
3. สถานศึกษามีวิธีการประเมินผลการประชาสัมพันธ์	3.21	0.55	ปานกลาง	1
4. สถานศึกษามีการรวบรวมผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์	3.21	0.58	ปานกลาง	2
5. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์	3.18	0.53	ปานกลาง	3
6. สถานศึกษามีการสรุปผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์	3.14	0.54	ปานกลาง	5
7. สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงงานประชาสัมพันธ์	3.01	0.53	ปานกลาง	7
รวม	3.14	0.31	ปานกลาง	

จากตารางที่ 7 พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ด้านการประเมินผลโดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อปรากฏว่าทุกข้อมีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ สถานศึกษามีวิธีการประเมินผลการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีการรวบรวมผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ และสถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์	เพศชาย <i>n</i> = 53				เพศหญิง <i>n</i> = 65			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
	1. ด้านการกำหนดปัญหา	3.08	0.10	ปานกลาง	2	2.94	0.17	ปานกลาง
2. ด้านการวางแผน	3.05	0.16	ปานกลาง	3	2.96	0.22	ปานกลาง	3
3. ด้านการดำเนินงาน และติดต่อสื่อสาร	3.00	0.25	ปานกลาง	4	2.99	0.22	ปานกลาง	2
4. ด้านการประเมินผล	3.18	0.34	ปานกลาง	1	3.11	0.28	ปานกลาง	1
รวม	3.08	0.12	ปานกลาง		3.00	0.12	ปานกลาง	

จากตารางที่ 8 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ พบว่า

เพศชาย โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการกำหนดปัญหา และด้านการวางแผน

เพศหญิง โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร และด้านการวางแผน

ตารางที่ 9 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ย ปัญหาการบริหารงาน

ประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์	เพศชาย		เพศหญิง		<i>t</i>	<i>p</i>
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ด้านการกำหนดปัญหา	3.08	0.10	2.94	0.17	5.40*	.00
2. ด้านการวางแผน	3.05	0.16	2.96	0.22	2.48*	.01
3. ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร	3.00	0.25	2.99	0.22	0.30	.76
4. ด้านการประเมินผล	3.18	0.34	3.11	0.28	1.19	.23
รวม	3.08	0.12	3.00	0.12	3.42*	.00

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 พบว่า ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดปัญหาและด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ

ตารางที่ 10 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษาานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหาร งานประชาสัมพันธ์	อายุ 15-59 ปี				อายุ 60 ปีขึ้นไป			
	<i>n</i> = 95				<i>n</i> = 23			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการกำหนดปัญหา	3.03	0.14	ปานกลาง	2	2.90	0.18	ปานกลาง	4
2. ด้านการวางแผน	3.01	0.20	ปานกลาง	3	2.98	0.19	ปานกลาง	3
3. ด้านการดำเนินงาน และติดต่อสื่อสาร	3.00	0.24	ปานกลาง	4	3.00	0.18	ปานกลาง	2
4. ด้านการประเมินผล	3.14	0.33	ปานกลาง	1	3.13	0.22	ปานกลาง	1
รวม	3.04	0.13	ปานกลาง		3.00	0.09	ปานกลาง	

จากตารางที่ 10 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับ ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ พบว่า

อายุ 15-59 ปี โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการกำหนดปัญหา และด้านการวางแผน

อายุ 60 ปีขึ้นไป โดยรวมและรายด้าน มีปัญหาอยู่ในระดับมาก เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร และด้านการวางแผน

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยปัญหาการบริหารงาน
 ประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง
 สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี
 จำแนกตามอายุ

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์	อายุ 15-59 ปี		อายุ 60 ปีขึ้นไป		<i>t</i>	<i>p</i>
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	$\bar{X}$	<i>SD</i>		
1. ด้านการกำหนดปัญหา	3.03	0.14	2.90	0.18	3.22*	.00
2. ด้านการวางแผน	3.01	0.20	2.98	0.19	0.56	.57
3. ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร	3.00	0.24	3.00	0.18	0.02	.98
4. ด้านการประเมินผล	3.14	0.33	3.13	0.22	0.13	.90
รวม	3.04	0.13	3.00	0.09	1.46	.15

*p < .05

จากตารางที่ 11 พบว่าผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามอายุ โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการกำหนดปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 12 ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์	ประถมศึกษา				มัธยมศึกษาตอนต้น				มัธยมศึกษาตอนปลาย			
	<i>n</i> = 13				<i>n</i> = 55				<i>n</i> = 50			
	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ	$\bar{X}$	<i>SD</i>	ระดับ	อันดับ
1. ด้านการกำหนดปัญหา	3.02	0.10	ปานกลาง	3	3.07	0.13	ปานกลาง	2	2.93	0.17	ปานกลาง	4
2. ด้านการวางแผน	3.04	0.13	ปานกลาง	2	3.04	0.17	ปานกลาง	3	2.95	0.24	ปานกลาง	3
3. ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร	2.99	0.18	ปานกลาง	4	3.00	0.26	ปานกลาง	4	3.00	0.21	ปานกลาง	2
4. ด้านการประเมินผล	3.30	0.49	ปานกลาง	1	3.15	0.25	ปานกลาง	1	3.09	0.30	ปานกลาง	1
รวม	3.09	0.16	ปานกลาง		3.06	0.11	ปานกลาง		2.99	0.12	ปานกลาง	

จากตารางที่ 12 พบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับปัญหา การบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เกาะสีซัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า

ระดับประถมศึกษา โดยรวมและรายด้านมีปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ใน ระดับมาก เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการวางแผน และด้านการกำหนด ปัญหา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยรวมและรายด้านมีปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการกำหนดปัญหา และด้าน การวางแผน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยรวมและรายด้านมีปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมาก เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการดำเนินงานและ ติดต่อสื่อสาร และด้านการวางแผน

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ เกาะสีซัง สังกัดสำนักงาน ส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน

ปัญหาการบริหารงาน ประชาสัมพันธ์	แหล่งความ แปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
1. ด้านการกำหนดปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	2	0.50	0.25	11.66*	.00
	ภายในกลุ่ม	115	2.45	0.02		
	รวม	117	2.95			
2. ด้านการวางแผน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.22	0.11	2.84	.06
	ภายในกลุ่ม	115	4.50	0.04		
	รวม	117	4.73			
3. ด้านการดำเนินงาน และติดต่อสื่อสาร	ระหว่างกลุ่ม	2	0.00	0.00	0.00	1.00
	ภายในกลุ่ม	115	6.34	0.06		
	รวม	117	6.34			

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ปัญหาการบริหารงาน ประชาสัมพันธ์	แหล่งความ แปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>P</i>
4. ด้านการประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.47	0.24	2.55	.08
	ภายในกลุ่ม	115	10.59	0.09		
	รวม	117	11.06			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.17	0.88	6.03*	.00
	ภายในกลุ่ม	115	1.66	0.01		
	รวม	117	1.83			

* $p < .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์รายคู่ เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม

ระดับการศึกษา	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
ประถมศึกษา	3.09	-	.03	.10*
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.06	-	-	.07*
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2.99	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 คู่ ได้แก่ ระดับประถมศึกษากับระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยระดับประถมศึกษามีปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์มากกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์มากกว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์รายคู่ เพื่อเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการกำหนดปัญหา

ระดับการศึกษา	ค่าคะแนนเฉลี่ย	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษาตอนปลาย
ประถมศึกษา	3.02	-	-0.05	.09
มัธยมศึกษาตอนต้น	3.07	-	-	.14*
มัธยมศึกษาตอนปลาย	2.93	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ด้านการกำหนดปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 คู่ ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์มากกว่า ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนคู่อื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 6 ผลการวิเคราะห์แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 16 แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ด้านการกำหนดปัญหา

แนวทางการแก้ปัญหา ด้านการกำหนดปัญหา	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		น้ำหนัก	
	ความถี่	น้ำหนัก (3)	ความถี่	น้ำหนัก (2)	ความถี่	น้ำหนัก (1)	คะแนน รวม	อันดับ
1. ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ก่อนสรุปปัญหา	44	132	12	24	36	36	192	2
2. จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ที่มี ขอบเขตอำนาจ หน้าที่ชัดเจน	21	63	53	106	25	25	194	1
3. กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ ที่หลากหลาย	30	90	36	72	31	31	193	3
4. จัดประชุม คณะกรรมการ และผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างสม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง	23	69	17	34	26	26	129	4
5. อื่น ๆ ไปรกระบุ	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 16 พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี นักศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า ข้อที่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นอันดับแรก คือ จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ชัดเจน อันดับที่สอง คือ ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนก่อนสรุปปัญหา และอันดับที่สาม คือ กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย

ตารางที่ 17 แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ด้านการวางแผน

แนวทางการแก้ปัญหา ด้านการวางแผน	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		น้ำหนัก	
	ความถี่	น้ำหนัก (3)	ความถี่	น้ำหนัก (2)	ความถี่	น้ำหนัก (1)	คะแนน รวม	อันดับ
1. สรุปลงปัญหา อุปสรรค พร้อมทั้ง แนวทางการแก้ไขปัญหา	38	114	27	54	34	34	202	2
2. จัดตั้งคณะกรรมการ กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย ของการประชาสัมพันธ์	54	162	32	64	18	18	244	1
3. จัดประชุม คณะกรรมการ อย่างต่อเนื่อง	18	54	31	62	38	38	154	3
4. ประเมินผลการปฏิบัติงาน เมื่อเสร็จสิ้นภารกิจ การประชาสัมพันธ์ แต่ละกิจกรรม	8	24	28	56	28	28	108	4
5. อื่น ๆ ไปรตระบุ	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 17 พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ด้านการวางแผน นักศึกษา มีความเห็นตรงกันว่าข้อที่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นอันดับแรก คือ จัดตั้งคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์ เป้าหมายของการประชาสัมพันธ์ อันดับที่สอง คือ สรุปลงปัญหา อุปสรรค พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหา และอันดับที่ 3 คือ จัดประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง

ตารางที่ 18 แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร

แนวทางการแก้ปัญหา	อันดับที่ 1		อันดับที่ 2		อันดับที่ 3		น้ำหนัก	
	ความถี่	น้ำหนัก (3)	ความถี่	น้ำหนัก (2)	ความถี่	น้ำหนัก (1)	คะแนนรวม	อันดับ
1. จัดกำหนดขั้นตอน การดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ ที่ชัดเจน	52	156	25	50	23	23	229	1
2. จัดตั้งคณะกรรมการ รับผิดชอบใน การดำเนินงาน อย่างเหมาะสม	28	84	41	82	15	15	181	2
3. จัดหาสื่อและกิจกรรม ต่าง ๆ อย่างเพียงพอ ต่อภารกิจ	18	54	22	44	36	36	134	3
4. กำหนดวิธีการ ประชาสัมพันธ์ให้มี ความยืดหยุ่นตาม สถานการณ์	16	48	20	40	20	20	108	4
5. กำกับ นิเทศ ติดตาม และให้ความสะดวก ในการดำเนินงาน อย่างดี	4	12	10	20	24	24	56	5
6. อื่น ๆ ไปรกระบุ	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 18 พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร

จากตารางที่ 19 พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ด้านการประเมินผล นักศึกษา มีความเห็น ตรงกันว่า ข้อที่มีความสำคัญมากที่สุด เป็นอันดับแรก คือ จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์ด้านการประเมินผล อันดับที่สอง คือ กำหนดเกณฑ์การประเมินผลให้ชัดเจน และเหมาะสม และอันดับที่สาม คือ เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินผลอย่างเพียงพอ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา เปรียบเทียบ และหาแนวทางแก้ปัญหการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ในปีการศึกษา 2560 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 118 คน จากนั้นดำเนินการโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามระดับการศึกษาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert, 1967, pp. 90-95) 38 ข้อ ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .26 ถึง .90 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับได้เท่ากับ .94 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (t -test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's method)

สรุป

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัญหการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการประเมินผล ด้านการวางแผน และด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร

1.1 ด้านการกำหนดปัญหา พบว่า ปัญหการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับ

ปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาได้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการกำหนด ปัญหาการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษาได้ศึกษาข้อมูลปัญหาการประชาสัมพันธ์ที่เกิดภายนอก และ สถานศึกษาเลือกวิธีการในการกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม

1.2 ด้านการวางแผน พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับ ปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาใช้การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการวางแผนการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีการกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ และสถานศึกษามีการกำหนด วิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับแผนการประชาสัมพันธ์

1.3 ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร พบว่า ปัญหาการบริหารงาน ประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับ ปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาได้ทำการนิเทศติดตามระหว่าง การดำเนินงานตามแผน สถานศึกษามีการดำเนินงานและติดต่อสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ สถานศึกษามีการดำเนินงานและติดต่อสื่อสารโดยใช้การกระจายเสียง หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย แผ่นพับ ใบปลิว หรือจดหมายข่าว เว็บไซต์ เว็บบล็อก เฟสบุ๊ก ไลน์

1.4 ด้านการประเมินผล พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์ การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีวิธีการประเมินผลการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีการรวบรวม ผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ และสถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่า

2.1 ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดปัญหาและ ด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการดำเนินงานและ ติดต่อสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกอายุ โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการกำหนดปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และติดต่อสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

3.1 ด้านการกำหนดปัญหา นักศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า ข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ชัดเจน อันดับที่สอง คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนก่อนสรุปปัญหา อันดับที่สาม คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย

3.2 ด้านการวางแผน นักศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า ข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมายของการประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน อันดับที่สอง คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ต้องสรุปสภาพปัญหา อุปสรรค พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหา อันดับที่สาม คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ต้องดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง

3.3 ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร นักศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า ข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง จัดกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน อันดับที่สอง คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ

ในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม อันดับที่สาม คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรจัดหาสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอต่อภารกิจ

3.4 ด้านการประเมินผล นักศึกษา มีความเห็นตรงกันว่า ข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ด้านการประเมินผล อันดับที่สอง คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรกำหนดเกณฑ์การประเมินผลให้ชัดเจนและเหมาะสม อันดับที่สาม คือ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินผลอย่างเพียงพอ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่ามิประเด็นสำคัญซึ่งควรที่จะนำมาอภิปรายผลตามความมุ่งหมาย สมมติฐาน และคำถามสำหรับการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะลักษณะการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชังเป็นกิจกรรมหนึ่งของโครงสร้างการบริหารงาน งานประชาสัมพันธ์เป็นการเผยแพร่ข่าวสารและผลงานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีและสร้างสัมพันธภาพระหว่างหน่วยงานราชการกับองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน ซึ่งการบริหารงานของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชังครอบคลุมในภารกิจหลัก 3 กลุ่มงาน คือ กลุ่มงานอำนวยการ กลุ่มการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย และกลุ่มภาคีเครือข่ายและกิจการพิเศษ โดยเน้นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและการศึกษาต่อเนื่องเป็นงานหลัก ส่วนงานอื่น ๆ เป็นงานที่สนับสนุนการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยทั้งสิ้น งานประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่จะจัดในลักษณะไม่มีสายการบังคับบัญชา โดยผู้บริหารมอบอำนาจหน้าที่ให้กับบุคลากรคนใดคนหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบงานประชาสัมพันธ์แบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งบุคลากรของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง มีค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณงานที่ต้องรับผิดชอบ ประกอบกับภารกิจงานอื่น ๆ ที่ได้รับมอบหมายที่มาก จึงทำให้ไม่มีบุคลากรและเวลาในการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชังอย่างเต็มที่ ทำางานงานประชาสัมพันธ์ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเท่าที่ควร

จากสาเหตุทั้งด้านการจัดโครงสร้างการบริหารงานและงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ซึ่งเป็นอุปสรรคในการบริหารงานและดำเนินงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง จึงส่งผลให้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง มีปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชติ ผสมทรัพย์ (2546) ที่ศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี พบว่า ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรณัฐ พัดเย็นชื่น (2548) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษฎา บำรุงสุนทร (2548) ที่ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชรี บัวศรี (2550) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหการบริหารงานประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาได้ศึกษาข้อมูลปัญหาการประชาสัมพันธ์ที่เกิดภายนอก สถานศึกษาได้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ในการกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษาเลือกวิธีการในการกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม และสถานศึกษาได้นำความรู้หรือประสบการณ์ของบุคลากรในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การกำหนดปัญหาเป็นขั้นตอนเตรียมวางแผนเพื่อประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา โดยภาระงานในขั้นตอนนี้เกี่ยวข้องกับการค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็น และปัญหาการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษาที่ได้ดำเนินการผ่านมา เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนแล้วจึงสรุปเป็นปัญหา เพื่อกำหนดทางเลือกในการแก้ไข ปัญหาและแนวทางในการพัฒนางานประชาสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประกอบกับปัจจุบันมีเทคโนโลยีการสื่อสารต่าง ๆ ที่ทันสมัย จึงทำให้มีความสะดวกรวดเร็วในการสำรวจหาข้อมูลต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี แต่จากการจัดโครงสร้างการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง มีงบประมาณไม่เพียงพอ ขาดแคลนบุคลากร จึงทำให้มีผลการดำเนินงานน้อย ข้อมูลสารสนเทศจากการดำเนินงานต่าง ๆ จึงมีไม่มากนัก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2541) พบว่า โรงเรียนประถมศึกษา สังกัด

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนทุกงาน การขาดแคลนข้อมูลเป็นอุปสรรคในการสรุปปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณา บำรุงสุนทร (2548) พบว่า แนวทางการแก้ปัญห การบริหารงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยะของ เขต 1 คือ จัดตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานจัดทำข้อมูล ศึกษาข้อมูลก่อนสรุปปัญหาและกำหนดแนวทางการทำข้อมูล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชรี บัวศรี (2550, หน้า 65) พบว่า ปัญหาการบริหารงาน ประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว คือ การศึกษาข้อมูลปัญหาการประชาสัมพันธ์ภายใน การรับฟังความคิดเห็นของทุกฝ่ายต่อการประชาสัมพันธ์ และการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์ จากสภาพปัญหาการขาดแคลนข้อมูลที่จำเป็น จึงทำให้การกำหนดปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อรรถศาสตร์อำเภอเกาะสีชัง ไม่สามารถดำเนินการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควรหรือกล่าวอีกนัย ยังมีปัญหา อุปสรรค ด้านข้อมูลที่จำเป็น จึงส่งผลให้ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อรรถศาสตร์อำเภอเกาะสีชัง มีปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ใน ด้านการกำหนดปัญหา อยู่ใน ระดับปานกลาง

1.2 ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาใช้การมีส่วนร่วมของ บุคลากรในการวางแผนการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีการกำหนดรายละเอียดของกิจกรรม การประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีความชัดเจนของนโยบายเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษา มีการกำหนดกลยุทธ์ของการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับแผนการประชาสัมพันธ์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การวางแผนงาน ประชาสัมพันธ์นั้นต้องยึดกรอบนโยบาย ซึ่งได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์กลุ่มประชาชนเป้าหมาย กำหนดช่วงระยะเวลา สื่อและเทคนิค และงบประมาณการประชาสัมพันธ์ที่จะต้องดำเนินการ ในลักษณะของโครงการหรือกิจกรรมประชาสัมพันธ์ไว้ให้กับผู้ปฏิบัติงานยึดถือเป็นแนวทางใน การดำเนินการ และในปัจจุบันแผนการปฏิรูปการศึกษาได้กำหนดให้มีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอยู่แล้ว ทำให้เกิดปัญหาในการจัดการน้อยลง รวมทั้งบุคลากร ทั้งภายในและภายนอกของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์อำเภอเกาะสีชัง ยังได้มีโอกาสร่วมจัดการวางแผนร่วมกันอีกด้วย แต่จากสภาพการขาดแคลนข้อมูลการประกอบ การกำหนดปัญหาที่ชัดเจน จึงทำให้ไม่สามารถวางแผนให้สมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ของสถานศึกษาและชุมชนได้ ประกอบกับศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถศาสตร์ อำเภอเกาะสีชัง ยังขาดนักประชาสัมพันธ์ ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการวางแผนประชาสัมพันธ์ของ

ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรทิพย์ เฟื่องฟูง (2542) พบว่า การดำเนินงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12 ด้านการวางแผน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรุณช พัดเย็นชื่น (2548) ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ด้านการวางแผน มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชรี บัวศรี (2550, หน้า 66-67) พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ด้านการวางแผน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษาได้ทำการนิเทศติดตามระหว่างการทำงานตามแผน สถานศึกษามีการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สถานศึกษามีการดำเนินงานและติดต่อสื่อสารโดยใช้การกระจายเสียง หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย แผ่นพับ ใบปลิว หรือจดหมายข่าว เว็บไซต์ เว็บบล็อก เฟสบุ๊ก ไลน์ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ในปัจจุบันผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชังให้ความสำคัญกับงานประชาสัมพันธ์มากขึ้น และมีการใช้เครื่องมือที่ทันสมัยในการประชาสัมพันธ์หน่วยงาน เช่น การจัดทำเอกสาร สิ่งพิมพ์ หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย แผ่นพับ ใบปลิว หรือจดหมายข่าว เว็บไซต์ เว็บบล็อก ไลน์ รายงานข่าว ความเคลื่อนไหวของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ให้ชุมชนและบุคลากรทั้งภายใน ภายนอก ทราบมากยิ่งขึ้น รวมถึงการประสานงานด้านการข่าวกับสื่อมวลชนในท้องถิ่นด้วย ดังที่ จิตราภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์ (2544, หน้า 204) กล่าวว่า การใช้สื่อในการประชาสัมพันธ์นั้น ผู้ปฏิบัติอาจจะใช้สื่อประเภทเดียวหรือหลายประเภทรวมกันที่เรียกว่าสื่อผสมก็ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของของ เดือนตา อวยสวัสดิ์ (2541, หน้า 107) ที่ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12 พบว่า ด้านการดำเนินงาน มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ กฤษณา บำรุงสุนทร (2548, หน้า 92) พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1 ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชรี บัวศรี (2550, หน้า 68) พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านการประเมินผล โดยรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียง 3 อันดับแรก ได้แก่ สถานศึกษามีวิธีการ ประเมินผลการประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีการรวบรวมผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ และสถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือ ประเมินกิจกรรมการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาระงานด้านประเมินผลการประชาสัมพันธ์ คือ การวัดความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อันเป็นผลมาจากการดำเนินงานตามแผนและกิจกรรมโครงการ ประชาสัมพันธ์ จากสาเหตุของแผนงานประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่มีรูปแบบ ทำให้การประเมินผล เกิดขึ้นน้อยหรือไม่สามารถดำเนินการได้ตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ชนินทร์ เดชชีวะ (2543) ที่ศึกษาปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของผู้บริหาร สถานีดารวจ สังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค 4 ในด้านการประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อรนุช พัดเย็นชื่น (2548) ปัญหาการบริหารงาน ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ในด้านการติดตาม ประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญฉวี บัวศรี (2550, หน้า 69) พบว่า ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ด้านการประเมินผล มีปัญหาอยู่ในระดับ ปานกลาง

2. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา พบว่า

2.1 ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกตามเพศ โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดปัญหาและด้านการวางแผน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบุคคลที่มีเพศ ต่างกันย่อมมีความรู้สึกรู้สึกคิดในการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อบัณฑิตต่าง ๆ ที่มีผล ต่อแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยพบว่า เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน สอดคล้องกับ กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์ (2546) กล่าวว่า เพศ เป็นลักษณะทางประชากรที่บุคคลได้รับมาแต่กำเนิด ในประชากรกลุ่มใด ๆ ก็ตามจะประกอบด้วย ประชากรเพศชาย (Male) และประชากรเพศหญิง

(Female) ซึ่งโดยปกติแล้วจะมีจำนวนที่ใกล้เคียงกัน เพราะธรรมชาติได้สร้างความสมดุลทางเพศมาให้กับประชากรทุกกลุ่มเพศเป็นปัจจัยพื้นฐานด้านร่างกายที่แตกต่างกันของบุคคล เป็นสภาพที่มีมาแต่กำเนิดของบุคคล เมื่อเป็นสมาชิกของกลุ่ม เพศจะเป็นตัวกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคคล ตลอดจนพัฒนาการต่าง ๆ ในแต่ละช่วงวัยก็มีความแตกต่างกันด้วย ความแตกต่างทางเพศทำให้บุคคลมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิงมีแนวโน้มและมีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชาย ในขณะที่เพศชายไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารแต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดจากการรับข่าวสารนั้นด้วย

2.2 ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จำแนกอายุ โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนดปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการมีอายุที่ต่างกันทำให้มีแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ต่างกันและไม่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับมุมมองในการดำรงชีวิตของแต่ละบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยพบว่า อายุ 15-59 ปี และอายุ 60 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน สอดคล้องกับ กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์ (2546) กล่าวว่าอายุ เป็นคุณลักษณะทางประชากรอีกลักษณะหนึ่งที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามระยะเวลาของการมีชีวิตอยู่หรือตามวัยของบุคคล เป็นลักษณะประจำตัวที่สำคัญมากในการศึกษาและวิเคราะห์ทางประชากรศาสตร์ โดยอายุจะแสดงถึงวัยวุฒิของบุคคล และเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสามารถในการทำความเข้าใจในเนื้อหาและข่าวสารรวมถึงการรับรู้ต่าง ๆ ได้มากน้อยต่างกัน การมีประสบการณ์ในชีวิตที่ผ่านมาแตกต่างกัน หรืออีกประการหนึ่งคือ อายุจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความสนใจในประเด็นต่าง ๆ เช่น เรื่องการเมือง ความสนุกสนาน การเตรียมตัวสร้างอนาคต เป็นต้น นอกจากนี้ก็จะชี้ให้เห็นอารมณ์ที่แตกต่างกันออกไปในกลุ่มคนที่มีวัยต่างกัน อันเนื่องมาจากกระบวนการคิดและตัดสินใจที่ผ่านการกลั่นกรองจากประสบการณ์ของช่วงวัย ที่จะส่งผลต่อกระบวนการคิดและการควบคุมทางอารมณ์ของแต่ละช่วงอายุของบุคคล

2.3 ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา

ตามอรรถาธิบายจังหวัดชลบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา โดยรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านการกำหนด ปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน และติดต่อสื่อสาร ด้านการประเมินผล แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นระดับ การศึกษาที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็น ความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ เจตคติ อุดมการณ์ การคิด วิเคราะห์ และการคิดสังเคราะห์ที่แตกต่างกัน ซึ่งมีอิทธิพลต่อปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อรรถาธิบายอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถาธิบาย จังหวัดชลบุรี ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ โดยพบว่า ระดับประถมศึกษา ระดับ มัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงาน ประชาสัมพันธ์แตกต่างกัน สอดคล้องกับ กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์ (2546) กล่าวว่า ระดับการศึกษา บ่งบอกถึงความสามารถในการเลือกรับข่าวสาร และอัตราการรู้หนังสือ ระดับการศึกษาจะทำให้คน มีความรู้ ความคิด ตลอดจนความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ กว้างขวางลึกซึ้งแตกต่างกันออกไป ทำให้ผู้พูด สามารถแยกแยะความเหมาะสมของเนื้อหาและตัวอย่างที่จะยกมากล่าวได้ การศึกษานอกจากจะทำให้ บุคคลมีศักยภาพเพิ่มขึ้นแล้ว การศึกษายังทำให้เกิดความแตกต่างทางทัศนคติ ค่านิยม และ คุณธรรมความคิดอีกเช่นกัน และสอดคล้องกับ ประมะ สตะเวทิน (2546, หน้า 116) ยังได้กล่าวว่า การศึกษา เป็นลักษณะสำคัญอีกประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผู้รับสาร ดังนั้นคนที่ได้รับการศึกษาใน ระดับที่ต่างกัน ยุคสมัยที่ต่างกัน ระบบการศึกษาแตกต่างกัน สาขาวิชาที่แตกต่างกัน จึงมีความรู้สึก นึกคิด อุดมการณ์ และความต้องการที่แตกต่างกันไปอีกด้วย

3. แนวทางการพัฒนาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการ ศึกษาตามอรรถาธิบายอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอรรถาธิบายจังหวัดชลบุรี

3.1 ด้านการกำหนดปัญหา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีแนวทางการแก้ปัญหา การบริหารงานประชาสัมพันธ์ ดังนี้ ข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ควรจัดตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ชัดเจน อันดับที่สอง คือ ควรศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนก่อนสรุปปัญหา อันดับที่สาม คือ ควรกำหนดแนวทางการ ประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ซึ่งตามสภาพที่เป็นจริงแล้ว คณะกรรมการประกอบด้วย ผู้บริหาร ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอรรถาธิบายอำเภอเกาะสีชังและบุคลากรที่รับผิดชอบ ส่วนนักศึกษาที่มีส่วนช่วยประชาสัมพันธ์งานต่าง ๆ และประสานงานเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการกำหนดปัญหานั้นเป็นขั้นตอนแรกของการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของ สถานศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงที่มีอยู่ เพื่อเป็นการเรียนรู้สภาพหน่วยงานนั้นว่า

สมควรจะประชาสัมพันธ์อย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชรี บัวศรี (2550, หน้า 83) พบว่าแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ด้านการกำหนดปัญหา จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีแนวทางการแก้ปัญหางานประชาสัมพันธ์ดังนี้ คือ จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ชัดเจน ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนก่อนสรุปปัญหา และกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งจะทำให้การกำหนดปัญหางานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

3.2 ด้านการวางแผน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ดังนี้ ข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ควรดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมายของการประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน อันดับที่สอง คือ ต้องสรุปสภาพปัญหา อุปสรรค พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหา อันดับที่สาม คือ ต้องดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการวางแผนเป็นกระบวนการกำหนดทางเลือกในการดำเนินงานในอนาคต เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร (ประชุม รอดประเสริฐ, 2541, หน้า 164) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชรี บัวศรี (2550, หน้า 84) พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ด้านการวางแผน จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ดังนี้ คือ จัดตั้งคณะกรรมการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมายของการประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน สรุปสภาพปัญหา อุปสรรค พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหา และจัดประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งจะทำให้การวางแผนงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

3.3 ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ดังนี้ ข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ จัดกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน อันดับที่สอง คือ ควรจัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม อันดับที่สาม คือ ควรจัดหาสื่อและกิจกรรมต่างๆอย่างเพียงพอต่อภารกิจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร เพื่อจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร ในงานประชาสัมพันธ์บุคลากรต่าง ๆ และผู้ที่เกี่ยวข้อง จะต้องร่วมกันกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจนและเป็นไปตามหลักการบริหารงานทั่ว ๆ ไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย

ของ อัญชิริ บัวศรี (2550) พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ดังนี้ คือ จัดกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน จัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม และจัดหาสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอต่อภารกิจ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงแก้ไข การดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งจะทำให้การดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร งานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง มีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพมากขึ้น

3.4 ด้านการประเมินผล จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า มีแนวทางการแก้ปัญหา การบริหารงานประชาสัมพันธ์ ดังนี้ ข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดเป็นอันดับแรก คือ ควรจัดตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ด้านการประเมินผล อันดับที่สอง คือ ควรกำหนดเกณฑ์ การประเมินผลให้ชัดเจนและเหมาะสม อันดับที่สาม คือ ควรเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการ ประเมินผลอย่างเพียงพอ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการประเมินผลที่มีประสิทธิภาพจะต้องมี องค์ประกอบที่สำคัญ คือ มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของแผนงานและ โครงการไว้ก่อนอย่างชัดเจน และต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ว่าบรรลุวัตถุประสงค์เพียงใด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัญชิริ บัวศรี (2550) พบว่า แนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงาน ประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว ด้านการประเมินผล จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีแนวทาง การแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ดังนี้ คือ จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ ด้านการประเมินผล กำหนดเกณฑ์การประเมินผลให้ชัดเจนและเหมาะสม และเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการประเมินผลอย่างเพียงพอ ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงาน ให้ดียิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งจะทำให้การประเมินผลงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

เพื่อให้บริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ตั้งกักสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดชลบุรี ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ด้านการกำหนดปัญหา ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ชัดเจน ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนก่อนสรุปปัญหา และกำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย

2. ด้านการวางแผน ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมายของการประชาสัมพันธ์ให้ชัดเจน ต้องสรุปสภาพปัญหา อุปสรรค พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหาและต้องดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน จัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม อันดับที่สาม และควรจัดหาสื่อและกิจกรรมต่าง ๆ อย่างเพียงพอต่อภารกิจ

4. ด้านการประเมินผล ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง ควรจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ด้านการประเมินผล ควรกำหนดเกณฑ์การประเมินผลให้ชัดเจนและเหมาะสม และควรเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินผลอย่างเพียงพอ

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรีทุกแห่ง

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอ สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรีด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ

3. ควรพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถในการดำเนินงานประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ถูกต้องและรวดเร็ว

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2535). *หลักการประชาสัมพันธ์ขั้นสูง*. กรุงเทพฯ: ที.พี.พี.รินทร์.
- กรมวิชาการ. (2543). *แนวทางการบริหาร โรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กรมวิชาการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรรณิการ์ อิศวทรเดชา. (2539). *หลักการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างภาพพจน์ขององค์กร. ใน เอกสารประกอบการบรรยายการสัมมนาการสร้างสัมพันธ์กับบุคคลภายนอก เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร*. ม.ป.ท.
- กฤษฎา บำรุงสุนทร. (2548). *การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา*.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *คู่มือการปฏิบัติงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กัลยา ศรีปาน. (2542). *การศึกษาคูณธรรมจริยธรรมของนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียน บุญเลิศอนุสรณ์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จังหวัดสงขลา. งานนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย ทักษิณ*.
- กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์. (2546). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ไทยเจริญการพิมพ์.
- ไกรทวิ ประดิษฐ์จา. (2552). *การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนประชารัฐพัฒนศึกษา อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- จารุณี วิชาชัย. (2551). *การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนเทศบาลสวนสนุก อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- จุฑามาศ กิจเจริญ. (2539). *การประชาสัมพันธ์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: ศูนย์ตำรา.

- จิตติมา รัชการาช. (2546). *ความรู้ ความเข้าใจของบุคลากรต่อการพัฒนาและรับรองคุณภาพ*
โรงพยาบาล: ศึกษากรณี บุคลากรสถาบันมะเร็งแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จิตรารณณ์ สุทธิวรเศรษฐ์. (2544). *ยุทธวิธีการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์*
มหาวิทยาลัย.
- ชม ภูมิภาค. (2526). *หลักการประชาสัมพันธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.*
- ชนินทร์ เดชชีวะ. (2543). *ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของ*
ผู้บริหารสถานีตำรวจภูธรอำเภอ สังกัดกองบัญชาการตำรวจภูธร ภาค 2. งานนิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชุตินาถ อินทร์พวง. (2549). *ศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท”*
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2535). *ขั้นตอนระบบงานประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ:*
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2552). *การประชาสัมพันธ์: หลักการและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: เรือนแก้ว*
การพิมพ์.
- คูสิต กมลวาทิน. (2550). *การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนพณิชยการกาฬสินธุ์*
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา
บริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เดือนจิตต์ จิตต์อารี. (2537). *การวิจัยการประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการ*
การศึกษาแห่งชาติ.
- เดือนตา อวยสวัสดิ์. (2541). *การศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการบริการงาน*
ประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมัธยม ศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1,
งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นงลักษณ์ สุทธิรัตนพันธ์. (2542). *กลยุทธ์การประชาสัมพันธ์. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. (2535). *การอ้างอิงประชากรเมื่อใช้เครื่องมือแบบมาตราส่วน*
ประมาณค่าเท่ากับกลุ่มตัวอย่าง. วารสารการวัดผลการศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
มหาสารคาม, 3(1), 22-25.

- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเกื้อ ครอบหาเวช. (2542). *การประชาสัมพันธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุษรา เวียนวิเศษ. (2547). *การพัฒนาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนโปลีเทคนิคสกลนคร อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร*. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประมะ สตะเวทิน. (2546). *หลักนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพฯ: รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2541). *นโยบายและการวางแผน: หลักการและทฤษฎี* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: นิตกุลการพิมพ์.
- ประยูร อิ่มสวาสดี. (2552). *ลักษณะความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของมหาวิทยาลัยบูรพา*. ปรินญาณิพนธ์การศึกษาคุญภูมิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ประเวศ ฤชากุล. (2542). *ปัญหาและการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุดรธานี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรทิพย์ พิมพ์สินธุ์. (2540). *การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: ประกายพริก.
- พรทิพย์ เฟื่องฟุ้ง. (2542). *ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาทางประชาสัมพันธ์โรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พรทิพย์ วรกิจ โภคาทร. (2532). *กระบวนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์*. ใน *เอกสารการสอน ชุดวิชาหลักการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัย ธรรมมาธิราช.
- พรทิพย์ วรกิจ โภคาทร. (2536). *การวิจัยเพื่อการประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรवीณ์ ปียากุล. (2552). *พัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครราชสีมา เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ภัทรวรรณ ชนพัฒน์จิร โชติ. (2549). *การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชา บริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2526). *เอกสารการอภิปรายทางวิชาการเรื่องเทคโนโลยี การสื่อสารกับการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2530 ก). *เอกสารการสอนชุดวิชาหลักการ โฆษณาและ การประชาสัมพันธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 3)*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช .
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2530 ข). *เอกสารการสอนชุดวิชา การบริหารงานประชาสัมพันธ์ หน่วยที่ 1-5*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2530 ค). *เอกสารการสอนชุดวิชา การบริหารงานประชาสัมพันธ์ หน่วยที่ 11-15*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2535). *เอกสารการสอนชุดวิชา การผลิตงานประชาสัมพันธ์ หน่วยที่ 1-8*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2540). *เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2542). *เอกสารการสอนชุดวิชาการวางแผนงานประชาสัมพันธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 11)*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- รัชณี วงศ์สุมิตร. (2547). *เอกสารประกอบการสอน วิชาการประชาสัมพันธ์เบื้องต้น*. ชลบุรี: ภาควิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2541). *ปัญหาและแนวทางการแก้ไขการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ ในการบริหารงานโรงเรียนตามนโยบายปฏิบัติการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษาที่ 12*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รุ่งนภา งามจบ. (2548). *การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุรินทร์ เขต 2*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- รุ่งรัตน์ ชัยสำเร็จ. (2541). *การเขียนเพื่อการประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

- รำเพย แดงประไพ. (2549). *ความต้องการของผู้ปกครองต่อบริการในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดเทศบาลตำบล อำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการศึกษาระดับปริญญาตรี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลักขณา สตะเวทิน. (2540). *หลักการประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: เฟื่องฟ้า พรินต์ติ้ง.
- วรพงษ์ บุญรักษา. (2552). *การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนส่องดาววิทยาคม อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วรรณดา คงเดช. (2551). *การพัฒนาการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนบุญเจริญ อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วัฒนา พุทธางกูรานนท์. (2542). *การประชาสัมพันธ์เบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วาสนา ภูศักดิ์. (2546). *ความรู้ความเข้าใจ เจตคติ และความวิตกกังวลต่อการประเมินภายนอกของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบงานมาตรฐาน โรงเรียน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิจิตร อาวะกุล. (2526). *การประชาสัมพันธ์ หลักและวิธีปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิจิตร อาวะกุล. (2539). *การประชาสัมพันธ์ หลักและวิธีปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิจิตร อาวะกุล. (2541). *เทคนิคการประชาสัมพันธ์ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิษณุวริน พูลผลอำนวย. (2552). *การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดนครราชสีมา*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิทยา อ่อนช้อย. (2531). *การประชาสัมพันธ์*. สุรินทร์: สหวิทยาลัยอีสานใต้สุรินทร์.
- วินัย เปี่ยมลาภโชติกุล. (2542). *การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาในการจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดนครพนม*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิรัช ถวัลรัตน์กุล. (2540). *การประชาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิรัช ฤทธิรัตนกุล. (2546). *การประชาสัมพันธ์ฉบับสมบูรณ์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรัช ฤทธิรัตนกุล. (2549). *การประชาสัมพันธ์* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง. (2558). *รายงานการประเมินตนเอง ปี 2558*. ชลบุรี: ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง.
- สมเกียรติ อัฐรัตน์. (2543). *การปฏิบัติการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชุมพลบุรี จังหวัดสุรินทร์*. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สมโภชน์ สุทธาธิวงษ์. (2550). *การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนแก่นนครวิทยาลัยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1*. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สิงหะ เดชฤทธิ์. (2551). *การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนมุกดาหาร อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เสนีย์ แดงวัง. (2525). *การประชาสัมพันธ์ แนวคิดและหลักปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2540). *การประชาสัมพันธ์เชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: เอ.เอ็น การพิมพ์
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). *การประชาสัมพันธ์: ทฤษฎีและปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: ชีระฟิล์มและไซเทกซ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). *แนวปฏิบัติงานการจัดการศึกษาของสถานศึกษานิติบุคคลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สังกัด สพฐ.* กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2556). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: เดอะบุคส์.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. (2551). *พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. 2551*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี. (2557). รายงานการประเมินคุณภาพสถานศึกษาโดยต้นสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยปี 2557.ชลบุรี: สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี.
- สำเนียง ไกยเลิศ. (2546). การพัฒนาการปฏิบัติงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนหนองท่มสงเคราะห์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระ การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวิมล ศรีเทพ. (2550) การพัฒนาระบบงานประชาสัมพันธ์ โรงเรียนมัธยมหลวงพ่อกุณ ประสิษฐ โธ อำเภอด่านขุนทด จังหวัดนครราชสีมา. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรนุช พัดเย็นชื่น. (2548). ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญชลี ผสมทรัพย์. (2546). ศึกษาสภาพ ปัญหาและข้อเสนอแนะการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนเกาะจันทร์พิทยาคาร สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชลบุรี. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญชรี บัวศรี. (2550). ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์วิทยาลัยชุมชนสระแก้ว. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัญชัญญา ทาตะภิรมย์. (2545). ศึกษาการปฏิบัติงานการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา ของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- อัปษรศรี พลอดเปลี่ยว. (2534). การประชาสัมพันธ์โรงเรียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Antunes, L. M. (2003). The roles and responsibilities of the public school public relations practitioner. *Dissertation Abstracts International*, 63(9), 3036-A.

- Calvin, C. D. (2001). The role of classroom teachers in public relations: A comparison of the perceptions of school teacher and administrators in Bryan ISD and College Station ISD in Brazos County Texas. *Dissertation Abstracts International*, 62(04), 1279-A.
- Cronbach, L. J. (1990). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Cutlip, S. M., & Center, A. H. (1985). *Modern public relations* (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Garrett, L. M. (2009). The public relations role of the public school teacher as perceived by parents and teachers in Texas schools. *Dissertation Abstracts International*, 70(05), 1494-A.
- Grier, T. E. (2001). University public relations and employee morale: Perception and practices. *Dissertation Abstracts International*, 62(6), 2046-A.
- Kemmis, S., & McTaggart, R. (1998). *The action research planner*. Geelong, Victoria: Deakin University Press.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, E. I. (1967). *Essentials of psychological testing* (5th ed.). New York: Harper Collins.
- Lowry, R. T. (2001). A quantitative study of the usage of university public relations web sites by local news organizations. *Masters Abstracts International*, 39(05), 1274.
- Sharif, A. A. (2004). Factors affecting the adoption of the internet by public relations practitioners in Kuwait: A comparison of two social systems. *Dissertation Abstracts International*, 64(08), 2693-A.
- Turk, E. C. (2001). Public relations practitioners in higher education: dominant coalition, Public relations models, Public relations roles. *Dissertation Abstracts International*, 61(09), 3400-A.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
ในการวิจัย
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
- สำเนาหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว.1293

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงงานวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบในให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพาทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นายมนตรี บูชาพรรณ รหัส 58920632

งานนิพนธ์ เรื่อง: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวัสดิ์ เป็น ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดียิ่งจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว.1293

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ดร.ชัยพจน์ รักราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงงานวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบในให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพาทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นายมนตรี บูชาพรรณ รหัส 58920632

งานนิพนธ์ เรื่อง: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวัสดิ์ เป็น ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดียิ่งจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิสิต ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว.1293

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

19 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการจันทร์ศรี อาจสุโพธิ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบให้นิติ
ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา
ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นายมนตรี บูชาพรรณ รหัส 58920632

งานนิพนธ์ เรื่อง: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์
ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวัสดิ์ เป็น ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ ในเรื่องดังกล่าวเป็น
อย่างดียิ่งจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือของนิติ ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศธ 6218.8/ว.1294

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

22 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

เรียน ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอศรีราชา

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบให้นิติตร
ระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา
ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ดังรายนามต่อไปนี้

นายมนตรี บูชาพรรณ รหัส 58920632

งานนิพนธ์ เรื่อง: ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์
ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวัสดิ์ เป็น ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

(สำเนา)

ที่ ศช 6218.8/ว.1295

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

24 ธันวาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอเกาะสีชัง

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.เค้าโครงการวิจัย
2. เครื่องมือในการวิจัย

ด้วย ภาควิชาการบริหารการศึกษา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้มีความเห็นชอบให้สนับสนุนระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ทำงานนิพนธ์ ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนในเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย ดังรายนามต่อไปนี้

นายมนตรี บูชาพรรณ รหัส 58920632

งานนิพนธ์ เรื่อง : ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร อิมสวัสดิ์ เป็น ประธานกรรมการควบคุมงานนิพนธ์

ภาควิชาการบริหารการศึกษา มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) สุเมธ งามกนก

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเมธ งามกนก)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร 0-3810-2052

โทรสาร 0-3874-581

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์
 ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง
 สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัด สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบตามสภาพความเป็นจริงให้มากที่สุด คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง โดยส่วนรวมและจะไม่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

2. แบบสอบถามฉบับนี้มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 15-59 ปี 60 ปี ขึ้นไป
3. วุฒิกการศึกษา ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น
 มัธยมศึกษาตอนปลาย

นายมนตรี บูชาพรรณ

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษานอกระบบและ
การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง

คำชี้แจง โปรดพิจารณาข้อความต่อไปนี้และทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องว่างที่ท่านเห็นว่าตรงตาม

ความเป็นจริงมากที่สุด ระดับคะแนนของระดับปัญหา มีคำอธิบาย ดังนี้

- 5 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
<u>ด้านการกำหนดปัญหา</u>					
1. สถานศึกษาได้ศึกษาข้อมูลปัญหาการประชาสัมพันธ์ ที่เกิดภายใน					
2. สถานศึกษาได้ศึกษาข้อมูลปัญหาการประชาสัมพันธ์ ที่เกิดภายนอก					
3. สถานศึกษาได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนด ปัญหาการประชาสัมพันธ์					
4. สถานศึกษาได้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อใช้ ในการกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์					
5. สถานศึกษาได้ทำการวิจัยเพื่อหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ปัญหาการประชาสัมพันธ์					
6. สถานศึกษาได้นำความรู้หรือประสบการณ์ของบุคลากร ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์					
7. สถานศึกษาเลือกวิธีการในการกำหนดปัญหา การประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม					

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
8. สถานศึกษาใช้วิธีการในการกำหนดปัญหา การประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม					
9. สถานศึกษามีความชัดเจนในการกำหนดปัญหา การประชาสัมพันธ์					
10. สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของทุก ๆ ฝ่าย ต่อการประชาสัมพันธ์					
ด้านการวางแผน					
1. สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับ การประชาสัมพันธ์					
2. สถานศึกษามีความชัดเจนของนโยบายเกี่ยวกับ การประชาสัมพันธ์					
3. สถานศึกษาใช้การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการวางแผน การประชาสัมพันธ์					
4. สถานศึกษาได้กำหนดความสอดคล้องของแผน การประชาสัมพันธ์กับนโยบายหรือกิจกรรมต่าง ๆ					
5. สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์ของการปฏิบัติงาน ประชาสัมพันธ์					
6. สถานศึกษานำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยระบุไว้ในแผนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์					
7. สถานศึกษามีการกำหนดรายละเอียดของกิจกรรม การประชาสัมพันธ์					
8. สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินในการปฏิบัติงาน ประชาสัมพันธ์เพิ่มไว้ในแผนงาน					
9. สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานให้สอดคล้อง กับแผนการประชาสัมพันธ์					

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
10. สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดทำเอกสารแผน การประชาสัมพันธ์					
11. สถานศึกษาได้กำหนดความสอดคล้องหรือต่อเนื่อง ของกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์					
<u>ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร</u>					
1. สถานศึกษาได้ยืนยันความน่าเชื่อถือของข่าวสาร การประชาสัมพันธ์					
2. สถานศึกษาได้สังเกตเห็นความสามารถของบุคลากร ในการดำเนินงานตามแผน					
3. สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผน ด้วยความต่อเนื่อง					
4. สถานศึกษาได้ทำการนิเทศติดตามระหว่างการทำงาน ตามแผน					
5. สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อ เช่น วิทยุกระจายเสียง แผ่นพับ ใบปลิว จดหมายข่าว เว็บไซต์ เว็บเพจ เฟสบุ๊ก ไลน์					
6. สถานศึกษามีการดำเนินงานและติดต่อสื่อสารโดยใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
7. สถานศึกษามีการดำเนินงานและติดต่อสื่อสาร โดยใช้ การกระจายเสียง หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย แผ่นพับ ใบปลิว หรือจดหมายข่าว เว็บไซต์ เว็บเพจ เฟสบุ๊ก ไลน์					
8. สถานศึกษามีการดำเนินกิจกรรมประชาสัมพันธ์โดยใช้ บุคลากรเป็นสื่อ					
9. สถานศึกษามีการพิจารณาและเลือกสื่อ รวมทั้งวิธี การสื่อสารที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์					
10. สถานศึกษามีการควบคุมการดำเนินการประชาสัมพันธ์					

ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ศูนย์การศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง	ระดับปัญหา				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
	5	4	3	2	1
<u>ด้านการประเมินผล</u>					
1. สถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์ในการประเมินผล การประชาสัมพันธ์					
2. สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือประเมินกิจกรรม การประชาสัมพันธ์					
3. สถานศึกษามีวิธีการประเมินผลการประชาสัมพันธ์					
4. สถานศึกษามีการรวบรวมผลการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์					
5. สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์					
6. สถานศึกษามีการสรุปผลการดำเนินงานประชาสัมพันธ์					
7. สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุง งานประชาสัมพันธ์					

ตอนที่ 3

แนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ด้านการกำหนดปัญหา ท่านคิดว่ามีแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ 3 อันดับแรกอย่างไรบ้าง โดยใส่ตัวเลข 1, 2 หรือ 3 เพื่อจัดลำดับความสำคัญของการแก้ไขปัญหานี้ ( ) ต่อไปนี้

- ( ) ศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจนก่อนสรุปปัญหา
- ( ) จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่มีขอบเขตอำนาจหน้าที่ชัดเจน
- ( ) กำหนดแนวทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลาย
- ( ) จัดประชุมคณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

แนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ด้านการวางแผน ท่านคิดว่ามีแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ 3 อันดับแรกอย่างไรบ้าง โดยใส่ตัวเลข 1, 2 หรือ 3 เพื่อจัดลำดับความสำคัญของการแก้ไขปัญหานี้ ( ) ต่อไปนี้

- ( ) สรุปสภาพปัญหา อุปสรรค พร้อมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหา
- ( ) จัดตั้งคณะกรรมการกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เป้าหมายของการประชาสัมพันธ์
- ( ) จัดประชุมคณะกรรมการอย่างต่อเนื่อง
- ( ) ประเมินผลการปฏิบัติงานเมื่อเสร็จสิ้นภารกิจการประชาสัมพันธ์แต่ละกิจกรรม
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

แนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร ท่านคิดว่ามีแนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ 3 อันดับแรกอย่างไรบ้าง โดยใส่ตัวเลข 1, 2 หรือ 3 เพื่อจัดลำดับความสำคัญของการแก้ไขปัญหานี้ ( ) ต่อไปนี้

- ( ) จัดกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ที่ชัดเจน
- ( ) จัดตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม
- ( ) จัดหาสื่อและกิจกรรมต่างๆอย่างเพียงพอต่อภารกิจ
- ( ) กำหนดวิธีการประชาสัมพันธ์ให้มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์
- ( ) กำกับ นิเทศ ติดตาม และให้ความสะดวกในการดำเนินงานอย่างดีในการดำเนินงาน
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

แนวทางแก้ปัญหาการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ด้านการประเมินผล ท่านคิดว่ามี
แนวทางในการแก้ไขปัญหานี้ 3 อันดับแรกอย่างไรบ้าง โดยใส่ตัวเลข 1, 2 หรือ 3 เพื่อจัดลำดับ
ความสำคัญของการแก้ไขปัญหานี้ ( ) ต่อไปนี้

- ( ) จัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประชาสัมพันธ์ด้านการประเมินผล
- ( ) กำหนดเกณฑ์การประเมินผลให้ชัดเจนและเหมาะสม
- ( ) เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการประเมินผลอย่างเพียงพอ
- ( ) ระดมความคิดเห็นจากบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ
- ( ) ประมวลผล และวิเคราะห์ผลการดำเนินงานอย่างถูกต้อง
- ( ) อื่น ๆ โปรดระบุ.....

..... ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม....

ภาคผนวก ค

ตารางแสดงผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ

ค่าคะแนนเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับวัตถุประสงค์ (IOC) ปัญหา และแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ของ ศูนย์การศึกษาออกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

ตารางที่ 20 ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ ตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ข้อ	รายการ	คะแนนการพิจารณา			IOC	แปลผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ				
		1	2	3		
ด้านการกำหนดปัญหา						
1	สถานศึกษาได้ศึกษาข้อมูลปัญหา การประชาสัมพันธ์ที่เกิดภายใน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
2	สถานศึกษาได้ศึกษาข้อมูลปัญหา การประชาสัมพันธ์ที่เกิดภายนอก	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
3	สถานศึกษาได้รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
4	สถานศึกษาได้จัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ในการกำหนดปัญหาการประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
5	สถานศึกษาได้ทำการวิจัยเพื่อหาข้อเท็จจริง เกี่ยวกับปัญหาการประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
6	สถานศึกษาได้นำความรู้หรือประสบการณ์ของ บุคลากรในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดปัญหา การประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
7	สถานศึกษาเลือกวิธีการในการกำหนดปัญหา การประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
8	สถานศึกษาใช้วิธีการในการกำหนดปัญหา การประชาสัมพันธ์อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
9	สถานศึกษามีความชัดเจนในการกำหนดปัญหา การประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	คะแนนการพิจารณา			IOC	แปลผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ				
		1	2	3		
10	สถานศึกษารับฟังความคิดเห็นของทุก ๆ ฝ่าย ต่อการประชาสัมพันธ์ ด้านการวางแผน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
11	สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับ การประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
12	สถานศึกษามีความชัดเจนของนโยบายเกี่ยวกับ การประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
13	สถานศึกษาใช้การมีส่วนร่วมของบุคลากร ในการวางแผนการประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
14	สถานศึกษาได้กำหนดความสอดคล้องของ แผนการประชาสัมพันธ์กับนโยบายหรือกิจกรรม ต่าง ๆ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
15	สถานศึกษามีการกำหนดกลยุทธ์ของ การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
16	สถานศึกษานำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิด ประโยชน์โดยระบุไว้ในแผนการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
17	สถานศึกษามีการกำหนดรายละเอียดของ กิจกรรมการประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
18	สถานศึกษามีการกำหนดปฏิทินใน การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์เพิ่มไว้ในแผนงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
19	สถานศึกษามีการกำหนดวิธีการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับแผนการประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
20	สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดทำเอกสารแผน การประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	คะแนนการพิจารณา			IOC	แปลผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ				
		1	2	3		
21	สถานศึกษาได้กำหนดความสอดคล้องหรือต่อเนื่องของกิจกรรมเพื่อการประชาสัมพันธ์ด้านการดำเนินงานและการติดต่อสื่อสาร	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
22	สถานศึกษาได้ยืนยันความน่าเชื่อถือของข่าวสารการประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
23	สถานศึกษาได้สังเกตเห็นความสามารถของบุคลากรในการดำเนินงานตามแผน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
24	สถานศึกษาได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนด้วยความต่อเนื่อง	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
25	สถานศึกษาได้ทำการนิเทศติดตามระหว่างการทำงานตามแผน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
26	สถานศึกษามีการประชาสัมพันธ์โดยใช้สื่อ เช่น วิทยุกระจายเสียง แผ่นพับ ใบปลิว จดหมายข่าว เว็บไซต์ เว็บเพจ เฟสบุ๊ก ไลน์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
27	สถานศึกษามีการดำเนินงานและติดต่อสื่อสารโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
28	สถานศึกษามีการดำเนินงานและติดต่อสื่อสารโดยใช้การกระจายเสียง หอกระจายข่าว หรือเสียงตามสาย แผ่นพับ ใบปลิว หรือจดหมายข่าว เว็บไซต์ เว็บเพจ เฟสบุ๊ก ไลน์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
29	สถานศึกษามีการดำเนินกิจกรรมประชาสัมพันธ์โดยใช้บุคลากรเป็นสื่อ	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
30	สถานศึกษามีการพิจารณาและเลือกสื่อ รวมทั้งวิธีการสื่อสารที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	คะแนนการพิจารณา			IOC	แปลผล
		ของผู้ทรงคุณวุฒิ				
		1	2	3		
31	สถานศึกษามีการควบคุมการดำเนินการ ประชาสัมพันธ์ ด้านการประเมินผล	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
32	สถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์ใน การประเมินผลการประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
33	สถานศึกษามีการจัดทำเครื่องมือประเมิน กิจกรรมการประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
34	สถานศึกษามีวิธีการประเมินผลการ ประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
35	สถานศึกษามีการรวบรวมผลการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
36	สถานศึกษามีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
37	สถานศึกษามีการสรุปผลการดำเนินงาน	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้
38	ประชาสัมพันธ์ สถานศึกษามีการนำผลการประเมินไปใช้ ในการปรับปรุงงานประชาสัมพันธ์	+1	+1	+1	1.0	ใช้ได้

ภาคผนวก ง

- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถาม

ตารางที่ 21 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อและค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับของแบบสอบถามปัญหา
และแนวทางการพัฒนาระบบการบริหารงานประชาสัมพันธ์ ของศูนย์การศึกษา
นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง สังกัดสำนักงานส่งเสริม
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดชลบุรี

ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อ	ค่าอำนาจจำแนก
1.	0.27	20.	0.90
2.	0.44	21.	0.32
3.	0.69	22.	0.41
4.	0.51	23.	0.90
5.	0.90	24.	0.48
6.	0.48	25.	0.72
7.	0.49	26.	0.49
8.	0.41	27.	0.29
9.	0.90	28.	0.55
10.	0.65	29.	0.90
11.	0.67	30.	0.55
12.	0.70	31.	0.39
13.	0.69	32.	0.53
14.	0.90	33.	0.44
15.	0.48	34.	0.26
16.	0.65	35.	0.27
17.	0.90	36.	0.26
18.	0.27	37.	0.55
19.	0.40	38.	0.27

หมายเหตุ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ = 0.94

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นายมนตรี บุษพาพรรณ
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	อำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	174 หมู่ 6 ตำบลท่าเทววงษ์ อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี
ตำแหน่งและประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2552-2553	ครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ศูนย์การศึกษาออกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2554-2558	ครู กศน.ตำบล ศูนย์การศึกษาออกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอคำตากล้า จังหวัดสกลนคร
พ.ศ. 2558-ปัจจุบัน	ครู คศ.1 ศูนย์การศึกษาออกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัยอำเภอเกาะสีชัง อำเภอเกาะสีชัง จังหวัดชลบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548	ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2554	ประกาศนียบัตรบัณฑิต (วิชาชีพครู) มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยบูรพา